

Dignus iuris humani

Incipit pcessus indi

ciarius criminij doctoris iuris canonici Jo
hannis de Urbach.

**In nomine dñi
amen. Rex pa**

cificus cūctor causa effe
ctina z finalis. de sū. tri. c.
j. de reliq. z ven. san. gl'o
sus deus. in pñ. li. z in. l. j. L. de sum. tri.
hoies. ad sui silitudinē formatū. xxiij. q.
v. hec imago. de pe. dis. ij. pncipiū. Rectū
creauit. Ecēs. vij. c. in fi. Et disposuit sibi
subditos pudicos fore pacificos z hone
stos. vt in pñemio spiliatōis gregoriane
ad eoz regulatōz ius naturale pcreādo. y
di. in pñ. Que lex natural' ad regimē crea
ti hoies fm statū pñemue dispositionis ipi
creatoris sufficiēs existerat. Lū ipse crea
tor opus nō nouerit imperfectōis. de bap.
maiores. s. s. adhuc qñt. q. lege oia cōia
erāt. j. di. ius naturale. viij. di. q. iure. S3
q. ipi subditi tles nō pmāserūt fm dispō
nē z volūtātē creatoris. Nā multiplicato
gñe hūano iure gentiū. orta sūt bella z di
stincta rex dñia. ff. de insti. z iure. l. ex h iu
re. z. j. di. ius gentiū. Et hō infiniti se imi
scuit qōnib. Ecēs vbi sup. Et ibi subditi
cupidi erāt ad aliena. z iō lites insurrexer
rūt. Vñ Seneca. Hoies qetissime viue
rent i terris si hec duo pñia nō essent vñ
ō indio tollerent. s. meū z tuū. Et alibi dē
Nostri essemus si nra nō essent. Nā cupi
ditas effrena ex hūane pñitōis corruptio
ne pñurgens. pacē odiens. lites z iurgia
nutriens z inducēs tot noua litigia gene
rat q. pla sūt negocia q. vocabula. ff. de p
sep. l. natura. extra de pñi. nā pñiscētiā
elvj. di. bonoz. z in pñemio pñicte pñi
latōis. Et natura hūana ad dissentendiū
pñia. de pñe. di. iij. sicut in sacris. de pñel.
pñe. q. diuersitatē. nouas deproperat ede
re formas. L. de vete. iu. enuc. l. ij. s. s. q.
dine. Hinc est q. forma litigandi z placit
tadi vsus in paradiso videt exorta. Nā cūz
Edā redargueret a dño d. inobediētia. re
latiōz hui' criminis pñertit in pñigē imo in
pñigē auctorē cū dixit. Mulier quā dedi
sti mihi sociā me decepit z comedi. de pe.

dis. ij. spens. Itē ex lege veteri ordo indi
cioz pñrobat. Nā moyses ait In ore duo
rū vñ triū zc. Deut. xx. z de indi. nouit de
testi. in oi. Itē z i nouo testamto. vñ apl's
Secularia iudicia si hūerit zc. j. Loz. vj.
xi. q. j. s. ex his Quare fm hūmōi statū na
ture corrupte nō sufficiebat lex nature. s3
necessaria erat pñulgatio legi positine. qz
nisi lites p iusticias repñerent in mūdo
nō esset pñcordia. Fuit g necessaria hūani
gñis adinuētiō ad effectū. vt hūmōi appeti
tū nociū refrenaret. z hoies in tribu iuris p
ceptis. vicz honeste viuere. alterz nō ledere
vñicuiq. ius suū tribuere i formaret. ff. de
iusti. z iure. l. iuris pñcepta. Et in pñemio s
allegato. vt sic hoim coerceret audacia. z
inf iprobos innocentia tuta redderet. iij.
dis. facte sē leges. z vt boni qēte viuāt inf
malos. xxiij. q. v. Nō frustra. Et ne q. te
meritate pñia sibi sumat vñtōz. s. si hoies
in pñemue dispōnis statu z innocentia pñan
sissent. latio legi positine necessaria nō fu
isset. Ad qd em indigerem? titul' de li. ob.
z lit. pñ. z siliū si lites nō eēnt. Lū igi ex
cupiditate z malicia hoim lites orie sūt z
pñtōes iducte hūmōi z siliū titul' vt iure
positino idigem? ad negocia pñtractāda z
lites dirimēdas. s3 l3 ius sup pñemane
rit positin. tñ cū h exercitū z scia placitādi
marie sē necessaria. xlv. di. l3 pñerūq. l. di.
vt pñstitueret. z p sciam z expñciā ois acq
riē noticia. iuxta illd. Vñs z ars docuit
qd sapit ois hō. Et iuxta dcm pñi i. j. me
thap. Expñtia facit artē. Nā oē artificii p
exercitiū recipit ieremū. In. l. legat' suis
s. ornatricib. ff. de le. ij. Est ei ipa expñ
tia efficax rez mgra. d. elec. q. sit. li. vj. vñ
lex cōmēdat iuris pñitos ex expñcia rez. vt
i pñti. ij. s. j. Et expñi cāz iudices dari pñt
L3 indi. certi. Nā i expñi pauca cōgscit.
z maxie circa formas libelloz z ordinē iu
diciariū. circa quē dñbite pñtractādū reqñit
expñtiā. Vñ dē gōf. in li. iuris civil' in pñ.
q. difficile ē vt q. sciat bñ libellos diffici
les pñponere z ordinē iudiciū pñtractare. ē
si als bon' sit i legib' itellige i criminali vñ
civil'. nisi i cāz exercitiō pñerfct. Nā vt dē
guil. i spe. de lib. pñcep. i pñ. circa libelloz
pñceptiōz grande pñiculū iminet. z qñ tota
vis iudicioz in eis rite pñcipiēdis pñsistit.
facit d. indi. examiatā. d. symo. l3 hely. cū si.

de libelli pñcipiō pñ pñer

De diffinitione et personis iudicii

Et pauci repiunt in h. plene instructi. imo nullus est qui plerumque in his vario non obducatur errore. ad h. de imu. ec. aduersus. Idcirco bonorum meorum super h. de iur. istantia libellorum et aliorum actuum iudicialium formas traderet et declarare intendit. et iudiciorum debitum ordinem et frequentatum per singulos actus et pres iudiciales per media per quam ad finem causae deuenit competenti et regulato ordine explicare. quantum mihi est possibile. Quod si reuera ad h. insufficiens te me cogit faciam tamen quod possum. xxij. q. ij. faciat hoc. Et sufficit quod in paucis amicitia labori persulatur. ut dicitur lex tutor. ff. de nego. gest. Et tutores. in. §. q. se. in fi. ff. de adm. tuto.

Dicitur quod sit iudicium cum declaratione et personis eius.

Ed antequam venias

ad propositum per euidentia permitto quod iudicium est actus legitimus trium personarum iudicis actoris et rei. Ita dicitur Ostin. diffinitio in su. de iudi. in pn. Et Jo. a. in addi. spe. ti. de actore. i. pn. et doctores ceteri. In h. q. dicitur est actus trium personarum includuntur duo. scilicet processus et persone iudicis. Et h. sunt aliquid iudicia in quibus non sunt omnes persone ille ut in iudicio inquisitoris generalis ubi non est persona actoris vel rei. de q. in. c. bone. i. de elec. Et in iudicio inquisitoris specialis qui fit ex officio iudicis nemine puocante vel instigante. de accu. inquisitoris. ut quoniam episcopus inquitur de prebendam fornicariu. et c. q. l. ij. ubi deficit persona actoris. et super crimine notorio ubi non exigitur persona accusatoris. de accusatoris enidemia. Tamen adhuc stat per predicta diffinitio. quia in inquisitione specialis qui fit ex officio iudicis fama vel infamia procedere debet. ut in iuris super alle. Et illa est loco actoris et eius typum gerit. ut ibi notum et inquisitio generalis ad speciales ordinatur. Et tamen etiam finalis erit ibi sicut in speciali repere actoris. Sic in iudicio quod habet super notorio crimine potest dici quod ibi notorium supplet locum et vicem accusatoris interpretatur. Et sic in quibus iudicio ordinario vel inquisitorio seu extraordinario predictae tres persone substantifice habentur sicut vel de vel saltem reputantur. Et ita iste tres persone sunt de esse iudicii et suba. iudex actor et reus. Sunt tamen etiam alie persone que quandoque in iudicio interueniunt. et illarum aliquid agunt vel defendunt sicut procurator. iuncta persona. defensor. executor. syndicus. icono-

mus. tutor. curator. et quidam alie. de quibus Guil. in spe. pre. j. i. tertia paritela per totum. Sed ille personae sunt in iudicio agendo vel defendendo nomine alieno. vide etiam nomine actoris vel rei vel vtriusque. scilicet aliquid nomine actoris. aliquid nomine rei. et sic non sunt necessarie. Alie nec agunt nec defendunt sed se ibi vel presentant ad iudicium ipsorum causa ut ad uocati. de postu. per totum. de iudi. pastoral. ut lit. no. p. c. j. Item testes. iij. q. iij. c. j. de p. sig. foris. §. in oi. Tabellio vel ipsorum loco duo viri idonei qui iudici acta perscribant. de pba. quoniam fama. Et nuncius seu executor qui citet et referat. de off. dele. prudentia. j. Re. de app. cum pati. Et ille persone et de necessitate sunt esse in iudicio. sed ad effectum. scilicet ut ad iudicium. cum dicitur. Et de istarum personarum officijs et eorum exercicio ac formis quibus possuntuant. et alijs circa huiusmodi ad pericula pertinentibus suo tempore patebit in processu. Et circa huiusmodi personas et eorum officia per se per mus lib. decretaliu. Et tota prius per specul. iudicial. Guil. duran. quia per persona que ratione consideranda seu qureda est. ff. de iure codicil. l. istorum quidam referunt. de despo. in pu. ad dissoluendum. Quod de alia parte diffinitionis quia dicitur est quod iudicium est actus etc. Sciendum quod ad illi actus iudicarij debentur explari et perfecti ambulant per multas partes et actus particulares. et certo ordine a iure et causae consuetudine introducto regulare procedendo ad finem. qui finem imponit negocio. de sequel. pos. et fruc. c. j. puenit. Et istum ordinem iudicij ac eius partes tractat liber secundus decretaliu. et Guil. in spe. in pre. ij. per totum. Et ibi in pn. isti secundus peris enuntiat debito ordine partes seu membra processus iudicarij saltem ista membra que contra et ut in plimum contingere solent. Licet enim aliquando alia occurrat. ut ibi dicitur in principio. et aliquid et enuntiat decre. quoniam extra. de pba. non tamen ordinem per omnia obsequando. ut ibi notum. Et istarum partium iudicij aliquid sunt de suba processus vel ordinis iudicarij. ut libelli oblatio. de q. in. c. j. de libel. ob. in fi. glo. et in cle. sepe. de p. sig. in glo. qui est super verbo necessario. Item lit. pre. de lit. p. c. unico. ut lit. no. pre. quasi per totum. in rubro et nigro. Item conclusio. de q. in alle. cle. sepe. in glo. §. conclusio. Item sententia et quod ferat in scriptis. de sen. et re iudi. c. vlt. li. vj. Alique per non sunt de substantia. ut sunt exceptiones. replicationes etc. Et ordo iste iudicarius non debet permitti confundi vel

Quidam et quidam
est loco actoris

et per se

Quoniam in iudicio
muyt aduocati

Testes
Tabellio

et per se
Almunt

quoniam liber et re
tractat

29

super illorum quod dicitur de pba. per totum
iudicium quod per se ibi dicitur et in agere

Preparatoria iudicii

8 pposterari, alia ex omisione pfusionis vel ppo-
steratione iducere et surgeret nullitas iudi-
cii et pcessus. ij. q. vj. §. diffinitiva. et seqn.
de accu. q. l. ij. et in spe. de sen. pla. §. iuxta
ppone. Nec potest ptermitti et de pssu pti
vt in glo. no. in. c. de cāis. de offi. dele. et e
glo. ij. in cle. sepe. p. al. i. glo. vlt. Et hmoi
actui piculariū qdā se ad iudiciū seu liti
ordiatōz. qdā ad liti seu cāe instructōez et
decisiōz. Vñ citatōes satisfactōes sūt acti
iudiciū ordiarij. et his filia. S3 pcessiōes
attestōes pbatōes et ista q factū respiciūt
sūt acti cāe instructōrij et decisiōrij. de q p
Hosti. et In. in. c. cām. extra de testi. et in
cle. sepe. de p. sig. in glo. p. defensiones q
facit ad h. Et h de pti pcessus iudicia-
rij ordiarij in cāis regularit obseruādis.

De causis in qbz dicitur ordo iudiciarij
nō necessario p oia suat semp.

Ed sunt aliqui ca

1 sus in qbz ex privilegio iuris l' hoīs
aut ex cāz natura ordo hmoi per
oia necessario nō obfuat. vlt etiā nllō mō
d3 obfuari. nec p omēs ptes iudiciū in eis
ambulat. Exm de cāis privilegiatis a iure.
vt est cā bñficialis. mñimonialis. vsuraz.
et decimar. In qz cognitōe et dispōne iu-
ris iudex tenet ordinē iudiciariū obfuare
• Et iō dixi necessario. qz potest si vult. vt i cle.
dispēdiōfaz. de iud. De privilegijs hoīs. vt
qn pnceps cās cōmittit. et i eis pcedi mā-
dat simplr et de plano. et sine strepitu iudi-
cii et figura. et tūc iudex nō potest p oia suare
ordinē iudiciariū. qz tūc ista q sūt de figu-
ra et suba iudiciū nō d3 obfuare. vt ē libel.
ob. lit. p. Et ista sūt de strepitu iudiciū.
sic exceptiōes. appōnes. replicatiōes. et q
tūc fortius qz in alijs amputare d3 et repel-
lere. Et dixi q nō d3 tūc solēnis ordo sua-
ri. si tñ obfuat pti nō pdicentibz alz. vt
in cle. sepe. p. lics alle. vbi tradit forma p-
cedēdi q fm tale mādātū d3 obfuari. Itē
qnqz ex natura cāe nō obfuat. Exm vt in
notorijs. Plā ordinē iudiciariū suari i eis
esset ordinē puertere. vt in decre. ad nām
ij. de iureiu. de q etiā in. c. vīa. et in. c. tua
de cōba. cle. et mu. Itē in sūmarijs cogni-
tōibz in qbz etiā nō suat. nec sit trāsitus p
ptes iudiciū. s3 iudex sūmarie pbatōes re-
cipit et se informat. d q in spe. de of. oi. in.

§. postremo. Et iō dixi. vlt nllō mō d3 ob-
fuari. Itē in iudicio extraordinario vicz in
qñtorio. qd expedit officio iudicis nō ad p-
uocatōz alicuius vlt iñtigatōz. et sic nō suat
ordo iudiciarij. vt i. c. qm frequē. vt lit. ij.
et in. §. sūt et aliq. cū remissiōibz. Et sic fm
diuersitatē cāz diuersi insurgūt pcessus.
De istis q oibz iudicijs et pcessibz. et d pces-
su executiōis ad grās videbim⁹ succellue
Preparatoria iudicii

Itio g de iudicio

p ordiario añq ad ipi expeditiōez
accedā. est aduertendū q sūt qdā
pparatoria ad ipm iudiciū vt phabeat q
dā inuestigatio vel pmeditatio matura p
quā mēte et corpe se pparant iudex et pres
saltē actor ad iudiciū subintrādū vel nō.
Et isto mō intelligēdo ponit guil. in spe.
spēalē rubricā de pparatorijs iudiciōz in
pte scōa. rubrica. j. vicz circa pn. Ut age-
re volens et accusare. pmo pulat amicos
videat an habeat pbatōnē. et vtz expedi-
at sibi litē mouere. ij. q. ij. de inducīs. p
uideat sibi de aduocato et testibz cū periti
oribz pferat et se pmiat. qz litē cūctus du-
bi⁹ ē. ff. de pecul. l. qd debet. Et ex q actor
instāte aduersario cogit litē psequi. Dinc ē
q inducie deliberatoriē sibi nō pcedūt. s.
actori. De his et alijs articulis pmo inuesti-
gādis. no. spe. vbi pñio alle. Itē circa in-
dicē q in cā criminali pñus d3 examinare pso-
nā accusatorijs. q intētiōe moueat cui⁹ sit
opōnis. ij. q. vij. si q sūt et c. Itē in cā inu-
riaz iudex se laborat ad ptes pponēdū in
q actiōe potissime pcedit ppositiō. xc. dis-
c. j. et c. studēdū. Et qm ē in civilibz cāis
iudex tēdere d3 ad ppositiōz. de mu. pe. c.
j. Et marie pcedit ppositiō actorē vincē-
te. vt i add. spe. no. Jo. ā. i. ti. p. alle. Vñ
vt ibi dicit spe. Remini expedit vt nimis fa-
cil sit et pmp⁹ ad litigādū p pīculū aīe.
Vñ dicit euāgelio. Si qz voluerit tunicā
tuā tollere et tecum in iudicio pēdere et c.
Mat. v. xij. q. j. et in. §. j. et ap. s. Seclā-
ria iudicia si hūerit pñm ē in vob. et vos
pceptibiles dō facietis. j. Lo. vj. xj. q. j. §. et
his. et marie nō expedit clericis. qz nō dō mi-
litās iplicz se negocijs seclarijs. ij. Thim
ij. ne cle. vlt mo. c. j. mltomin⁹ religios. xvj
q. j. monachi a mōasterio. qz suos dei nō

Requisita ad iudicium

optz litigare. de syn. c. unico. Itē nō expe
dit p̄dubiū līt̄ euentū. vt dixi zc. Etia
nō. d. cā pos. z p. c. pastoral. i. p̄n. P̄nior
q̄ q̄s sit ad p̄ponēdū q̄ ad p̄tendēdū. d.
trāsac. c. si. cū si. Talia z filia dicunt. p̄pa
toria. P̄nt etiā dici p̄patoria oīa ista q̄ p̄
cedūt līt̄ p̄. vt d̄t guil. āglic. Pro q̄ fac
q̄ d̄t guil. in spe. pte. ij. i. p̄n. f. j. vbi d̄t q̄
ordo iudiciari p̄prie d̄t in istis p̄sistere q̄
agūt in līt̄. p̄. z sniam cū līt̄. p̄. sit exor
diū. c. ex pte. ij. d. f. sig. Cū aū eā q̄s nō di
cat agere s̄z agere velle. q̄ ista q̄ p̄cedūt n̄
s̄t p̄p̄e de ordine s̄z p̄patoria. Et fm h̄ p̄i
mus liber decre. z p̄ncipiū scōi libri vsq̄
ad ti. de līt̄. p̄. Et istud q̄ tractat guil. i
spe. in tota pte. j. vicz circa p̄sonas iudiciū
arbitroz. assessor. actor. rei. z aliaz p̄so
naz. suo v̄l alio noīe agēdo v̄l defenden
do aut admiculū p̄stando in iudicio iter
ueniētiū. Et etiā in scōa pte vsq̄ ad titu
lū de līt̄. p̄. Sūt z alia p̄paratoria q̄ etiā
p̄petūt post līt̄. p̄. de q̄b in spe. de dila. s.
j. f. p̄paratoria. de q̄b suo loco videbim⁹

Itis p̄missis veniēdū ē ad p̄positū. scz
ad declaratiōez p̄cessus z ordinis iudicia
rij z ordinarij regulatū totū ipm p̄cessū
diuidēdo in tres ptes. sic etiā diuisit guil.
in spe. pte. ij. in p̄n. Prima ps a p̄ma vo
catiōe siue citatiōe incipit. z durat vsq̄ ad
līt̄. p̄. exclusiue. Scōa pars incipit a līt̄e
contestata. z durat vsq̄ ad sniam diffini
tiā exclusiue. Tertia ps incipit a snia z
durat vsq̄ ad ei⁹ effectualē executōz si nō
fuerit appellatū als si ē appellatū suspen
dit executio q̄usq̄ cā app̄onis fuerit fini
ta. de iureiu. venientes. cū p̄cor.

De his q̄ expediūt in p̄ma iudicij pte.

Prīa pte expedi

i unē oīa ista q̄ occurrūt circa p̄petē
tiā v̄l incōpetētiā iudicis z ei⁹ iurisdicōz
vicz an iurisdicōz h̄eat in reū v̄l nō. Et si
h̄z an sit recusabil v̄l declinabil. Itē circa
p̄sonā actoris. an legitimā h̄eat p̄sonā ad
stādū i iudicio v̄l nō. De abilitate z ido
neitate p̄sōe rei nō q̄rit nec disputat. q̄ ex
q̄ re⁹ vocat ad iudiciū q̄liscūq̄ sit se defen
dere p̄t. Vñ d̄t si diabolus eēt in iudicio
vt re⁹ nō esset defensio sibi denegāda. cū
sit iur̄ z eq̄tati natural. de excep. cū inter.
Vñ d̄t ibi In. q̄ re⁹ nō h̄z firmare v̄l legi

timare p̄sonā suā i iudicio. s̄z h̄ ip̄e firma
bit q̄ vocat⁹ ē cū necessario h̄eat r̄ndere.
de iudi. intellerim⁹. Et iudiciū reddidit in
uitū. ff. de p̄. obli. int̄ stipulantē. z h̄ in reo
necessario. Itē q̄rit etiā i eadē pte de p̄so
na p̄curatoris. an possit stare i iudicio. de
p̄ba. post cessionē. an h̄eat sufficiēs māda
tū. de p̄cu. c. j. bec z filia excipiūt. Itē de
loco iudicij. an sit tutus z idoneus reo. de
app. ex pte. j. Itē de forma libelli. de iudi.
examiata. De his z filibz v̄sū ē p̄uie q̄s d̄
p̄ambul ad iudiciū. In h̄mōi pte p̄ma q̄
rit de p̄petētiā z incōpetentia fori. de legi
timatiōe z abilitate v̄l inhabilitate p̄sonaz
tūc in iudicio int̄ueniētiū. de idoneitate
v̄l refutatiōe loci. z de aptitudie v̄l inepti
tudie libelli. sufficiētiā v̄l insufficiētiā mā
datoz. p̄curatoz z h̄mōi. z nō tractat illa
q̄ s̄t negocij p̄ncipal. Vel reglarit h̄ dico
iō. q̄ fallit in certis casibz. de q̄b in. c. j. de
līt̄. p̄. li. vj. vt patebit i p̄cessu. In scōa p
te tractat negociū p̄ncipale vt ibi videbi
mus. In tertia iponit finis ipi negocio
p̄ sniam. ff. de re iudi. li. j. Et p̄denatū p̄
ducit ad effectū executiue. de re iudi. cum
aliq̄b. de offi. dele. q̄renti. S̄z adhuc aū
q̄s inchoemus p̄cessum sciēdū. q̄ actor d̄z
adire iudicē rei. L. de iur. oi. iudi. l. iur̄ or
dinē. q̄ ē regla de h̄ tradita i. c. cū sit ḡna
le. de fo. cō. cū p̄cor. s̄z h̄ fallit in multis ca
sibz in q̄b re⁹ forit forz nō sui iudicis. de q̄
bus in. c. vlt. de fo. cō. Et marie de p̄sue
tudine clerici trahūt laicos ad ecclasticū
iudiciū etiā in cā civili. vt in. c. cū sit. iam
alle. Et nō. Ber. in. c. si cleric⁹. e. t. in vlt.
glo. z Buil. in spe. de cōpe. iudi. aditōne.
s. j. in p̄n. Itē p̄t re⁹ iurisdicōz nō sui iu
dicis in se progare tacite. de fo. cō. dilecti
f. p̄bendo v̄l soluere p̄mittēdoz r̄ndere in
certo loco exp̄sso. e. t. significasti. Hoc ve
rū ē de iudice ordinar̄io. sec⁹ in delegato. d̄
offi. dele. Cū olim mgr̄ p. z g. rj. q. j. iudi
ces. Ad h̄ tū q̄ cleric⁹ valeat nō sui iudicis
iurisdicōz in se progare p̄la req̄rūt q̄ oc
currere debēt i dicto. c. fcasti. z ibi nō. An
aūt q̄s sel progādo possit penitere z iudi
ciū iudicis progari declinare. ē recurrēdū
ad. c. j. de iudi. z q̄ ibi p̄sueuerunt notari.
S̄z q̄s sit cōpetens iudex alicui⁹ p̄ istis ē
aduertēdū. put d̄t guil. i spe. pte. j. ti. j.

Diuisio iudicij

Divisio iudicum

Iudicū alij delega

Auditor
ti. alij ordiarij. alij auditores. alij assessores. alij arbitri. alij arbitratores. s3 p̄t dici distinguendo duo mēbra tñ q̄ ois iudex aut ē delegat⁹ aut ordiari⁹ q̄ dā tñ ē mict⁹. sic auditor palatij aplici. q̄ ē nec delegat⁹ nec ordiari⁹. s3 p̄tās sua h3 se ad utrūq3. q3 h3 ordiariā in cōgscendo ⁊ delegatā in p̄nūciādo. vt no. i. cle. auditor. de resc̄p. Et q̄ guil. in spe. ponit auditore itelligit cui cert⁹ cāe articul⁹ expedite dus cōmittit. si b̄ guil. itelligit de articulo hñte cāe cognitiōz annexā. tñc tal⁹ ē delegatus. si de nudo articulo nō hñte cāe cognitiōz vt examinator testiū. tñc nō ē iudex tal⁹ auditor s3 nud⁹ minister. de q̄ i. c. sup qōnū de of. dele. ⁊ in cle. auditor. d̄ resc̄p. alle. Et iō nō d3 ponere istō mēbz. i. assessore quē nō opt3 inf̄ iudices enūerari. q3 p̄p̄e iudex nō ē. vt suo loco patebit s̄l̄r arbit̄r ⁊ arbitratōr p̄p̄e nō ē iudex. q3 p̄uata p̄sona p̄t arbit̄r eligi. si sic ē q̄ p̄ actuz p̄uator nō dat iurisdic̄tiō al̄s eā nō hñt. *Delegatus*
subdelegatus
L. de iu. oi. iu. l. p̄uator. d̄ fo. cō. si diligēti. ⁊. c. significasti ⁊c. s3 iō spe. enūerat euz inf̄ iudices. q3 arbitraria redacta s̄t ad instar iudicioz. vt in. l. j. ff. de arbi. Itē arbitriū ē volūtariū. s3 iudiciū reddit in iūritū vt s̄ dictū ē. Delegat⁹ ē q̄ ex alteri⁹ p̄missiōe alicui⁹ cāe recipit iudicialē cognitiōz de of. dele. sup qōnū. Et iste si ē a p̄ncipe aliqñ subdelegat. Vñ subdelegat⁹ ē cui cā vlt̄ ps cāe delegato sc̄do loco cōmittit. vt ibi. ⁊ sic subdelegat⁹ d3 etiā delegatus. Cōsuatores ⁊ executores ēt s̄t delegati. de of. dele. c. j. ⁊ vlt̄. li. vj. Ordari⁹ est q̄ iure suo vlt̄ p̄ncipiū bñficio vlt̄er iuridic̄tiōnē exercere p̄t. ff. de iu. oi. iu. l. more magistruloz. i. cle. ⁊ seqñ. Papa ē ḡ ordinarī⁹ singuloz. ix. q. iij. cūcta p̄ mūdū. ⁊. c. p̄ p̄ncipalē. Itē ep̄s i ei⁹ dyoc̄. Et oēs tpales in cui⁹ territorio q̄s domiciliū h3. in. l. heres absens. ff. de iu. de fo. cō. c. vlt̄. Isti sūt ordinarī⁹ ⁊ cōpetētes iudices. dñi tñ tpales nō fundēt itentōes suas de iure cōi s̄ oēs in territorio suo sic ep̄i in dyoc̄. suis. Pro q̄ no. in. c. sup eo. de proch. in. c. j. de reli. domi. Itē ēt inferiores p̄nt ēē ordinarī⁹ ⁊ hñe iurisdic̄tiōz ordinarī⁹ ex p̄uilegio ⁊ p̄suetudine. de of. or. cū ab eccl̄iaz. de fo. cō. cūz

stingit. Archieps s̄o nō ē iudex ordinarī⁹ us subditorū suffraganeoz suoz. s3 solū i dyoc̄. sua. ⁊ sup ip̄os suffragāeos h3 ordinarī⁹ iurisdic̄tiōz. vt i. c. pastoral. d̄ of. or. Vñ nō p̄t adiri p̄ simplicē q̄relā ab ip̄lis subditis suffraganeoz. nisi i casibz. vt ibi i. c. ḡtū. d̄ of. dele. Itē legat⁹ ē ordinarī⁹ in p̄uicia sibi d̄creta. vt i. c. j. d̄ off. lega. li. vj.

Qualr actor d3 se hñe in aduēdo iudicē

Ed qualr in eūdo

Actor
s̄ actor debeat se hñe tractat guil. i spe. de cōpe. iudi. aditōe. s̄. viso. q3 si ē ordinarī⁹ actor p̄ se vlt̄ p̄curatorē suū. ff. de pecu. l. j. Accedat ad eū hora cōgrua. vt d̄ of. dele. p̄sultit. Ut cū sedet p̄ tribunali. nō qñ comedit vlt̄ ē in d̄inis vlt̄ in via. iij. q. iij. s̄. spaciū ⁊c. Et factū suuz corā eo p̄ponat p̄ se si ē discretus. Alioqñ p̄ aliū. d̄ iudi. pastoral. ⁊ petat aduersariū citari seu vocari ad cām. d̄ iudi. c. j. q3 p̄ citatōz d3 ichoari p̄cessus. Est em̄ citatio fūdamētū ⁊ p̄ncipiū ordis iudiciarij. de q̄ in glo. c. eccl̄ia. d̄ p̄sti. sic h̄t p̄t. ē fūdamētū ⁊ initiū lit̄ seu iudicij. vt dictū ē s̄. D3 d̄t notabilr lex isti. de p̄t. h̄t. s̄. vlt̄ra ⁊c. q̄ oim̄ actionū instituedaz p̄ncipiū ab ea p̄te edic̄ti p̄stituit q̄ ē in ius vocādo. si iudex ē delegat⁹ accedat eū vbiq3 eū inueniat. q3 ip̄se qñq3 certo loco ⁊ p̄sistorio caret. in loco tñ honesto ⁊ p̄grua hora. d̄ of. dele. p̄sultit. Pro q̄ no. i. cle. q̄uis de ap. Et l̄raz cōmissiōis sibi p̄nter. ⁊ tñc incipit hñe iurisdic̄tiōz. de app. vt debet⁹. Requas eū hñt vt mandatū aplicū exeqñdo aduersariū citet ⁊ sine mora decretū citatōis obtineat ad effectū iurisdic̄tiōis p̄petuan. de. de of. dele. ḡtū. An p̄ subdelegatōz p̄petuet iurisdic̄tiō recurrēdū ē ad notatā i. c. q̄uis. de of. dele. li. vj. Itē faciat ip̄az citatōz ab ordinarīo vlt̄ delegato decretā citi⁹ exeq̄ aduersariū ne p̄ ip̄m aduersariū corā alio iudice possit p̄uēiri. vt no. i. alle. c. vt debet⁹. Ad itelligētiā illi⁹ aduertēdū q3 i p̄libz ordinarīis qñq3 ē ḡdualitas. inter dū accumulatio fori. vt no. i. c. cū ab eccl̄ia rū. de of. or. c. cū p̄tigat. de fo. cō. Ubi est p̄lalitas iudicij p̄ modū accumulatiōis locus ē p̄uentōi. vt q̄ p̄rio citat sit iudex ⁊c. al̄s sec⁹. Itē idē ē i delegato ⁊ ordinarīo. vt i. c. vt debet⁹. ⁊ ista p̄uētiō fit p̄ citatōz. vt

Litatio delegati

sibi. Posset et fieri pñctio p domiciliū mu-
tarōz. de fo. cō. c. pposuisti. Itē ad effectū.
litē pñctiā indicēdi accederet ad pcurā
dū citatōz aduersario intiri. Ex q̄b col-
lige tres citationū effect⁹. Iudex ḡ ad pe-
titōz actoris discernere hz pte reā citādā.
Et hmoi citatio p̄t fieri p lras iudicis l' vi-
ua voce. Viua voce fit mltiplr. Qñqz p
ipz iudicē q̄ ore ppo citat. Qñqz p tabel-
lionē. Et p̄t ipe tabellio de tali citatōe p
ipm facta testificare z scribere se citasse.
Qñqz p pte in vim tm puocatōis ad cāz
de ap. cū sit. z. c. bñ. Qñqz p nūciū. de of.
dele. pñctiā. de ap. cū pati. de q̄ i spe. d
cita. s. seq̄. z no. i. c. qm. de pba. Et fit et
vt dixi p lras. z qd debeāt p̄tere lre cita-
tōis patebit inferi⁹. Et ponit guil. i spe.
d cita. s. iā de citatōe. Pōt et addi tertiū
mēbz vl terti⁹ mod⁹ citādi. vt dic̄ Jo. ā.
in add. spe. de cita. s. seq̄. Qd fit et cita-
to ipo reo vt cū psona capif z inuite du-
cif ad iudiciū. de q̄ sc̄plit Jo. ā. i. c. roma-
na. z. s. p̄hētes. de fo. cōp. li. vj. Si ḡ iu-
dex ē delegat⁹ q̄ ē auditor. resc̄ptū seu lras
cōmissiōis recipiat reuerēt z deuote. qz p
salutatōz z bñdictiōz inducūt effect⁹. de
q̄b in phe. vj. Et q̄l pñtator in pñtādo
z iudex in recipiēdo z i inspiciēdo resc̄p-
tū debeāt se h̄re. tradit guil. i spe. d resc̄p-
ti pñtātōe. s. j. in pñ. Et quō in pñtātōe
z receptiōe resc̄pti d̄z fieri ad mādātū iu-
dicis instrm p tabellionē ibi et tractat. z
q̄ tot⁹ tenor resc̄pti scribat int̄ acta. Et
scribat notari⁹ sub hac forma.

Forma instrumēti de pñtatiōe resc̄pti

In noīe dñi amen

i Anno natiuitatis eiusdē. D. cccc
lxx. Inditōe tali pñtificat⁹ sc̄tis
simi in xpo p̄ris z dñi n̄ri dñi Pauli. i
uina puidētia pape. ij. die. x. mēsis nouē
bris hora. iij. vl q̄li in opido Erfordeñ.
Dognū. diōc. in curia bitatiōis venera-
bil' viri dñi hunoldi decani z corā eodez
dño decano i meiqz notarij publici z te-
stij infrasc̄ptoz pñtia psonalr p̄stitutus
Tal' cleric⁹ vl laic⁹ tal' diōc. resc̄ptū apli
cū vl lras aplicas cui⁹ vl qz tenor iferi⁹
describif. Vera ipi⁹ dñi pape bulla plū-
bea in cordula canapis pēdēte. more ro-
mane curie bullatas sanas itēgras z il-
lesas. ac oī p̄sus vicio z suspitōe carētes

p̄dicto dño decano pñtāuit. eūdeqz dñm
decanū hūilr req̄siuit. q̄tū in cā seu cāis
sibi cōmissis aduersus talē z tles in eod
resc̄pto vl in eisdē lris pncipalr noiātos
pceder. z eisdē citare seu lras citatoriā
p̄ ipos sibi decernere z pcedere z iusticiā
facere dignaret. Qd q̄dez resc̄ptū vl q̄s
qdē lras aplicas idē dñs decan⁹ ad se re-
cepit reuerentē vidit z plegit. ac ei⁹ l' eaz
tenorē p me in act. cāe. p̄scribi mādauit.
z citatōis lras p̄ p̄atos. A. z. A. fieri d
creuit. Tenor aut̄ resc̄pti p̄dicti seu lraz
pmissiōis tal' est. Paul⁹ zc. Qñ ḡ sic tot⁹
tenor resc̄pti redact⁹ ē in act. fidē fac̄ et si
resc̄ptū pderet. De q̄ in. c. cū i iure. d off.
dele. z. c. cū olim. de p̄uil'. In his z silibz
ē sciēdū q̄ tabellio d̄z p̄dicta scribere. qz
officiū tabelliois ē oia q̄ occurrūt in iudi-
cio fm iudicis p̄ceptū sigilatim z ordia-
te scribere. z p̄tibz exēplū tradere. z tradi-
toz exēplar retinere. vt no. p Hosti. de p-
ba. qm̄ s. Si aut̄ citatio fiat p nūciū scri-
bat sic notari⁹. Talis iudex int̄rit tali
nūcio suo vt talē citaret ad petitiōz z in-
statiā tal' tali diez. vt no. i. c. qm̄. d pba.

Forma citationis delegati.

Decanus eccie bea

te marie Erfordē. Dagū. dyoc.
Iudex cāe z p̄tū ifrasi riptaz. l' in-
dex ad ifrasc̄pta a se. ap. spēalr deputat⁹
seu delegat⁹. Uniuers⁹ z singul' abbatibz
poribz. p̄positis. decanis. dñoz rectoribz
clericis z notarijs publicis q̄buscūqz p̄ ciui-
tatē z dyoc. Dagū. ac als vbi libet p̄sti-
tus. z spēalr tali vl tali plebano Salutē
in dño z mādātis n̄ris. imo veri⁹ aplicis.
firmis obedire. Lras sc̄tissimi i xpo p̄ris
z dñi n̄ri dñi pauli dīna puidētia pape.
ij. ei⁹ p̄a bulla plūbea i cordula canapis
pendēte more romane curie bullatas sa-
nas itēgras z illesas. ac oī p̄sus vicio z
suspitōe carētes. in mei notarij publici z
testij infrasc̄ptoz pñtia p talē in eisdem
lris pncipalr noiātū pñtatas. Nos cū ea
q̄ d̄cuit reuerētia noueris recepisse. Qua-
rū tenor dinoscit esse tal'. Paul⁹ cōus zc.
Post qz lraz pñtatiōz z receptōz fuim⁹
p̄ p̄dictū. A. req̄siti. vt in cāis nob dele-
gatis aduersus talē ex aduerso in eisdēz
lris pncipalr noiātū pceder citatoriāsqz
lras p̄ eū decernere. z iusticiā sibi mltira

Litatio delegati

re dignaremur. Nos igitur decan⁹ iudex p⁹ dict⁹ volentes mādātū aplicū exeq⁹ vt te⁹ nemur vob⁹ z vīm cuilibz i p⁹ tute scē obe⁹ diētie z sub pena excoīcātiōis quā i vos z vīm quēlibet pntis mādātū p⁹ tēptorē z neglectorē in his scēptis. triū tñ diez. ca⁹ nonica monitiōe pmissa vl⁹ pūia ferim⁹ firmis z districte p⁹ cipiendo mādām⁹. q⁹ te nus visis pntibz a ccedatis q⁹ p⁹ terea fue rit accedēdū. p⁹ fatū. A. publice citare cu retis. quē nos pemptorie citam⁹ p pntes vt die tali zc. vel. xij. a pntiū insinuatōe z publicatiōe pputāda. Quoz diez q⁹ tu or p pmo z q⁹ tuor p scdo. z reliqs p ter⁹ tio. z pēptorio tēio alligim⁹. cōpeat p se vl⁹ sufficientē pcuratorē Erford. in curia bītatiōis nre hora tertiariū. corā nob tali die de iusticia rñsurus. Citātes etiā eūd ad oēs actus iudiciales in iure obfuari p⁹ uetos. gdati z successiue vsq⁹ ad sniaz diffinitiuā inclusiue. Lū iniatōe q⁹ sine cōparuerit siue nō. nos nihilomin⁹ qd iu stū fuerit faciem⁹. Die at nre citatiōis z formā z qd fecerit i pmissis nob p vīas patētes lras baz seriē lraz p⁹ tinētes aut instrū publicū fidelr rescribat. Datū z actum Erford. in p⁹ dicta curia nra Anno dñi zc. nro sub sigillo. Et ista forma fre q⁹ ntat cōit. l3 sub alijs p⁹ bis ponat spe. t. de cita. §. iā de citatiōe. z. §. visio de cita⁹ tōe. Et ista forma sonat de vnico iudice delegato. Sz qñq⁹ dant ples. s. duo vel tres. z isti qñq⁹ dant simplr. de offi. dele. in. c. cū cām. Qñq⁹ cū diuersis clausulis qz qñq⁹ cū clausula q⁹ si nō oēs interesse poterit. duo vīm nihilomin⁹ exequāt. d of. delo. prudētia. in pñ. z. c. cū sup. Qñq⁹ cū clausula q⁹ si ambo intesse nō pote rit. alē vīm nihilomin⁹ exeq⁹. z h qñ se duo iudices. vt in p⁹ dicto. c. prudētia. §. Idē qz. Qñq⁹ cū clausula. q⁹ tūs vos vel duo aut vn⁹ vīm. P⁹ rīa clausula ponit i rescpto applonis. qd pducit in audiētia lraz p⁹ dictoriay. Qñq⁹ ptes nō pueniūt in vnū iudicē. qz tūc dant tres cū clausu la q⁹ si nō oēs zc. z qñbz p⁹ tiū eliget vnū z cācellaria dñt ternū. z tūc oēs tres hñt pcedere nec duo hñt pcedere nisi terti⁹ se excuset. vt i dicto. c. prudētia. Ultima clausula frequētat in lris p⁹ fuatorijs. qñ dant p⁹ fuatores eccl⁹ijs vl⁹ vniuersitatibz studioz. qz tūc ponit clausula. q⁹ tūs vos

vl⁹ duo aut vn⁹ vīm zc. Et tūc qñlibz inso lidū pcedere p⁹ t a pñcipio. Scda forma p quā dant duo iudices cū clausula. q⁹ si nō ābo. hodie nō ē in vsu. Qñ g dāt ples iudices cū p⁹ dicti clausul. dz q⁹ hmoi clau sulis fieri mētio in citatiōe sic dicēdo. Al decanus eccie bte marie iudex vl⁹ p⁹ sua⁹ tor venerabilium vl⁹ circūspectoz viroz dñoz mgrōz doctoz z scolariū alme vni uersitatis studij Erford. vna cū ceteri nris in hac pte collegi. Lū clausul. q⁹ tūs vos vl⁹ duo aut vn⁹ vīm zc. a se. ap. delegat⁹ Qd aut delegat⁹ q⁹ ad nomē p⁹ mitti debe at z p⁹ poni p⁹ t. qz repñtat psonā dñi pa⁹ pe. de off. dele. cū olim. cū p⁹ cor. Et qñ se ples delegati tunc maior z dignior dz p⁹ poni. de q⁹ i spe. de cita. §. visio d citatiōe p. porro. Circa qd notat vnū dubiū facti ponamus. cā delegata fuerat olim epō pragensi. nūqd postea cū eccia ista fuerit metropolitana. ipe fact⁹ archiep⁹s pcede repoterat i cā pñs corā eo inchoata. Jo. an. in addi. spe. t. de delegato. §. licz. p. re stat. videt tenere q⁹ sic. si nomē p⁹ rīū esset ex⁹ p⁹ suz in cōmissiōe. Rō. qz p dignitatē archiep⁹alē nō desinit eē ep⁹s. Vñ p⁹ p vo cat seipm ep⁹m. fac. l. eos. in fi. L. de no. mu. li. x. Istō dubiū mouere p⁹ t. p⁹ ludē tes ad scacas. vt ibi dic⁹ Jo. an. p eādē le gē fuit iudicatū q⁹ q⁹ in ludo scacoz qrit mactare sociū cū pedona facta regina vi ctor erit. Pro q⁹ Jo. ā. in addi. vbi s. vbi ples leges z rōnes adducit. Dic⁹ tñ q⁹ pa due audiuit pñciare p⁹ rīū. Lōcordādo distinguit p⁹ mū diē pcedere qñ pñctio fu erit scā de certa pedona. scdm qñ de cer ta nō eēt pñctiū. Itē in forma mādāt de legat⁹ oibz sup q⁹ s h3 iurisdicōz qñtū ad h. qz al⁹s sua iurisdicō nō posset bñ ex⁹ plicari. d of. dle. c. j. z. c. p⁹ terea. z. c. seqñ. de q⁹ i spe. t. de cita. §. visio de citatiōe. p. qd si delegat⁹ ex⁹ p⁹ lificat. z. c. seqñti. An at tenor rescpi debeat tot⁹ inseri in cita tiōe. legi⁹ z notat i. c. ij. de dila. z no. Jo. theutonic⁹ i glo. ij. q. ij. si ep⁹s. q⁹ al⁹s nō valet citatio. d h no. i. c. veniēs. de accu: sup finē vltra glo. Sz ipm rescpi bulla tū n tenet mittere citato. vt no. i. c. ij. d di la. Aliq⁹ ēt inserūt i citatiōe libellū. de q⁹ i c. ij. iā alle. d dila. Itē citat⁹ ad rñdēdū a ctōri d iusticia. Aliq⁹ citant pmo ad dicē dū d cōmissiōē qd qd dicere l⁹ opponere

Renocatio subdelegati

voluerint ē eā. et iste tēmin⁹ suat i curijs
p substatiali. Itē q possit iudex et debe
at cōminari. pbat in. c. cū ex lris. de rest.
in inte. in fi. et in spe. de cita. §. viso de ci
tatiōe. §. qd si iudex ita dic. Itē q in for
ma citatiōis apponit q executor d3 rescri
bere dic et horā. de h no. in spe. de cita. §.
ult. §. si pō mādāt. Iudex delegat⁹ qñq
nō pcedit p se s3 cām cōmissam subdele
gat. Et erit forma subdelegatiōis ista q
seqt. **R.** decanus ecclie bte marie Iu
dex cāe et ptiū infrascriptay a se. ap. spēalr
delegat⁹ honorabili viro tali cantori vl
scolastico Salutē in dño. Lras scitissimi
in xpo pīs ac dñi nři dñi pauli dīna pui
dencia pape. ij. nos nouerit recepisse sb
hac forma pboz. Paul⁹ eps et c. Sed qz
nos tā nris q ecclie nře negocij legitime
ppediti cognitōi et dēsiōi negocij hmoi
ad pīs vacare et intēdere cōmode nō va
lem⁹. Idcirco d vīa legalitate plimū pfi
si vob in hac pte cōmittimus vices nras
donec eas ad nos duxerim⁹ reuocādas.

Forma reuocatiōis iudicis sbdelegati

Idū litteris apo

Doliceis hmoi nob pntat. ac per
nos cū debita reuerētia vt decu
it receptis nos forma et tenore earū dē di
ligent inspectis. attēdētes q p tūc arduis
et legitimis nře ecclie ac alijs ppediti ne
gocijs eaz executiōi debite put voluisse
mos intēdere nō poteram⁹. Vobis dñis
R. et **R.** supdicti et vīm cuiuslibz in hac p
te cōmissimus vices nras donec eas ad
nos duxerimus reuocādas put in nris
lris desup pfecti pleni⁹ pntet. Et qz de
executiōe pnti hmoi lray aplicay pōalr
put tenemur intēdere voluim⁹. Idcirco
p hāc et certas alias cās aīm nīm ad h
mouētes hmoi p nos vob scās cōmissio
nes tenore pntiū duximus reuocādas. et
pntiū reuocam⁹ ac oēs et singlas cās co
rā vob aut altero vīm in vi hmoi p nos
vob facte cōmissiōis qlibet int qsciūqz et
sup qciūqz intētat in statu q corā vob
aut altero vīz tpe notificatiōis hmoi nře
reuocatiōis fuerit et existāt. ad nos ex cer
ta scia aduocauimus et aduocam⁹ p pñ
tes. Que oīa et singla vob oībz et singul
supdicti et alijs quoz intēst aut sua inter
esse putāt. tenore pntiū intimamus. et ad

vīaz et cuiuslibet vīm noticiā et c. Et aliq
subiūgūt mādātū. s. Mandātes vob qti
nus in hmoi negocio pcedat⁹ p m traditā
a se. ap. vob formā. et als put de iure fue
rit pcedēdū. In cui⁹ rei testioniū lras pñ
tes fecimus nři sigilli appēsiōe cōmuni
ri. Datū et c. Et licz ponat in forma. s3 qz
nos tā nris et c. Licz ista dicat. tū pō fieri
subdelegatio p sola volūtate. dato q nō
fuerit aliq legitimo ipedimēto p peditus
delegat⁹. de of. dele. pastoral. post pñ. vt
ibi p In. S3 si maliciose velit se exone
rare. tunc subdelegatū cōpellere neq̄t ad
cām recipiendā si de malicia pstat. vt ibi
Et pō fieri ptribz etiā inui. co. t. sup qōnū
§. eu. §o. Et subdelegat⁹ delegati hntis
iurisdictioni bz etiā coheritiōz. als deluso
ria videt⁹ sua iurisdictione. e. t. ex lris. De
legatus at subdelegatū collige nō tenet
admittere. de q in. c. corā. §. nūcius §o. e.
ti. Dī in forma cōmittim⁹ plenariā et c. vl
donec et c. In isto ē mag⁹ diuersitas. Qz si
subdelegat⁹ ē simplr. tūc censet delegat⁹
in totū. Si ipe delegat⁹ vti cepit iuridi
ctiōe. nō poterit a delegato reuocari. Itē
si a subdelegato fuerit appellandū. tūc si
ē datus nō in toto appellat⁹ ad delegatū
datū cū cla. ap. re. nō ad papā. vt i. c. cū
te. et c. sup qōnū. §. porro. e. t. Et idē si so
lā executiōez snie sibi refuauit. vt in. c. si
subdelegat⁹. in fi. d. of. dele. li. vj. S3 fal
lit in duobz casibz in qbz appellat⁹ non ad
delegatū s3 ad papā. de qbz in. c. si is cui
et c. si a sbdelegato. e. t. li. vj. Et qñ ē vni
cus delegat⁹ p pñbz subdelegare. vt no.
in. c. cū te. alle. Dī etiā in forma Mādā
mus et c. qz delegat⁹ bñ pō pcellere sbdele
gatū ad cām suspiciendā. nisi pstat q ma
liciose veller se exonerare. vt iā dixi. Itē
dī i cui⁹ testioniū. Rā subdelegatō pbat
p lras delegati solo sigillo suo sigillatas.

Forma citatiōis ordinarij et declaratio
eiusdem.

fficial curie epal

Dagū. vel als plebanovl recto
ri tal ecclie Salutē in dño. vob
in pte scē obediētie firmit⁹ et districte p
cipiēdo mādāmus. qtiū accedat⁹ q pte
rea fuerit accedēdū. talē ad nram pntiā
citare curetis quē nos citamus pempto
rie p pñtes. vt tali die ppareat in iudicio

Citatio ordinarij

legitīe corā nob̄ q̄rel' talis finalr rñsurus
Datū 7c. Tal' forma ē brevis. qz ipi' iu
risdictio iā ē fūdata 7 radicata a iure. ex
q̄ est iudex ordinar' p̄p̄ius 7 natural' ipi'
citādi. Vñ nō optet in citatiōe exp̄mere
cām ex q̄ cōperat sibi iurisdictio. seu q̄re
hēat iurisdictōz sup̄ eū. sic facit delegat'
dūmō recipit rescriptū aplicū 7c. vt in for
ma. Itē talis citatio dirigīt plebano in
cui' p̄rochia deget ipe citand'. 7 h3 do
miciliū. 7 cōmittit sibi citatio faciēda.
Posset tñ ipi' citādo dirigi 7 ad eū mitti
si cleric' ē. S3 qz tūc' ē citatiōez p̄ aliū
ferri q̄ de h̄ testificet. qz p̄ citatū possz oc
cultari. de q̄ in spe. de cita. §. iā d̄ citatiōe
p̄. j. Et no. de do. 7 ptu. c. vlt. Cōmittit ḡ
alijs vt citet. vt p̄ eoz relationē p̄stet d̄ ci
tatiōe. vt ibi no. Itē in citatiōis forma po
nit p̄bū pemp̄. Dī pemp̄. eo q̄ discepta
tōz p̄mit. ita vult. l. iij. ff. de iudi. 7 p̄mit
disceptatōz. i. vltra nō patit aduersariū
terguersari. de q̄ p̄ Jo. an. in addi. spe. d̄
cita. §. viso. Aduertēdū ē q̄ in p̄ma ci
tatiōe nō ē mittēdū p̄m. vt in lege p̄sen
taneū. L. quō 7 qñ iudex. 7 in aut. q̄ sel.
nisi fieret ex cā. vt i. l. p̄tūcia. ff. de re iud.
di. Debet ḡ citari re' trib' edictis. 7 tunc
tertiū edictū ē p̄p̄. etiā si nō exp̄mat. vt
no. v. q. ij. in sū. S3 qz ex cā p̄t vocari re
us vnico edicto p̄p̄orio. vitz p̄t distā
tiā viāz. Vel si res celeritatē desiderat.
vt i. c. cū ex l̄ris. de resti. in inte. Et sic ve
nit in vsum q̄ cōiter mittūt iudices vni
cā citatiōz pemp. 7 valet. Nec ob h̄ solū
p̄t appellari. vt d̄t Ju. in p̄al. c. j. de dila.
Ubi dic' q̄ sola pemp. assigtiō p̄ma vice
facta nō ē sufficiens cā ad appellandū. D3
tñ p̄tinere istud p̄p̄. p̄petētia intersticia
7 interualla tēpoz. vt. xxiij. q. ij. de illici
ta. 7 no. in. c. j. de dila. Et q̄nta tpa 7 int
ualla p̄tere debeat h̄ ē arbitriū 7 arbitra
bile a iudice ex distātia viāz. negocij 7 p̄
sonaz ac t̄pis q̄litate. vt i. c. cū ex l̄ris. d̄
resti. i. inte. no. in. c. j. de dila. sup̄ alle. De
q̄ etiā in spe. d̄ cita. §. nūc de t̄pm. Si tñ
fierēt tres citatiōes. tūc si re' in p̄mo cita
tōis t̄mō nō venit reputat' p̄tūmax q̄ ad
h̄ vt teneat actori p̄parēti ad exp̄sas vt
no. de p̄cu. querelā. 7 in spe. t. de exp̄sis
§. iuxta. p̄. l3 q̄rit. S3 p̄tūcia h̄mōi n̄
inferūt reo aliene pene p̄tūcie. qz nō cō
stituit p̄tūmax q̄ ad h̄ vt posset p̄tāto ex

cōicari l' missio p̄ eū fieri. vt i. c. vl. de do.
7 ptu. nisi i p̄ma citatiōe rñderet se nō v̄
tuz. qz nūc p̄tūcia esset notoria. Si ḡ i
citatiōe nō ē p̄bū pemp. citat' nō p̄parēs
excōicari nō p̄t. nec patiet missiōne saltē
si citat' nō ē an iudiciū. Quid āt de cita
tōib' iudicialib' q̄ occurrūt i p̄cessu iudi
cij faciēdi postea patebit. S3 qñ citatio
ē vnica 7 pemp. l3 tres t̄mōs p̄tēat. suffi
cit vno t̄mō p̄pere 7 solū post vltimū lo
cus ē pene. de h̄ i spe. de cita. §. viso. 7 p̄
Jo. ā. i addi. spe. sic i p̄cessib' executorij
7c. Itē d̄t in forma vt die t̄li p̄peat. si po
nit in citatiōe p̄peas feria. vj. vl' die mer
curij. itelligit de prima feria sexta vl' die
mercurij. p. l. eū q̄. ff. de v. ob. no. in. c. ex
posuit. de dila. Si āt dies illa sit feriata
in quā vocat' ēre'. an arret citatū ad cō
parēdū. Vñ h̄ p̄t p̄tingere dupl'r. Vt qz
exp̄mit in citatiōe p̄peas tali die dñico. l'
nō exp̄mit. l3 d̄t p̄peas decia die. 7 i ista
die incidit dies feriata. In. in. c. vl. de fe
rijs post recitationē opinionū videt' pla
cere finalr. qz l3 in citatiōe exp̄mat' error
dicēdo p̄peas die dñico vt extit in cā p̄
cedam'. siue error tacite insit. vtputa d̄t
in citatiōe p̄peas die decio. 7 illa in diem
dñicu icidat q̄sp citat' p̄pere teneat. Rō
qz in citatiōe duo vident' mandata. vitz
qz t̄li die p̄peat. 7 si illa a die nō d3 vl' nō
p̄t. nihilominus videt' sibi mādātū q̄ cō
pareat q̄nto citi' facere p̄t. Ostiatenet p̄
riū. 7 cū eo videt' teneat Rich. d̄ senis Jo.
caldini videt' ibi dicere. qz si error tacite
insit tūc teneat citatio. qz tenuit a p̄nci
pio. Vñ l3 tūc casus supueniēs mādātū
suspēdat. nō tñ ex toto relaxat. 7 ita seq̄n
ti die teneat p̄pere. Sec' si error ē exp̄ssus
qz tūc negat citatiōne tenere. Ad h̄ enitā
dū hodie iudices s̄t cauti dicēdo i citato
rio decio die cōpareas si iuridica fuerit.
Alioqñ p̄ria die iuridica seq̄nte. Vñ cō
suluit Jo. ā. i all. c. vlt. d̄ ferijs qz h̄ac cau
telā iudices teneat. maxie qz possz esse qz
apd iudicē nō eēt dies feriat'. 7 apd cita
tū eēt. vt ibi p3 p̄ textū. q̄s singl'i ep̄i sua
re debēt. 7 ita fuāt curiales. 7 ēt qñqz aliij
iudices maxie delegati. An āt teneat cita
tio 7 arret i casu p̄uerso. s. si citatio decer
nit die feriata vt citet re' ad diē nō feria
tum. ibi etiā no. p̄ doc. Et finalr tenet ibi
Jo. ā. in nouella. qz teneat tal' citatio. Et

Litatio ordinarij

distinguit ibi triplicē actū i citatōe. Pri-
mus act⁹ ē pceptū de die citatōe. Scōs
ē illi⁹ pcepti executio. s. ipi⁹ citat⁹ actus.
Terti⁹ ē pcessus ex tali citatōe ichoat⁹
Prim⁹ act⁹ vt dicit nō requirit cāe cognitōz
z iō p^t fieri die feriato. vt i. l. fi. l. d. feris
Scōs act⁹ ex eadē rōe sili⁹ p^t fieri die fe-
riato. Terti⁹ act⁹ ē q⁹ ichoati⁹ pcessus
iste cū hēat cāe cognitōz tali die nō p^t ex-
pediri. z remittit ad spe. ti. de cita. §. j. p.
itē q⁹ citatio. Jo. cald. etiā tenet triū. Et
int⁹ alias rōes mouet. q⁹ citatio ē de pces-
su etiā p se z pncipali. vt in decre. qm. d.
pba. Pro hac fac. q⁹ talē actū ppetuat
iurisdicctio. eo q⁹ ē act⁹ iudicial. vt no. de
of. dele. licz. Exq⁹ ē iudicial nō d³ fieri
die feriato. z ē forte tutius. z ita suaf.
Qñ aut⁹ sit citatio vt decia die ppeat. an
tūc dies receptōis seu insinuatiōis līaz
citatiōis pputet in nūero diez exp⁹lor.
no. guil. i spe. de cita. §. viso. §. penl. z de
dila. §. j. p. s. pone. Et tenet q⁹ nō pputet
ar. c. sup eo. extra de ap. in fi. Itē i forma
citatiōis nō posui de certa hora. s. ppeas
die tli. hora tli tertia z v⁹ vesperaz. Exq⁹
ē nō p^t fixa certa hora d³ iudex expectat
reū ad finē diei. s. vsq⁹ ad illā horā q⁹ p^t i
cā. q⁹ incūbit aū noct⁹ tenebras expedi-
re de of. dele. p^tuluit. De g⁹ a tñ p^t cū ex-
pectare vsq⁹ ad diē seq⁹ntē. vt ibi. Itē nec
de loco sit mētio. q⁹ ordiari⁹ certū h³ lo-
cū siue p^tistoriū. v⁹ d³ dixi. Sec⁹ i delega-
to. An ipse d³ certū locū assignare. d³ rescp.
olim. z. c. fi. Di in forma. ppeas legitie.
An p^t p^tere p se v⁹ p^tcuratorē. vt post
ea dicā. Et delegat⁹ reglarit nō pōt quē
citare vt psonalr corā eo ppeat. Fallit i
casib⁹ de q⁹ in. c. j. d³ iudi. li. vi. Itē d³
q⁹rimonijs tal⁹ rñsur⁹ z nō exp⁹mit cā p^t
quā citat. sed p talē citatiōz nō induit li-
tis pendētia. vt i cle. ij. vt lit. pendē. Ad
h³ q⁹ citatio fac litē pēdere ad effectū q⁹
nihil possit inouari. requirit q⁹ citatio sit i
struēs. vicz q⁹ p eā p^tet sup q⁹ debeat re⁹
p^tueniri. Itē q⁹ a p^tetēri iudice sit facta
z q⁹ p^tuenit ad noticiā citati. vt i cle. j. vt
lit. pē. De h³ tñ an in citatōe sit cā exp⁹mē-
da z q⁹re fiat no. p Jo. ā. in addi. spe. §. j.
sup p. Itē q⁹ in ea nlla cā. Ibi videt tene-
re q⁹ exp⁹mēda sit cā p rōnes ples q⁹s ibi
adducit sed cōit nō fua. Itē citat⁹ citat⁹
solū vt rñdeat q⁹rimonijs actoris in cāis

i q⁹bo poss⁹ pcedi. lit. nō p^t. vt s^t inq⁹sitio-
nes accusatiōes zc. de q⁹bo sup feci mētio-
nē. posset re⁹ a pncipio citari ad totā cāz
s. ad pcedēdū z ad pcedi vidēdū in tali
cā ad oēs z singlos act⁹ incūbentes. fua-
tis tminis debitis z p^tsuetis vsq⁹ ad diffi-
nitivā sniam inclusivē cū oib⁹ z singulis
actis actitatis. scripturis līs z munimē-
tis q⁹bo i negocio hmoi vti intēdit z se iu-
uare cū intimatiōe q⁹ siue pparuerit vt p-
ferē siue nō. nos nihilomin⁹ in cā p^tdicta
put iustū fuerit ipi⁹ citati p^tuacit⁹ seu ab-
sentia nō obstāte pcedem⁹. z eo vlt⁹erius
nō nisi p valuas eccie p^tdictē citato. Et
qñ tal⁹ ē cā p^tilegiata. vt electio postula-
tio zc. z eodē mō citat. nō optet cū p^trea
postea ad singlos actus de nouo citari.
Alia si nō ē cā p^tilegiata i pcessu. v⁹ si ē
tal⁹ citatio q⁹ isto mō nō ē citat⁹. s. solū q⁹
rimonijs rñsur⁹ zc. tūc optet ipm ad sin-
gulos act⁹ vocari. vt videt dicere guil. in
ipe. de citatōe. §. viso. Dicit tñ ibi Jo. ā.
in addi. q⁹ h³ pcedit vbi iudiciū nō ē in lo-
co remoto a dyoc. citati. puta in curia.
Nā tūc q⁹ cēt difficilimū citatiōes p sin-
gul⁹ actib⁹ mitti. p^t pcedi ad examinatiōz
cāe z diffinitōz si ps nō venit. Si aut⁹ ps
venit v⁹ pcurator citabit ad singlos act⁹
etiā si in vno fuerit p^tumat. de q⁹ plen⁹
p Jo. an. in addi. spe. de cita. §. viso. sup
p. dñs āt me⁹. De cōminatōe qd debeat
fieri dixi z remisi sup forma citatiōis de-
legati. Nō tñ cōminatio tal⁹ faciēda ē de
necessitate. nec h³ vim pēp. nisi al⁹s pēp.
exp⁹mat. de q⁹ in spe. de cita. §. viso. §. sed
qñt. In fine citatiōis ponit Datū zc. nec
sbscribūt testes zc. q⁹ suffic līaz citatiōis
esse sigillatā sigillo iudicis. siue sit antei-
dicial. siue de iudicialib⁹. vt no. in. c. qm
de pba. Citatiōes tñ q⁹ emanāt de curia
redigūt p tabellionē in publicā formā. z
h³ est tut⁹ in arduis. maxie corā delega-
to. Et tñ de decreto citatiōis z ei⁹ formā
q⁹ tñ extēdi p^t sicut visus fuerit expedire.

De actu citationis

Hinc videam⁹ de

n actu ipi⁹ citatiōis q⁹l⁹ iste debeat
h³ie cāi cōmittit citatio faciēda p
līas v⁹ voce viua. q⁹ d³ accedere ipm ci-
tādū z citare fm q⁹ sibi ē iniūctū si citād⁹
copiā sui facit. Si nō p^t cū h³ie psonalr

Actus citationis

de h^{is} p^{ro}testes et d^{icitur} diligētia circa h^{oc} factū. Et
sp^{ecies} citad^{is} ē q^{uod} si iuenit de eo q^{ui} mit. i. pos.
cā rei suā. c. vl. Si nō iuenit citet p^{ro}cura
tor ei^{us} si quē dimisit quē dimittere tenet
q^{ui} se absentat. maxie si sel^{ectus} ē citat^{us}. d. p^{ro}cu.
dilect^{us}. de eo q^{ui} mit. i. pos. c. si. Si p^{ro}cura
torē nō dimisit faciat citatōz ad domū et
requerēt amici. de q^{ui} i. c. cāz. q^{ui} d^{icitur} do. et p^{ro}cu.
et ibi in glo. et i. c. vl. e. t. et in. c. vl. de eo q^{ui}
mit. i. pos. Itē in ecclia i cui^{us} p^{ro}chia de
get et morat cū p^{ro}ls p^{ro}uēret ad dīna. Et
tradit certa forma in citatōe. vīz in tali
vl^{terius} tali loco publice. Et ista forma ē suā
da in. l. diligēt. ff. mādāt. i. c. cū dilect^{us}
de resc^{riptis}. vt in citatōib^{us} q^{ui} emanāt a curi.
in q^{ui} scribit. si eius copiā h^{ab}ere poterit
Alioq^{ue} in domo h^{ab}itatōis sue et in ecclia
cathedrali et c. Nō tū d^{icitur} citās iurare do
mū citādī eo iūto. q^{ui} faceret ei iniuriā.
ff. d^{icitur} in ius vo. l. plen^{ius}. d^{icitur} q^{ui} in spe. d^{icitur} cita.
§. seq^{ue}nt. §. s^{ed} an reo. et in cle. cām. de elec.
Et d^{icitur} abūz q^{ui} ē extra puinciā. vt ibi no.
Quādiu g^o q^{ui}scopiā sui fac^{it} nō ē citad^{us} ad
domū q^{ui} ad citatōz ad domū recurrit q^{ui}
si ad vltimū refugiu. vt no. O^{mn}i. de do. et
p^{ro}cu. cām q^{ui}. nisi in casib^{us} i q^{ui} b^{us} ē sufficit p^{ro}
ma vice. et q^{ui} habz locū citatio ad domū
plene no. p^{ro} Jnn. et alios in. c. vl^{terius}. de eo q^{ui}
mit. in pos. imo nō sufficeret denūciari p^{ro}
curatori si ipe ē p^{ro}ns. Ita t^{er}z Uin. i. c. vl^{terius}.
de do. et p^{ro}cu. et q^{ui} loc^{us} citādī nō p^{ro}t tute adi
ri. p^{ro}p^{ri} mādāt citatōz fieri p^{ro} edictū. de q^{ui}
de iudi. c. j. in cle. Et p^{ro} i^{ste} cui cōmittit^{ur}
citatio faciēda p^{ro} aliū citare. vt t^{er}z Boff. et
O^{mn}i. in. c. vl. de eo q^{ui} mit. in pos. Vīz ipe
petrus et abbas tenet p^{ro}riū. Et d^{icitur} fieri ci
tatio clari^{us} p^{ro}bis. An at credat nūcio re
ferēti se citasse. tractat guil. i. spe. de cita.
§. seq^{ue}nt. §. s^{ed} nūqd credet. et seq^{ue}nt. et p^{ro}sulit
ibi q^{ui} iudex q^{ui}libz maxie delegat^{us} p^{ro}nte a
ctore et tabellione iniūgat nūcio q^{ui} ipe ta
lē reū ex p^{ro}te sua citet sub t^{er}ti forma. Sic
q^{ui} tali die et loco pemp. p^{ro}geat in t^{er}ti cā co
rā eo r^{es}urū. Et tūc notari^{us} id p^{ro}ceptū
iudicis et mandatū nūcio sc^{ilicet} redigat in
act. Q^{ui} dato q^{ui} nūcio credat sup^{er} actu ci
tatōis p^{ro} eū facto. nō tū credit sibi sup^{er} cō
missiōe facta sibi. vt ibi d^{icitur} Jo. ā. i. addi.
Nā goff. tractādo de edicto. si q^{ui} in ius
vocat^{ur} et c. D^{icitur} q^{ui} ad h^{oc} q^{ui} loc^{us} sit huic edi
cto sex esse necessaria. q^{ui}z scōm ponit q^{ui} d^{icitur}
mādātō iudicis facta sit citatio. et h^{oc} ponit

p^{ro}p^{ri} malos nūcios q^{ui} sine mādātō vocāt i
terdū. Et p^{ro}p^{ri} h^{oc} d^{icitur} Jo. an. in addi. spe.
in loco statim alle. Et reprobāt q^{ui} i m^{ul}tis
foris suat. q^{ui} p^{ro}ceptū nūcio factū de citan
do nō scribit. s^{ed} q^{ui} scribit relatio citatōis
d^{icitur} sic. Retulit tal^{is} nūcio se de mādātō in
dicis citasse talē et c. Tū tū ip^{so} officiū nō
sit circa mādātū. s^{ed} circa executōz mādā
ti. Scribat g^o notari^{us} i act^{us} quō tal^{is} iudex
p^{ro}stituit talē nūciū suū ad citatōes in tali
cā faciēdas. q^{ui} nūcius iurauit corpāl^{iter} ta
cto euāgelio sc^{ilicet} oēs ambasiat^{as} et cita
tōes in ea cā sibi p^{ro} iudicē impositas et p^{ro}
ip^{so} iudicē iponendas fidel^{iter} facere et re
ferre. Et ibi etiā ipe Jo. ā. in addi. in isto
dubio. An credat nūcio ē publico et iur
rato sup^{er} citatōib^{us}. vel an pot^{est} standū sit
iuramēto p^{ro} volētis iurare se nō citatā re
citāt diuersas op^{er}iones q^{ui} d^{icitur} sentiāt circa h^{oc}
doctores et p^{ro}ctici. O^{mn}i. in sū. rub. d^{icitur} p^{ro}cu.
§. ij. §. q^{ui} d^{icitur} si absens. tenet final^{iter} q^{ui} h^{oc} ē re
linquēdū arbitrio iudicis q^{ui} p^{ro}sonaz et nego
ciū q^{ui} litate p^{ro}ferat vl^{terius} credat nūcio. vel ne
gāt se citatū iuramētu deferat ad sui ino
centiā o^{mn}idēda. Et h^{oc} placz Jo. ā. i. addi.
vbi s^{ed} p^{ro}p^{ri} g^oue piculū q^{ui} d^{icitur} imineret p^{ro}bo vi
ro nō citato ex dicto vilis ribaldi. nō tū
ē h^{oc} sic arbitrariū sic illd^{us}. de q^{ui} i. c. p^{ro}sulit
de offi. dele. de q^{ui} nō l^{it}z q^{ui} relari. Vū si iur
dex h^{oc} casu male arbitrat^{us} p^{ro}p^{ri} g^ouamē p^{ro}
appallari. q^{ui} videm^{us} q^{ui}q^{ue} pessimos iudi
ces sic et nūcios. Q^{ui} v^o citatio fit p^{ro} l^{it}as
p^{ro}bat factā citatio h^{oc} ip^{so} q^{ui} citator remittit
l^{it}az citatōis seu p^{ro}missiōis sibi sc^{ilicet} appo
nēdo ibi sigillū suū. et h^{oc} bz g^onal^{iter} cōsuetu
do. ita no. p^{ro} O^{mn}i. i. c. q^{ui} m. de p^{ro}ba. Tū me
li^{us} ē q^{ui} p^{ro} l^{it}as suas rescribat diē et formaz
sue citatōis facre. maxie q^{ui} sit citatio. vt
diē. r. vel. r^{es}. p^{ro}geat et c. Qual^{iter} aut^{em} debeat
citari cap^{itulum} no. in. c. bone. j. de elect. q^{ui}
ip^{so} in cap^{itulum} cap^{itulum} ar^{bitrari} ag^{er}natū citari d^{icitur} si
p^{ro}t repiri. Si nō p^{ro}t repiri p^{ro}uocari vel si
nolūt aggregari tūc faciat h^{oc} q^{ui} d^{icitur} p^{ro}t. Vū
citet publice in ecclia. vt ibi d^{icitur} in glo. q^{ui} in
cipit. Et sic citent^{ur} et singl^{is} nō tāq^{ue} singl^{is}
s^{ed} tāq^{ue} illi ex q^{ui} b^{us} p^{ro}stituit cap^{itulum} et q^{ui} vnacū
alijs faciūt cap^{itulum}. als citatio nō valerz.
q^{ui} cā cap^{itulum} nō ē cā singloz. vel ecōuerso.
xij. q. ij. q^{ui} manumittit. Et no. in. c. bone
iā alle. Facta ig^{it} citōe si fit p^{ro} nūciū rede
at nūcius ad iudicē. ferēdo sibi in p^{ro}ntia
tabellionis q^{ui}liter vbi et q^{ui} et ad quid reū

Actus citationis

citauit. Et ista nūcū relatio ē i actū scribe
da. 7 pōt sic scribere tabellio. Anno dñi.
2ē. die tali corā tali iudice in mei notarij
pñtia tal' nūci' retulit se citasse talē inuē
tū 7 psonalr apphēsum. vñ si nō fuit app
hēsus retulit se dixisse pcuratori tñi vñ fa
milie sue q' die tali. tali hora pperet corā
pdicto dño iudice ad pcedēdū 7 ad pce
di videndū in tali cā q' pñt int ipm 7 ta
lē sup tali re vñ ad iurandū vñ ad iurare
testes 7c. Ille pō cui cōmittit citatio fa
ciēda p lras solet i cedula affixa citatōe
vñ i ipa citatōis carta a tergo scribere i b
hac forma. Ego A. pleban' vñ rector
tal' eccie talē fm formā pñt mādātū vñ ci
tatōis citavi tali die vt tali die ppeat co
rā tali iudice in cā tali p se vñ pcuratōrē
iuxta pñtiū lraz pñtētū 7 tenorē. vñ re
cognosco me lras pñtes tñi die vel tñi pu
blicasse 7 iurasse 7 esse fidelr executum
ipm citādo put recipi i mādātū. In cui
testimoniū sigillū meū pñtibz ē appensum.
Utz at ordiari' possit citare subditū suū
extra iurisdictionē suā p nūciū vel p lras
le. 7 no. q' sic. in. c. romana. in. §. pñtes.
de fo. cō. li. vj. Qz igit' citat' sic p iudicē
7 de ipi' mādātō dñi in tñio corā ipō iu
dice pperere. Et si est iudex ordiari' su
iste q' citat seu citare mādāt' delegat'. 7
h' expmif in citatōe. vt s' dictū ē. Al' si ē
nō ē su' pñtiū iudex ordiari'. h'z tñ al's
iurisdictionē ordiariā. 7 in citatōe expmif
talis cā. q' si pā esset deberet coram eo rñ
dere. s. qz dicit eū pñsse vel deliquisse in
terra q' ē. s. de iurisdictionē citātis. de q' ple
ne p doc. in. c. ij. d' dila. Als si nō pperet
ptumax reputaret. Si pō citatio eēt tal'
q' nō artaret ad veniēdū. 7 p pñs nō ifer
ret ptuaciā. sic est citatio temeraria. ci
tatū nō artat. vt i. c. bone. §. de elec. pcor.
cle. pastoral. de re iudi. §. notoriū q'ppe.
Et nōnulli sē casus in q'bz citat' veire nō
tenet. de q'bz in glo. notabili. in. c. veniēs
de accu. 7 ibi p Jo. ā. sup ea. Et solet d' h'
tradi vna gñal' reglā in. c. ij. de dila. vñ
q' vñcūq' in citatōe ponit aliqd in iustū
vel inhonestū. vel tale q' certū est citato
pperere exceptionē declamatoriā iudicij
Utz si citat' spoliatus q' rñdeat spoliato
ri in cā ciuili. vel aliter in cā criminali. vel

militi alteri' negocia pcurati. ex q' tal' er
ror expmif in citatiōe ire nō tenet citat'.
Et idē si als ē notoriū fm aliq's. de q' di
cendū vt ibi. Aliq' tñ distinguunt. qz aut
ipō iure deficit iurisdictionē citātis. vt si lai
cus clericū citaret. 7 tñ citat' si istd ē no
toriū veire nō tenet. nec valet pcess' p eū
aut ope exceptōis p citat' se subtrahere
7 pparere 7 excipe. als tenebit pcessus p
eū de q' p Jo. an. in add. spe. de cita. §. j.
Cōtumax ē q' trinis edictis vñ vno pēpto
rio citat' nō venit. vñ venit s'z nō obedit.
vñ illicenciat' recedit. extra de excels. pla.
c. ex lris. Ita diffinit Guil. in spe. d' ptu.
§. j. Oñ. in sūma diffinit sic Cōtumacia
ē erga iudicē vñ platū cōmissa inobediē
tia. Et dñ cōmissa. qz sp obediēdū ē. de q'
de tē. ord. ad aures. i. glo. 7 sup ea. Et di
uersi sē mōi ptuacie. de q' in. c. ij. de do. 7
ptu. in glo. 7 sup ea. i. c. qm frequē. vt lit.
nō pt. §. j. Qz si latitat vñ ipedit ne cita
tio ad eū pueniat. vñ min' instruat' ppet
7c. De q' etiā in spe. de ptu. §. j. Itē ptua
cia ē multiplex. Aliq' est ptuacia pā 7 pē
q' als dñ euidēs 7 notoria. 7 qz citat' rñ
det se nō ventur'. nec q' trāspōnet pedē. ij.
q. vj. §. sūt et qz. Et an sufficiat h' dicere
extra iudiciū. qz si in iudicio diceret. essz
idubitatū Et als septē dubia circa h' pul
cre tractat Jo. an. in add. spe. de ptu. §. j.
Scda ptuacia ē pā psumpta. vt qz app
hēsus ē citatus psonalr. s'z nō venit in ter
mio. l. ex pñsensu. §. fi. ff. de ap. Ista dñ pā
eo respectu qz apphēsus psonalr. Presū
pta tñ dñ. qz in nō veniēdo pt forte excu
sari pñt aliqd ipeditū. Tertia ptuacia
est ficta. vt qz nō ē apphēsus psonalr s'z
citāt' ad domū. de q' ē in clemētina vñ
ca de do. 7 ptu. in glo. mag. Et valet ista
scire pñt seqntia maxie ad istd. qz p ptua
cia obligat ptumax ad restōnē expēfaz.
L. de iudi. l. sanctim'. S'z q'ltas pdicta
vñz si ē ptuax euidēs siue notori' aggua
tur ex tñi q'ltificatiōe in duobz. Prio i expē
sis. nō dico restituēdis. s'z pus restituēdis
añq' absoluef. de sen. excō. venerabilibz.
§. sec' li. vj. Scdo in eo q' nō h'z bñficiū
vel ē reddit' vñ puētus corā iudice. de q'
p Jo. an. in add. spe. vbi s'. Si s' actor
ē ptuax puniet. vt i. c. actor. de do. 7 ptu.
li. vj. qz soluit expēfas 7 cū h' nō admitte

Actus citationis

ref ad aliā citationē. nisi cautōz faciat qd
velit de cetero fidelit pperere. vt ibi. Pōt
tūc et reo instāte z docere volente de iure
suo pcedi ad diffinitōz lit. nō p. de q in
c. cām q. de do. z p. m. z q. l. r. tūc sit pcedēz
dū z in q. b. citatōibz vocād? sit actor p. tu
mar. ple. p. In. z alios in. c. j. vt lit. n. p. f.
S3 si re? ē p. tūat penas bz. q. p. t. excōi
cari. Vel si tal' est cā in q. p. t. fieri missio.
z in q. p. cedi nō p. t. lit. nō p. f. S3 si ē cā i
q. p. cedi p. t. lit. nō p. f. ex p. uilegio iuris v.
hois. vt dicit s. in cle. dispēdiōsam. de iu
di. z in cle. m. sepe. de p. sig. Tūc p. cedi p. t.
in p. ncipali ad receptōz testiū z ad diffi
nitūā sniam in penā p. tūacie rei. Ita tū
q. re? citet ad singlos act? de q. ē s. dixi.
Et sic p. fuatores dati vniuersitat' studi
oz zc. p. cedere p. nt in p. ncipali p. tūacē.
cū de sp. eali mādato p. ncipis p. cedere de
beāt sūmarie z d. plano zc. P. nt tū si vo
lūt p. reū p. tūacē p. cedere ad excōicatiōez
v. l. missione sicut ali? iudex. Termio igit
citatōis adueniēte acto p. peat p. se vel p.
p. curatorē ei? si tal' est cā in q. p. stitui pōt
p. curator cū l. ris citatorijs z faciat fidez
iudici. de excutiōe seu insinuatōe citatio
nis facte reo p. modū quē p. dixi. accusan
do p. tūaciā z absentia ipi? citati. petēdo
p. nūciari eū z reputari p. tūacē. z p. eū tā
q. p. tūacē p. cedi. vt. L. de iudi. p. perandū
s. z si q. dem. Et no. p. Buil. in spe. d. p. tu.
s. seq. z de cōparitiōe. s. j. z fac. singla re
digi z p. scribi in actis. de p. ba. q. m. s. Et
iudex p. nūciari seu reputabit eū p. tūacē.
dicēdo. Talē p. nos z de mādato nro ci
tatū in diē hodiernū ad instantia tal' sup
re vel cā tali z sufficient expectatū nec p.
se nec p. nūsalē p. pperere curantē ad petitiōz
z requisitiōz ipi? actoris v. l. sui p. curatoris
p. p. p. t. z eiusdē absentis p. tūaciā accusan
tis z petētis eūdē p. nos p. tūacē reputari
reputamus p. ut est merito contumacem.

Et iuxta istā formā sribet et tabellio.
s. Anno dñi zc. diē tali. hora tali. corā ta
li iudice cōparuit tal' actor v. l. tal' ipi? p.
curator. q. p. curator mādātū p. curatoriū
cui? tenor inferius inserit. p. duxit v. nacū
l. ris citatorijs z alijs l. ris sigillo tali sigil
lat. v. l. instrumētis sup. executiōz citatio
nis eiusdē p. fectis. q. p. tenor s. l. r. infra cō
tinet. Et talis citati nō cōparentis p. tūa

ciā accusauit. petēs eū p. ipm iudicē p. nū
ciari z reputari p. tūacē. z sibi decerni
p. eū l. ras oportunas. quē diutius expe
ctatū ipē iudex p. tūacē reputauit. z l. ras
p. ipm decreuit oportunas. nec est vis an
sic scribat tabellio in p. sona sua vel in p.
sona iudicis. Isto mō talem nō cōparen
tē diutius expectatū reputamus p. tūacē
zc. de q. de cōuer. p. iuga. dudū. de dolo z
p. tūacia. c. j. z. ij. Et ita d3 actor p. parere
in termino corā iudice z p. tūaciā rei ac
cusare. Si g. et actor nō p. parer. tunc fiet
p. pensatio p. tūacie actoris cū p. tūacia
rei. vt no. de do. z p. tu. actor. li. vj. Si at
reus nō p. parer z etiā iudex est absens v.
l. ipeditus. ita q. si cōparuisset nō fuisset p.
cessum in causa. an reputet p. tūacē z cō
dēnari debeat in expensis ē glo. notabil
in. c. v. l. de do. z p. tu. z ē glo. v. l. Et pōt
iudex a q. vult pena incipe. vicz vel ab ex
cōicatiōe v. l. imissione. vt in. c. tue. vt lit.
nō p. f. vt ibi no. Et d3 altera a p. n. esse cō
tent? q. magis timef. vt. e. t. c. q. m. s. v. l. in
fi. Honestū tū esset vt a missione inciperet.
q. p. us ē recurrēdū ad res q. ad p. sonas
vt ibi no. Iudex g. p. cedēdo ad missione
p. tūacē in actōe reali. puta sup. equo v.
fundo. Decernit actorē mittēdū tunc in
possessionē rei petite cā custodie. Et fiat
missio p. hec p. ba. Decernimus z p. stitu
mus v. l. mittimus v. l. iubemus te esse pos
sessorē talis rei cā custodie. Et volumus
q. tal' mister n. ponat te actualit in posse
sionē. z talē mistrū d3 dare iudex vt hoc
impleat z ei referat q. n. sc. m. sit. Ita dic. In.
in. c. j. de eo q. mit. in pos. Et l3 In. ponit
et ibi aliā missionis formā. illa tū ibi pla
cet O. l. i. z Jo. ā. i. nouella. Et ex t. l. i. missi
one ex p. mo d. creto actor erit possessor rei
s3 mutabil. si q. si re? venerit corā iudi
ce infra annū. z cautōz p. s. l. r. de s. i. d. o. iu
ri z restituat expēsas actori. ipē possessio
nē recupabit. vt i. c. q. m. frēq. n. s. in alijs
vt lit. nō p. f. Et dato q. actor missus p. p.
potētiā rei v. l. cā doli nō possit possessiōz
corpāl' adipisci. adhuc iuris dispōne itel
ligit possidere ad effectū p. s. c. p. t. o. is ānuāl
vt i. c. p. t. i. n. g. i. t. de do. z p. tu. Si p. o. re? nō
venerit infra annū p. s. i. d. o. cautōz. vt d. c. m.
ē restituēdo expēsas. actor et citra s. i. d. o. z
cretū p. āni discursū ver? erit possessor f. m.

Actus citationis

cōem opionē. vt i all. §. in alijs. z ibi no.
dō. z p. u. p. tigit. z re? nō audif nisi sup
p. p. tate illi? rei. Si at ē actio psonal. pu
ta qz agit certi p. ditōe ex mutuo. z re? est
p. tūar. mittet actor i possessionē rez mo
biliū p. tūac si tlia hz. Alioqn i possessio
nē immobiliū p. mō z mēfura debiti decla
rati i libello actori. qd ē hz declarare iu
ramēto. z an h sufficiat vl reqrat pbatio
p testes l' instra. tractat Sui l i spe. d. p. u.
§. seqt. §. Itē qd dō de offi. iudi. §. vlē. ibi
p Jo. ā. in add. spe. sup. §. iij. dicēdū. z §.
vj. q. rēdū. Et vsqz ad q. tū tps tūc audiet
re? sup ill' rebz in q. s missio scā ē. le. z no.
vt lit. nō p. t. qm. §. vlē. in fi. z in glo. fi. z
sup ea. qz audif donec iterueniat scōz de
cretū. Post scōm pō decretū an z qn au
diat. refert an p scōz decretū sit adiudica
ta possessio actori. an res sit adiudicata i
solidū. Si ē adiudicata possessio audif.
sz actor hēbit cōmodū possessiois donec
pncipale sit finitū. Si res ē adiudicata
i solidū pclusa ē via reo. qz tūc nō audif.
z ista hnt locū in p. tūace an lit. p. t. Quid
at fit in p. u. p. lit. p. t. p. t. z q. l' p. t. p. t. p. t.
patebit loco suo. z iste ē vn? mod? sz quē
pcedet p. tūacē. nō tū mltū festinabit iu
dex ad faciēdā missionē. de dō. z p. t. p. t. p. t.
git. i glo. j. Punif ē tū p. u. p. pignoz captō
nē. extra dō. z p. u. c. ij. Insti. de execu.
tu. §. fi. p. mulctaz. z modis alijs. de q. in
spe. de p. u. §. vl. §. sz nūqd scā. z §. Itē p
mlctā. Et q. iudex ē eccl'astic? p. t. ipone
re mlctā. habet de pe. l. z no. de dō. z p. u.
c. j. Et de mlcta ponit Qsti. spēalē rubcā
in sū. de sen. z re iud. Et dō ea tractat spe.
de sen. pla. §. ij. §. est z q. rta. Si at iudex
vult infligere p. tūaci penā excōcatōis si
pcedat p. tūacē. qz hz eū monere vt adhuc
obediat p. tūacē infra certū tminū p. tē
tē. z p. tūaciā expurget. Et si iudex ē dele
gat? p. t. scribere sub ista forma. A. deca
nus vl' scolasticus zc. tal' eccle. iudex cāe
z a p. tū infrascptaz a se. ap. spēalr dele
gatus. Uniuerfis z singul' p. p. osit. deca
nis. custodibz. hebdomadarijs. plebanis
z dīnoz rectoribz. curat. nō curat. cleri
cis. z notarijs publicis. qbuscūqz p. ciuita
tē z dyoc. talē. ac als vbi libet p. stitutis q
p. tūtibz fuerint req. siti Salu. in dño. z mā
datis nris. imo p. i? ap. l'ic' firmit' obedire
A. p. g. auctoritate ap. l'ica nob i hac pte cō

missa. citauim? z citari fecim? talē vt tali
die sibi p. tūcio p. p. tōio affligo p. p. eret i
tli loco legitie corā nob q. rel' tal' mīsurus
Sz qz idē citat? in tūcio hmōi sufficient
expectat? p. p. ere p. tēp. sit. Vñ p. dicto A.
actore vl' ei? p. curatore corā nob i tūcio p
dicto p. p. enti. z p. dicti citati nō p. p. enti cō
tūaciā accusante petēte ipm p. nos cōtūa
cē reputari z p. p. tūaciā hmōi p. eū. p. cedi
ipm reputauim? put erat merito p. tūacē
z p. eū duxim? put iustū fuerit p. cedendū
Idcirco vob oibz z singul' p. iūctim z di
uisim i p. tute scē obediētie z sub pena ex
cōcatōis quā i vos z in quēlibz vīm si
mādatū nrm hmōi neglexerit vl' p. tēp. se
ritis adimplere. canōica tū triū dīez moni
tōe p. missa in his scptis ferim? firmit' z
districte p. cipiēdo mādā? quīs acceda
tis vbi p. p. tea fuerit accedēdū. z mēoratū
A. p. tūacē publice z diligent' moneatis.
quē nos p. tūtibz p. p. t. amonem? vt an. xij.
dīez p. tūnos a monitōe hmōi p. p. tādof
p. dictā suā purgādo p. tūaciā. iuri p. eat co
rā nob. aut cū p. fato A. actore amice vel
i iure se cōponat. Alioqn ipm p. p. tūaciā
hmōi excōcatam? i dei noīe in his scptis.
quē sic excōcatū publice ifra missaz solē
nia corā p. l' mltitudie de ābonibz denū
cietis diē executōis zc. vt s in forma cita
tōis. In ista forma ponit narratio quō
re? fuit citat? z nō p. p. aruit. z fuit ei? p. tūa
cia accusata. Sz ista p. bā narratiā h nō
p. bāt. vt in cle. l'ris. de p. bā. Qp. t. §. q. de
h p. ster p. registrū cāe seu p. acta p. scptā p
tabellionē zc. Et iō dīxi. dnt redigi i act
z actitat. Itē monef re? an excōcatōis.
qz sp. sniam excōcatōis z et alias snias
cēfure p. cedet d. z monitio. als i p. a snia ex
cōcatōis ē iniusta ex ordie. z eā p. ferēs
hēbit penas. d. q. b. i. c. sacro. in p. n. de se.
ex. Et qn sic ferf snia excōcatōis nō p.
missa monitōe vl' als sub p. ditōe si mo
nitus putauerit sniaz iniustā vl' p. ceptuz
seu monitōz. d. z appellare ifra tps moni
tōis vl' an p. ditionē. ad h vt ap. l'lo suspē
dat sniam excōcatōis. de q. i. c. p. terea. ij.
de app. Et d. z monitio hie p. p. tētia tps
iterualla. vñ aliqn ponit i monitorio vt
ifra. xij. dies q. q. tuoz p. p. mo. q. tuoz p. se
cūdo. z reliq. s q. tuoz p. tūoz p. p. t. tūcio ac
monitōe canōica affligm? zc. d. q. i. c. p. tō
nē. d. sen. ex. li. vj. nisi facti necessitas alie

Actus citationis

suaserit moderanda. ut qz ptes se ad rixas
z ad arma pate. e. ti. z. c. Sufficit tñ sine
illi⁹ clausule exp⁹siōe si als sit ppetēs ter
mius si 3 collegiū vl vniversitatē ē pce/
dendū. qz vniversitas vl collegiū nō pōt
excōicari. vt in. c. romana. §. i. vniversita
te. de sen. excō. li. vi. tñc d3 collegiū l' vni
uersitas iterdici. **Un** d3 tñc in forma. in
singlāres psonas excōicatōis. in caplm
vl puetū suspēsiōis. z in eccliaz vl mōa/
steriū interdicti snias ferim⁹ zc. vl vnuer/
sitate ipaz interdicim⁹ zc. Si autē ē eps vl
supior archieps pmo d3 suspēdi. f. ab in/
gressu ecclie. nisi nimia pteruitas ptiacie
exigat deide crescēte ptiacia iterdici. ter
tio excōicari. vt in. c. ij. de offi. dele. li. vi.
Subiūgit i mādato extūc put extūc. ex
nūc put extūc. f3 h nō opt3. vt no. i. c. pte
rea. c. ij. de ap. p. In. z. Osi. z. Ab. s. p. ex
cōicatū. z i cle. vnica. de pces. pbe. sup p/
bo extūc. Itē d3 in his scptis excōicamus
zc. qz snia excōicatōis ferri d3 i scptis. de
sen. ex. c. j. li. vi. §. qd qd igit. S3 qz dicat
de snia i his scptis. credit Bui. in spe. r. d
sen. pla. §. vt aut. p. z nota. qz excō. sen. qz
nō sit necessariū. Cōsuluit tñ qz dicat de
inde si excōicat⁹ pseret i ptiacia iudex
pcedat ad agguatōz snie **Un** crescēte cō
ramacia. crescere d3 z pena. vt lit. nō pē.
qm frēqnt. in fi. Et tñc solet scribi sb ista
forma. **Talis iudex delegat⁹ vl ordia
ri⁹ tñ rectori zc. Salutē i dño zc. Dudū**
auctoritate ap. nob i hac pte pmissa si est
delegat⁹. talē citam⁹ z citari fecim⁹ i tñi
nū talē ad instātiā talis. Et qz in termio
bmōi pperet ptiacie nō curauit. nos p
ptiacia bmōi tulim⁹ sniam excōicatōis
in eūdē. z ipm mādam⁹ excōicatū pu/
blice denūciari. S3 qz idē i bmōi sua cō
tūcia pdurādo pdictā excōicatōis sniaz
temere ptepsit z dānabilr i ea pfordescit.
Quare cū crescēte ptiacia merito cresce
re debeat z pena. vobis mādamus qtus
pdictū **A.** excōicatū singul dieb dñicis
z festiuis accensis candel' z demū extin/
ctis in terrā piectis. sonātibz cāpanis pu/
blice de ābone corā ppo nūcietis z facia
tis tāqz excōicatū eū ab oibz art⁹ euitari.

Ordinariū breuius sic scribūt.
**Tal' pposit⁹ vl offiē. tñ rectori seu pleba
no Salu. in dño. Qz tal' citat⁹ a nob in**

certū tñmū ad instātiā tal' nō pparuit q
re vob mādam⁹ qtus cū pemp. moneat⁹
vt adhuc ifra. x. dies ptiuos a receptōe
pntiū pputandos se cū pdicto **A.** amice
vl in iure pponat. Alioqn ipm excōica/
mus in dei noie in his scptis quē sic excōi
catū publice de ambonibz nūcietis. **Da
tum Anno dñi zc.**

Aggrauationē sic scribūt officiales.
**Offiē. vl iudex gñal' plebano talis ecclie
Salu. in dño. Qz tal' excōicat⁹ a nob p
ptiacia ad instātiā tal' bmōi sniam nō
formidat. qre vob mādam⁹ qtus ipm ex
cōicatū singul dieb dñicis accēsis cāde
lis z pulsatis cāpanis publice de ambo
nibz nūcietis. **Datū zc.** **Alteri⁹ si adhuc
nō curat parere iuri z petere absolutionē
dirigit aliō mādātū sb ista forma vt seqt^r
Offiē. tal' zc. Salu. in dño. Licz talē du
dū excōicauim⁹ p ptiacia agguatōis
snia sbsecuta ad instātiā tal'. Ipē tñ bmōi
snias temere sustiet aio idurato. qre vob
mādam⁹ qtus cū excōicatūz agguatū sic
pus publice nūcietis. inhibētes oibz z sin
gul vñis proebianis ne eidē sic excōica/
to emēdo vl vedēdo sal. aquā. ignē. cibū
vl potū mīstrādo. vl als quis gñe cōio/
nis phibite pncipēt. Quis mō 3 faciens
zc. **Vel sic. si canonicā z nram fugere vo
luerint vñtionē mioris excōicatōis snia
quā p h icurrūt fore ligatos publice nūci
etis. **Vel sic. alioqn 3 ipos p excōicatōis
sniaz vl alias penas put iustū fuerit pce
demus. Et sciēdū qz pncipātes excōica
to reglarit incurrit miorē sniaz cū sit ve
niale. de q in. c. cū sacris. qd me. cā. z ibi
ple. p. Jo. ā. in cōmēto. z. c. cū desideres.
d sen. ex. post pn. Sūt tñ aliq psonē pui
legiare vt pncipēt excōicato. de qbz in. c.
qm mltos. xj. q. iij. Et i certis casibz ēt eis
licite p alias psonas cōicat. d qbz in. c. si
pe. de sen. ex. cū pcor. Et l3 pncipātes ēt
aū inhibītōz iudicis icurrūt miorē. tñ ista
inhibitio fit eo qz pl⁹ tūmeri solet qd spēa
liter iniungit qz qz gñalr impat. Itē ex h
maior p surgit ptepsus qd 3 phibītōz iu
dicis fit vl fac. vt no. i. c. alle. faci. **Parti
cipātes tñ excōicato nō pnt pte h excōica
ri maiori excōicatōe nisi pus noiatū z in
spē noient. vt iuxta formā z dispōnē ca
pituli pstonē. de sen. ex. li. vi. z pncipās i**********

Actus citationis

crimie eadē snia inuoluit. de q̄ in. c. si p̄cu
bine. d. sen. excō. Postea si nec sic p̄t cō
tumax a sua p̄tūcia renocari. solet inci
di cessatio a dñis q̄diu p̄ns fuerit excōi
cat⁹. z et istā p̄cedere d̄z monitio. q̄z oēm
vindictā p̄cedere d̄z monitio. c. ij. q. ij. idi
gne. Et scribūt p̄ ordiariū s̄b hac forma

Offic. talis tali plebano Salutē i dño
Quāuis tal' dudū nob̄ excōicatiois snia
p̄ p̄tūcia ad instātiā tal' innodat⁹ diuer
sis agguatōibz subsecut⁹. idē tñ fl. snias
hmōi z penas p̄tēnens eas temere susti
net z in eis sordescit aīo obstinato. Un
sua exigēte p̄tūcia ip̄m magis agguare
p̄pellimur. v̄l s̄ ip̄m rigidi⁹ nos p̄cedē
optz. Jō vob̄ mādā⁹ q̄tū p̄cōsoles cō
sules z maiores ip̄i opidi tal'. v̄l iuratos
z potētes tal' ville publice moneat⁹ vt in
fra dies. viij. v̄l. xv. p̄dictū excōicatu ab
eorz p̄sortio p̄ticipatiōe z cōione eiciant
excludāt. v̄l q̄tū in eis ē ip̄m inducāt. vt
ad sc̄tē m̄ris eccie gremiū redeat. iuri pa
reat corā nob̄ z b̄ficiū absolutois curet
obtinere. Alioqn q̄diu z q̄tēs idē excōi
cat⁹ in eccia v̄l ei⁹ t̄mīs p̄ns fuerit v̄l
morā traxerit domiciliū v̄l māsionē hūe
rit. cesset z cessare faciat⁹ ab officio dño
rū. quē sic suspēdū⁹ dei noīe i his sc̄ptis
Datū zc. Aduertēdū tñ q̄ p̄ pecūiario
debito nō p̄t fieri iterdictū gñale. vt i ex
trauagāti. p̄inde Bonifacij. viij. Et an
dicta cessatio censēat gñal' vel sp̄eal'. tra
ctat Jo. cald. ti. de cita. in tractatu d̄ cen
sura ecclesi. circa fi. Et in p̄dicta forma
mouēt maiores loci. q̄ snia hmōi p̄ quā
inducit cessatio etiā ip̄i puniūt. Sed q̄
p̄ncipalr ferit snia s̄ p̄tūacē. Etiā ip̄e de
beret p̄ns moueri. vt s̄ alle. est. Tñ p̄dcā
forma in formis ordiariorū frequēta. sed
iste forme nō s̄ ita p̄cise q̄n mutāt fm̄ di
uersitatē fororū. Cōueniūt tñ in effectu.
z facile est stilū z p̄suetudinē cuiuslibet
fori p̄ticiū seq̄. Solz etiā isti p̄cessus ag
guationū dilatari diuersis modis scribē
di sic. Un s̄ ip̄m sua p̄tūcia exposcēte
ad penas ḡuiōres nos p̄ducere optet. vt
q̄s timor dei a malo nō renocat. coerceat
saltē seueritas ecclesiastice discipline. devi.
z ho. cle. vt clerico z. vel sic. Lū nos du
dū talē p̄ p̄tūcia ad instātiā tal' duxē
rimus vinculo excōicatiois inodādum.
Jp̄ez p̄tēpt⁹ eccie clauibz tāq̄ inobediē

tie fili⁹ adhuc in ḡue salutis aīe sue p̄iudi
ciū z scādaliū fideliū p̄tinacit⁹ i sua p̄tūa
cia pseueret. Jō ne de sua p̄tūcia possit
gl̄iari. z ne facti sui p̄uersitas alijs trāse
at p̄suptoribz in exm. s̄z poti⁹ pena ip̄i sic
met⁹ alteri⁹ zc. Et magis q̄n ordiari⁹ p̄ce
dit ad correctiōz excessuū solēt scribere.
v̄l Jd̄circo ne facilitas venie alijs incē
tiuū tribuat delinq̄ndi. i. alle. c. vt clerico
rū. Jtē q̄z si ea h̄z q̄ male vsurpant l' p̄pe
trant omittim⁹ excessus v̄l alijs apum⁹
vt. xxxv. q. ix. loci. v̄l sic. Qz abscondēda
s̄t vulnera q̄ fomētoz. nō sentiūt discipli
nā. lxxij. dis. plimos. Jtē vt ali⁹ ei⁹ exē
plo a s̄ilibz arceat⁹ de vi. z ho. cle. clericos
Jtē pena vni⁹ sit met⁹ alteri⁹. vt i. l. capi
toliū. s̄. famosior. ff. de penus. Jtē ne facti
pueritas alijs trāseat in exm. in. c. tāta.
d̄ excē. pla. circa me. Jtē q̄z vbi maior ē
culpa. maior d̄z exerceri vindicta. de her.
excōicam⁹. s̄. credētes. Jtē q̄z vbi magis ex
cedit ē seueri⁹ iudicādū seu iudicādū. i. c.
tāta. s̄ alle. Dōt ēt p̄cedi s̄ p̄tūacē ad su
spēsiōz ab offi. z b̄n. Et q̄lis ordo fuād⁹
sit i inflictiōe penaz. nō. i. c. cū nō ab hoīe
de iudi. q̄z ali⁹ ē ordo q̄n pene s̄t infligen
de p̄tūcia. z ali⁹ p̄ crimie. vt no. i. glo.
v̄l. z sup̄ ea. Et de tāto maior ē p̄tūcia d̄
q̄sto a remiori insurgit. vt no. Jo. ā. xcvj
dis. duo in glo. s̄z male. z no. eo. t. c. cū nō
ab hoīe. Jtē si p̄pet corā iudice. n̄ tñ vult
rūdere n̄lla iusta cā eū excusante. v̄l illicē
riat⁹ recedit. reputabit⁹ p̄tūat. vt dixi s̄. i
descriptiōe p̄tūacis. Jtē d̄z citat⁹ tēpesti
ue arripe iter. q̄z si tarde arripiat ex ip̄e
dimēto sibi i via p̄tingēte nō excusabit⁹.
Ita colligit ab ar. i. c. cū i veteri. de elec.
Et ibi p̄ Jo. ā. s̄. pul. glo. fac. c. venerabi
libz. de sen. excō. s̄. idē ē. i. glo. Et si citat⁹
mittit p̄curatorē. s̄z iste n̄ p̄pet z p̄tumax
efficit p̄t talē p̄tūciā p̄curator⁹ n̄ d̄z ex
cōicari dñs. s̄z tūc q̄n dñs eū scit z n̄ pur
gat. vt i. c. j. vt lit. nō p̄t. Et vt snia excōi
catōis p̄ p̄tūcia p̄curator⁹ iuste ferat⁹ s̄
dñz dat ibi Osti. p̄siliū q̄ iudex aīq̄s hāc
sniaz feret. scet dño p̄tūciā p̄curatoris.
assignādo sibi t̄minū ad eū purgādū ne
possit p̄tēdere i grātiā. z l̄z n̄ possit dñs ex
cōicari p̄t p̄tūciā p̄curator⁹. vt dictū ē.
p̄t tñ s̄ ip̄m missio fieri. dānabit⁹ etiā pu
ni⁹ in exp̄sis. vt dicūt Osti. z Jn. i. alle.
c. j. vt lit. nō p̄tēst. S̄z dñs h̄z actiōem s̄

Comparitio rei

pcuratore. de q̄ ibi plene etc. Deinde si
ptumat excōicat⁹ veniat corā iudice et ve
lit stare iuri et petat absolutōz d̄z absoluti
recepta cantōe q̄ iuri pareat. vt i. c. q̄ frō
te. de ap. Et ad h̄ ē ps citāda p q̄ lata fu
erit snia excōicatiōis. dato tñ q̄ nō vo
cet tenet absolutio. de q̄ ibi no. et de iud.
c. j. et in spe. d̄ ptuacia. §. si. §. pone. Di
cūt tñ p̄e. Alb. et egidi⁹. q̄ ps ex h̄ gnat et
poterit appellare. et h̄ p̄cipue qñ excōica
tus erat p māifesta culpa q̄ tñc debuiss̄
pcedere satisfactio. et recurrat in hac ma
teria ad glo. anpenl. i. c. ex lris. d̄ of. ole.
et de symo. ad aures. vbi d̄r. Si iudex vlt
ps fec̄ exp̄sas p̄t illi⁹ ptuacia q̄ ille an
f̄t solūde q̄s absolutat. de §. sig. ex pte. j.
vt lit. nō p̄t. qm̄. §. i. alijs. cū p̄cor. Sciē
dū ē q̄ si excōicat⁹ staret p annū ptuacit
in excōicatiōe. ex h̄ surgeret ē eū suspicio
q̄ male sentiret de articul⁹ fidei. Et ista p
tinacia ānual⁹ pseuerāti iducit suspitōez
heresis. et p tli suspitōe q̄ ē pbabil⁹ possit
excōicari. Et si tñc itez in tli excōicatiōe
lata p suspitōe hmōi pseuerauerit p an
nū. iudicabit heretic⁹. de q̄ de purga. c. i.
ter. xj. q. iij. c. rursus. et c. q̄cūq̄. Si at ci
tatus p̄t infirmitatē vlt aliā iustā cāz im
pedis q̄ venire nō p̄t ad mādātū iudicis
et cā ē ardua in q̄ nō tenet p̄stinere. pcur
atorē. d̄z mittere excusatōz si ipedimētū
est t̄gale. et ipe ē tal⁹ q̄ in iudicio p se stare
p̄t. de q̄ in. c. q̄relā. de p̄cu. ibi ple. de hoc
Et si cā ē modica d̄z mittere pcuratores
Si aut ipe citat⁹ iuit seu misit. et detē⁹
fuit ipe vlt pcurator in via seu als ipedi
tus si ex facto alicui⁹ h̄ p̄tingit h̄z actōez
p̄ dolo se detinētē seu ipediētē si ē soluen
do. si nō ē solūdo restituit ex clausula ge
nerali. ff. ex q̄b cāis ma. in ite. resti. l. j. et
si. §. vlt. De q̄ in. c. ex lris. de resti. in ite.
et in. c. cū Bertold⁹. de re iudi. et p Inn.
de cōparitionibus.

Qualiter reus cōparendo corā iudi
ce p quē est citatus se debeat habere.

Reus ergo si cōpa

ret tñc l̄z sup̄b hūilr. et l̄z melan
colicus hilarit⁹ d̄z se iudici p̄nta
re ne iudicē exasperet. et d̄z p̄parere in loco
ad quē citat⁹ est. vel vbi p iudicē ius red
di p̄suevit. Et si est iudex delegat⁹ vlt als
nō ē p̄p̄t ordinari⁹ ipi⁹. nō statim in eū

vel iurisdicōz suā p̄sentiat. s̄z p̄mittat p
testationē qd p talē cōparitōz vlt actū fa
ciendū corā eo nō velit in ipm̄ tāq̄ i suū
iudicē cōpetētē aut in ipi⁹ iurisdicōnē
p̄sentire. nisi inq̄ntū tenet de iure. de q̄ i
spe. de cōparitiōe. §. h̄ q̄z. Et aduertat il
le q̄ p̄testationē fac̄ q̄ istā clausulā vlt ad
lectionē vicz. Nisi inq̄ntū de iure teneor
nō omittat. Vñ dicit notabilr Inn. in. c.
cumana. de elec. q̄ fati⁹ est q̄ cōparēs co
rā iudice ordinari⁹ vlt delegato et nō p̄te
stat q̄ nō p̄sentit in ei⁹ iurisdicōz. q̄ p̄t
iudex eū ex h̄ p̄nūciare ptuacē. d̄ iudi. c.
j. de §. sig. ex pte. j. eo q̄ noluit stare iuri.
et sic poterit excōicari. Secus si addit i
p̄testatōe nisi inq̄ntū de iure debeo fm̄ eū
Et si re⁹ p̄paret p pcuratorē petat actor
q̄ doceat pcurator de mādato pcurator
rio qd oñdere d̄z pcurator rei nō oculta
re. de app. sepe. in pñ. Et si pcurator pdu
cit mādātū petat copiā eius actor. et etiā
inducias deliberandi sup̄ ea. Et idē si a
ctor p pcuratorē cōpareret. re⁹ vlt pcura
tor ei⁹ petat copiā ei⁹ et t̄minū ad ipugnā
dū si videbit sibi expedire. Reus etiā vlt
pcurator ipi⁹ si iudex ē delegat⁹ petat co
piā sibi fieri sue iurisdicōis. de off. dele.
cū in iure. Petat igit originale resc̄ptū si
bi exhiberi. vt ibi no. Et s̄l̄r dari t̄minū
ad dicēdū et opponēdū si voluerit p̄ resc̄p
tū. Et iudex h̄z illa decernere. als eēt lo
cus appellādi. put spe. tradit. d̄ h̄ formas
in tractatu de libel. p̄cep. i. ti. de app. §. an
oia in sexta forma. Et ista oia sic p ptes
vlt eoz pcuratores petita ac p iudicē des
creta et admīssa debēt p notariū cāe i act.
p̄scribi. Et p̄t sic scriberē tabellio. Anno
dñi etc. die tli. hora tali etc. p̄paruit corāz
tli iudice tal⁹ cleric⁹ vlt laicus. vlt tal⁹ ipi⁹
pcurator q̄ mādātū pcuratoriū infrasc̄p
ti tenoris pduxit. Et tal⁹ ad sui instantiā
et diē et horā hmōi citati q̄rimonijs ipi⁹
r̄nsur⁹ ptuaciā accusauit. petēs eū repu
tari ptuacē. Ex aduerso cōparuit iudi
ce adhuc p tribunali sedēte tal⁹ p̄ncipal⁹
vlt tal⁹ ei⁹ pcurator noie pcuratoris. et res
sc̄ptū aplicū origiale sibi exhiberi ac ei⁹
et pcuratorē p̄dicti copiā ei⁹ d̄cerni ac tra
di et p̄petētē t̄minū ad dicēdū p̄ resc̄ptū
ac mādātū hmōi si sibi p̄petierit assignā
do. Cui iudex ipe resc̄ptū originale exhi
buit. ipi⁹ q̄s mādati p̄dicti copiā sibi fieri

Comparitio rei

decreuit ac talē diē ad ipugnādū p̄dicta p̄m̄io pempt. assignauit. Vel in p̄sona iudicis p̄t sic formari. Anno dñi 2c. cōparuit tal corā nob z petiuit 2c. cui exhibuimus decreuimus. t̄m̄iū assignuimus. vt in forma 2c. In t̄m̄io ḡ ad p̄missa assigno si actor pcuratoriu rei. vel si reus pcuratoriu actoris v̄l resc̄ptū v̄l iurisdic̄tōz iudicis ipugnare poterit ex aliq̄ cā ipugnet Et q̄ p̄nt opponi p̄ resc̄ptū. pcuratorē v̄l pcuratoris mādātū. s. pcuratoriu. tractat Guil. in spe. de resc̄pti p̄ntatōe. z de pcuratore. z de cōpe. iudi. additiōe. si nō cōpetat sibi exceptio. petat sibi edi libellū. Et istū regularit̄ actor edere tenet. vt. iij. q. iij. offerat. d. libel. ob. c. f. Et dico regulariter. qz fallit in casibz q̄ ibi nō. Et p̄ h̄ reus nō p̄sentit in iudicē. vt nō. in. c. inter monasteriū. de re iudi. nisi p̄ aliquē aliu actuz tal p̄sensus p̄sumat. Vñ vtile ē sp̄ de h̄ p̄stari. vt s̄ dixi. Et erit forma pcuratorij ista si sit i p̄ntia notarij publici

In noie dñi Amē 2c. Inditiōe 2c. p̄ofissi. 2c. tal tali die. mēse tali. hora tali. loco tali. In meiqz notarij pulici subsc̄pti z testiu i f̄ras̄ptoz p̄ntia p̄sōalr p̄stitut⁹. discretus vir. H. cleric⁹ p̄ncipal v̄l laic⁹ tal dyoc. mō via iure cā z forma q̄bz melioribz efficacioribz fieri potuit z debuit fec̄ creauit z p̄stituit z solēnit̄ ordinauit suos p̄os certos z legitimos z idubitatōs pcuratores actores. factores. negocioz gestores z nūcios sp̄cales z ḡnales. ita qz ḡnalitas sp̄alit̄ati nō d̄roget. v̄l ec̄ouer so. talē z tales p̄ntes z onus pcuratiōis h̄mōi in se sp̄ore suscipiētes. z talē z tales ab̄ntes tāqz p̄ntes z quēlibet eoz insoli dū. ita qz nō sit p̄ditio melior occupātis. s̄ qd vn⁹ eoz inceptit. alit̄ eoz libere p̄seq̄ valeat mediare p̄ter z finire ad agēdū z defen dēdū. possit addi p̄seq̄ndū p̄tractā dū in cā seu cāis q̄ p̄tunt z esse sperant. q̄ p̄rit̄ seu p̄ri z esse sperat̄ int̄ ip̄m p̄stituētē ex vna p̄te. z talē tal dyoc. p̄te ex altera. oēs qz alios z singlos sua int̄esse putātes v̄l credētes corā iudice tali ordiario vel delegato. necnō q̄buscūqz alijs iudicibz ordi. siue extraordi. dele. v̄l subdele. dat̄ v̄l dādis. deputat̄ v̄l deputādis. v̄l in cā quā ip̄e p̄stituēs mouet seu mouere int̄ēdit. libellū seu libellos q̄scūqz sūmarias petitiōes petēdū dandū recipiendū. dari

v̄l recipi vidēdū. litē seu lites p̄testandū De calūnia z vitate iurādis. ac cuiuslibz alteri⁹ ḡn̄is sac̄m̄ licitū z honestū in ip̄i⁹ p̄stituētis aīaz p̄standū z p̄stari vidēdū. Et ex aduerso h̄ fieri petendū z vidēdū. ponēdū. articlāndū. positiōibz z articlis r̄ndendū. poniqz z articlari. z p̄ cos excip̄iendū. ac suis r̄nderi petēdū z obtinendū. Testes l̄ras z instra iura z munimēta pducēdū z alteri⁹ p̄tis testes iurare z pbatōes vidēdū. z testes ac pbatōes ip̄i⁹ us ex aduersa p̄te reprobandū z ipugandū. z crimia z defect⁹ opponēdū. z pbandū declarādū ac declarari vidēdū. p̄ deo claratōz ac p̄tiū aduersarioz seu aduerse p̄tis dicēdū b̄nficiū absolutōis simplr vel ad cautelā ac resti. i. ite. p̄ncipalr v̄l icidēter petendū z obtinēdū cautōes. dandū. petēdū. recipiēdū. supplicādū z allegādū renūciandū. p̄cludēdū z p̄cludi petēdū. z vidēdū interlocutorias z diffinitivas snias ferri petēdū ab eis. v̄l eaz q̄libz ac q̄cūqz alio ḡnamie illato l̄ cōminato sel v̄l p̄lies puocādū z appellādū. ap̄lones intimādū z p̄seq̄ndū. ap̄los dāna int̄esse z exp̄sas petēdū z recipiēdū. ac ip̄as exp̄sas declarādū z taxari petēdū z vidēdū. z sup̄ ip̄is iurādū. de locis iudicibz z notarijs p̄cordandū z p̄ueniēdū. suspēctos z suspecta recusandū. l̄ras q̄scūqz tā scribēdas q̄ legēdas ḡraz seu iusticiā in se p̄tinētes ipetrādū. z ipetratis seu ipetrandis ex aduerso p̄dicendū aliū v̄l alios pcuratores substituēdū. z eūde v̄l eos dē reuocādū. ac h̄mōi pcuratiōis on⁹ i se reassumēdū qñ z q̄tiens fuerit oportunū. Et ḡnāl̄ oīa z singla alia faciendū. gerēdū. exercendū z pcurandū. q̄ merita cāz exigūt z legitimis pcuratoribz a lege vel a canone sūt p̄cessa. q̄ ip̄e p̄stituēs p̄ se faceret vel facere posset si p̄sonalr p̄ns ess̄z Et si mādātū exigāt maḡ sp̄ale. Pro misitqz ip̄e p̄stituēs mibi notario publico solēnit̄ stipulātū z recipiēti vice z noie oīm z singl̄oz. qz interest v̄l interesse poterit se gratū ratū ac firmū habituz. p̄petuo q̄cqd p̄ p̄dictos pcuratores vel eoz substitutos aut quēlibet ip̄oz actū dictū. gestū factū z pcuratū fuerit in p̄missis z q̄libet p̄missoz. ac volēdo eos ab oī satisf̄dationis onere releuare. Promisitqz ip̄e p̄stituēs mibi vt sup̄. iudicio sisti. iudica

Forma pcuratorij

nō solui. cū omīb; singulis suis clausulis oportunitis sub oīm bonor; suor; pntiū z futuroz ypoteca l' obligatōe prestās ipos pcuratores nō velle tacite reuocare. sup q̄b; oīb; z singul; pstitūes mēoratus me notariū publicū req̄siuit vt sibi vnum vl plura p̄ficerē instrumēta. Acta s̄ hec an no Inditiōe pōtificatus. mēse die horaz loco q̄b; sup. pntib; discret; viris. a. b. c.

Pōt etiā mādātū pcuratorij pbari p lras pstituentis sigillo suo sigillatas. de p cu. ex insinuatōe. de censi. sopite. ff. de p cu. l. si pcuratorē. Et no. in cle. j. de p cu. Et iste ē casus spēalis in q̄ sigillū p̄fati facit fidē. in alle. cle. i. glo. j. Et q̄n in lris suis pstitūes dat pcuratorē. debēt iste lre dirigi iudici vl aduersario. d̄ q̄ in spe. de p cu. s. rōe at forme. p. ij. s. vt aut. p. si at. z in alle. l. si pcuratorē. Et erit ista forma

Forma pcuratorij quo pstituit pcurator p lras ipsius pstituentis.

Onorabili viro

b dño officiali vl iudici tali. talis Quicqd poterit fuiti reuerētie z honoris in cā seu causis q̄ vertit sine p̄ ti z esse sperat int̄ me ex vna z talē pte ex altera in iudicio corā vobis mō z forma meliorib; z efficaciorib; q̄b; possum z de beo. facio creō pstituo z ordino meos ve ros z legitimos pcuratores. vt s̄. in alia forma Et pstituit etiā pcurator apd̄ acta Et p̄t pstitui pcurator cleric⁹ vl laic⁹ cū edictū hmōi sit phibitorij. vt i. c. j. de p cu. j. rñso. li. vj. Et pcurator pstituit pōt añ lit. p̄t. libere reuocari. postea nō nisi i certis casib; de q̄ in. c. ij. de p cu. li. vj. Et in q̄ etate p̄t pstitui habet in. c. q̄ gñalr. e. ti. li. vj. Itē z absens z p̄ns pōt pstitui pcurator. e. ti. li. vj. in. c. licz. Et ibi i glo. ij. In forma hmōi mandati pmo ponit clausula insolidū. Vñ sine tali clausula plib; pcuratorib; pstituit vnus sine alio nō cēt admittēdus. nisi in cāis electionū z in alijs spūalib; vbi pōt iudex idoneū magis eligere. vt in. c. si duo. s. sane. d̄ p cu. li. vj. Subdit clausula ista. ita q̄ nō sit melior p̄ditio zc. Quis sit isti clausu le effect⁹ habet i. c. si duo. tā alle. ibi de h̄ Et vt habet in forma pstituit ad agēdū z defendendū. Vñ si est actor z pstituit pcuratorē solū ad agēdū z nō ad defen

dendū. pcurator tal' defendere cogit vel satisfacere de defendendo. vt no. de p cu. q̄ ad agēdū. li. vj. in glo. j. Et in spe. e. ti. s. j. p̄t. itē excipit. Valet tñ si dicat ad agēdū z excipiendū. cū excipe sit defen dere. vt no. in. c. ipator. de iura. ca. Itē si reus pstitueret ad agēdū tñ p̄dēnand⁹ esset actori ad expensas. de p cu. pstituit. Itē d̄ in forma ad dandū z recipiendū libellū lit. p̄t. Et ista z filia q̄ sūt de suba ordinis iudiciarij potissime expmūt. Si tñ aliquoz talū nō esset facta specifica tio. p̄ h̄ nō viciaret. ex q̄ d̄ pmo ad agē dū z defendendū. Cautū tñ ē illa expmū z ita fuat. Itē d̄ ad p̄standū iuramentū de calūnia zc. Et nisi h̄ expmeret in mādato nō admitteret ad hmōi mandatus p̄standū de iura. calū. c. vlt. li. vj. Sunc q̄ aliq̄ actus p̄ q̄z exercitio p pcuratorē fiendo requirit spēale mādātū. q̄ quidē actus enūerant in. c. q̄ ad agēdū. de p cu. li. vj. in glosa mag. Itē d̄ in forma p curatorij ab interlocutoria vel snia diffi nitina appellandū. h̄ posset imo teneret pcurator etiā si nō esset exp̄sum. qz tene tur appellare vel significare dño q̄ appel let si velit. nō tñ tene nec pōt psequi ap pellationē nisi p̄tineat in mādato h̄. Itē d̄ aliū vel alios pcuratores substituēdū zc. h̄ nō pōt pcurator ante lit. p̄t. nisi ha beat spēalr in mādatis. Postea pōt etiā si nō p̄tinet in mādato. vt in. c. j. de p cu. li. vj. de q̄ ibi. Dicis etiā in forma mādati prās substitutū reuocandi. als sine tali clausula vel prāte sibi tradita nō posset substitutū reuocare. vt in. c. ij. de p cu. li. vj. Itē subdit clausula. Et gñalr oia zc. Et ista clausula q̄uis gñales. ex p̄bo ge neralitatis hmōi nō pōt illa q̄ requirūt spēciale mādātū. de q̄ in. c. q̄ ad agēdū de p cu. li. vj. Itē subiungit. p̄misitq; ip̄e pstituens ratū zc. z h̄ d̄ p̄tinere in man dato actoris q̄ pstituit pcuratorē. s̄ clau sula q̄ sequit. i. iudicio sisti. z iudicatum solui zc. p̄tinet ad reū q̄ h̄z cauere p suo pcuratore de iudicato soluēdo z iudicio sistēdo. de q̄ de p cu. mādato. S̄z vtrūq; ponat in mādato. qz vterq; pstituit ad a gēdū z defendēdū. Et qd̄ d̄. q̄cqd p ip̄os pcuratores factū fuerit. Et si diceret q̄cqd p eos legitimē factū fuerit zc. non valeret. qz etiā qd̄ dolose facit pcurator

Oblatio libelli

valet et nocet dñio. de q p Jo. a. i. fi. c. j. de dila. i. nouella. Et no. in cle. j. de pcu. Et sciendū q ille q scient et sine prestatōe recipit instrū. vñ lras sue pcuratōis i qbo cōstituēs cauet p ipso sup iclusis i mādato cogit pstituētē defendere. vt in cle. j. d p cu. Et aliqñ pstituīt qd pcurator gñalr ad oēs cās et corā qbuscūq iudicijs de p cu. petitiō. et e. t. q gñalr. li. vj. Aliqñ ad certā cām et corā certo iudice. Aliqñ mādātū limitat ad certos actus tñ. sic pla cer pstituēt. Itē pstituīt pcurator ad iudicia vt iā visuz ē. Et iā qñq ad negocia et ad iudicia. qñq simplr. qñq ad rē ppā. Pōt etiā pcurator pstituī simplr. vñ sub forma qtiens pstituētē abesse ptingat. Et si simplr ē pstituīt si tūc dñsp ea p se i eadē cā ppareat vt cāz tractet. censet pcuratorē reuocare. nisi ptestet. de q in. c. penl. de pcu. lib. vj. Interueniūt et qñq alie psonē i iudicio noie alieno. vñz noie actoris vñ rei. Et qñq sine mādato cum cautōe tñ de rato. vt pñicta psona. vñ cōfors eiusdē lit. Et q censet pñicta psoa no. de rescō. nōnulli. in fi. cū remissōibz. Aliqñ sine cautōe. vt tutor. curator. zc. Et qñ qd pcurat cām collegū dñz sindic vñ yconom vñ cām vniuersitatē dñz actor q ēt aliqñ ab vno pstituīt. Et qd sit yconomus et qd defensor. orphanotrophus castald zc. ponit guil. in spe. pte. j. in rubrica. de his q alieno noie in iudicio intueniūt vt in rubrica seqnti. Et nō est vis in noie. s. an vocet qd pcurator vñ sindic zc. vt i. c. petitiō. d. pcu. S3 bñ ē vis in mō pstituēdi. qz pñtū ad bñ curat. d q p Inn. in. c. impator. et in. c. cū cām. de iura. calū. Et d3 pcurator esse instruat. vt dicā tpe suo zc. qz vt dictū est si nō impugnat p reū iurisdicciō iudicis. vñ pcuratorū actoris nec aliqd opponit reus vel opponere poterit p citationē vñ aliā positiōz. s3 videt se destitutū exceptōibz q possent opponi añ libelli oblatiōz. Vel si cōpetat sibi aliq exceptōes vult tñ eas referuare. an b possit vñ tutū sit. dicā suo loco circa materiā exceptionū dilatoriāz zc.

De libelli oblatione.

Est aut nunc dicere de libello quē actor reo pete

te tenet offerre. de libel. ob. c. j. imo etia3 si a reo nō peteret. iudex ex officio suo faciet eū dari. vt ibi no. Et iste ē casus in q supplere p defectū iuxta ea q hñt i. c. bone. d. postu. pla. Rō est ne sibi illudat. qz alit iudiciū nō valeret. Pōt tñ iudex añ datio3 libelli facere et iubere factū. pponi pbo p actorē vñ suū pcuratorē. d iudi. pastor. al. Et eo audito statim reū iterroga re sup eo. et si re pñteat iudex pncipiat ei q satisfaciāt. et p talē pñfessōz n sit lit. pñ. ex q datio lib. nō pcessit. Ita dic notabl Bern. in. c. dudū. ij. d elec in glo. q inci pit. s3 pone q reus. Nec em fert tūc snia diffinitia. s3 sit pceptū reo vt soluat debitu3 infra certū tps. Sec si libell ē oblat3 et sup illo seqret pñfessio tūc dret ferri snia. et ita fua. Et istā pñuetudinē cōmēdat Guil. i spe. de li. ob. p. l3. qz p eā lites pñt minui. qd fieri d3. de do. et ptu. finez. Et offert libellus pñ actor ē pñ reū et pñ iudicē. Propter actorē vt ius suū declaret. Propter reū an cedere vñ pñdere velit. Propt iudicē vt sciat qñr formare debeat sniam. q fm petitiōis formā est ferēda. de symo. licz hely. Idē no. in alle. c. j. de libel. ob. Et d3 pñnere libellus nomē actoris. rei. iudicis. et cām iplicantē scñm et inferentē pclusiua petitiōe. An dicat Jo. de lig. q libellus est silogismus iuri itaz. Et dic Hosti. q l3 libellus mltā debeat pñnere. sufficit tñ de pñuetudie approbata q appareat in libello qd petat. a q. et qd. et qñr. et corā q. Dat pñs. Quis qd corā q. q iure petat. Et a q recte cōposuīt qsq libellus h3. Et d3 libellus ista pñnere clare. quia debet esse sine obscuritate. An caueat aduocatus formandō libellū de nimia generalitate. Item q nō ponat ibi vel. de q de sen. et re iudi. c. abbas sane. in glo. longa. Itē nō ponat dictō nē si. cū sit pditionalis incerta. Itē caueat a pbo duplici pñnati et āphibolico. et ab oī dubio et obscuro. Itē libell d3 esse breuis. Est ei libellus h scptura breuis i rēto3 actor pñnēs p aduersariū. necessaria i ferēs et pcludēs. vt no. l. āpligz. C. d ap. i. s. j. Caueāt libelloz dictatores pbo sis assertōibz. s3 ea sola scribere q pñe diosa narratōe possint cās explanare. vñ d3 libellus dñutū a libro pñ sui bñtate

Oblatio libelli

vt dicitur Guil. in spe. de lib. pcep. §. i. in pn. Sicut codicill⁹ a codice. pot⁹ et dici libellus a libra in q^o p^oderat iusticia fm goff. Qd⁹ at d⁹ q^o in q^obusdā cāis nō sit necessaria libell⁹. petitio tñ in act⁹ d⁹ scribi. vt in cle. sepe. d. §. sig. In q^o tñ differat libellus et petitio posset dubitari. cū et petitio p^otiere d⁹ actoris intētiōz et eē clara et certa. et tal⁹ q^o p^ocludat necessario actoris intētiōz. ac s⁹ vt fm cā posset certa snia ferri. als nō eēt apta. Dicēdū ē q^o in s⁹ differūt q^o i libello p^oponēdo suāda ē forma. s⁹ illa q^o formā respiciūt obmittūt in petitiōe. Vñ d⁹ esse simplex ad modū mēonalis. Et in s⁹ alleuiat actor. Ita dicit pau. de liza. in alle. cle. sepe. Et in oī cā civili et criminali libell⁹ ē offerēd⁹. siue cā civil⁹ sit realis siue p^osonal⁹ siue mixta. Itē et in officio iudicis qd⁹ loco actoris p^oponit. In oī igit⁹ cā dabit⁹. nisi ius dicat vel disponat ipm esse dādū. de q^o in. c. j. de li. ob. Ad uertēdū q^o oīm actionū de mūdo q^o int⁹ aliquē vl⁹ aliq^os intētant⁹ s⁹ duo mēbra. q^o alie sūt reales. alie p^osonales. vt insti. de act. §. oīm. Et vt lit. nō p^o c. qm. §. i. alijs Quidā tñ his duob⁹ mēbris volūt adde re tertiu⁹. s. q^o actionū alie sūt in rē. ali in p^osonā. alie mixte. vt sūt familie herciscūde. cōi diuidūdo. finiu⁹ regūdoz. vt insti. de act. §. qdā. S⁹ dicēdū ē q^o sūt duo mēbra tñ. Et istud tertiu⁹ p^otiēt sub p^omo. s. i rē Et s⁹ qñ agit ad reales p^ostatiōes. vl⁹ sub scōo. s. qñ agit ad p^osonales. vt no. in iurib⁹ alle. statim. Inqñtū q^o actiōes mixte dant⁹ ad res sequūt naturā realiū. Inqñtū ad p^osonales p^ostatiōes sequūt naturā p^osonaliū. Reales actiōes sūt q^o rē p^ocomitāt Vñ sciēdū. q^o rez alie sūt corpales. alie icorpales. Res corpales sūt in triplici dīa vl⁹ spē. Q^o alie sūt immobiles. vt fūdu vel p^odiū. alie mobiles. vt liber. alie se mouētes q^o tñ noie mobiliū p^otiēt. vt equus Pro istis reb⁹ corpali⁹ p^opetit actio real⁹ s. rei vēdicatio. vt qñ ago s⁹ eū q^o nō ē mihi aliq^o mō obligat⁹. neq⁹ ex p^octu neq⁹ ex qñ p^octu. neq⁹ ex delicto neq⁹ ex qñ delicto. sed q^o possidet rē meā mobilē vl⁹ imobilē vl⁹ se mouentē. Id ad illaz rē cōpetit mihi actio s⁹ eū. Pro q^o incorpali⁹ cōpetit etiā actio real⁹. nō tñ rei vēdicatio q^o incorpalia nō possident s⁹ qñ possident

Vñ cōpetit p^o eis p^oessoria. de q^o de iudi. examiata. de §. sig. abbate. Quid sit p^oessoria et qd⁹ negatoria. no. in. c. cū ecclia. d. cā pos. et pp. Personales sūt actiōes q^o cōcomitāt p^osonā obligatā. Et ita obligatō surgit et iducit q^otuor modis. Causat em⁹ ex p^octu vel qñ p^octu. aut ex delicto vl⁹ qñ delicto. vt insti. d. obli. cū rub. seqn. et no. de rescrip. stipēdia. li. vj. Exēplū de obligatiōe q^o nascit⁹ ex p^octu. sic est p^octus mutui venditiōis. locatiōis. et in p^oboz et l⁹ra rū obligatiōe. De qñ p^octu exēplū. vt in actione negociōz gestoz. tutele. et sili⁹bo. Exēplū de delicto. vt in actiōe furti. dāni dati. rapine et iniuriāz. Exēplū de qñ delicto vt in iudice male iudicāte. et in p^oij⁹ ciente de cenactō qd⁹ nocuit. ex istis nascit⁹ obligatio. et ex obligatiōe actio. Vñ p^octus vl⁹ etiā qñ delictū ē mī obligatiōis obligatio vlteri⁹ ē mī actiōis. et sic actio ē filia obligatiōis. et neptis ad p^octu. Sic q^o p^octus ē auus. obligatio filia. actio neptis. Et obligatio ē ius p^o qd⁹. et actio ē ius p^o qd⁹ fit. p^osecutio litis. De q^o insti. de act. in pn. Actionū alie sūt vniuersales. alie gñales. alie p^octiāres seu singulares. Actio vltis est qñ ius deducit ad iudiciū cui subijciunt⁹ p^octiāria supposita. Vñ q^o tuor sūt vles actiōes q^o p^opetūt p^o hereditate. q^o noie hereditat⁹ p^oplectūt vniuersum ius defuncti. vt in. l. hereditat⁹. ff. de §. sig. Ita dicit In. in. c. p^oqrente. de offi. or. Et sunt ille. petitio hereditat⁹. familie herciscūde. Actio ex testamēto cōpetēs p^o hereditate ex trebellia. se. cō. rescidēda. Et actio exēpio cōpetens qñ tota hereditas emitt⁹. Actio gñalis ē qñ general⁹ p^o plib⁹ suppositis agit. vt est actio tutele. nego. gest. et siles. Actio singlar⁹ est qñ p^o aliq^o reol⁹ aliq^o reb⁹ singlarib⁹ actio dirigif. de q^o et in li. ob. c. ij. Et i spe. de act. et pet. §. ij. Scdm naturā et q^olitatē hmoi actiōnū d⁹ formari libellus. et alit⁹ specificatio fit in vna q^o i alia. Qualis ē specificatio in q^olibet illaz exigat⁹ patebit in seqñtib⁹

Forma libelli in actione reali.

Libellus in actiōe

l reali sic p^oponit. Corā vob⁹ honorabili viro dño. A. decano ecclie sancte marie Erfor⁹. Magunt. diocess.

Capo dicit
asignat

Forma libelli

Judice cāe z ptiū infrascriptaz a se. ap. de legato. Vel si ē ordinaris. Corā vobis honorabili viro dño epō vl' archidiacono vl' officiali pponit pcurator pcuratorio noīe viri discreti. A. clerici vel laici tal' dyoces. q̄rēdo in iure aduersus talē clericū vl' laicū tal' dyocē. z quēcūq; aliū p eo legitime in iudicio īterueniētē. Et dic q̄ l' fundus tal' in cāpo tal' opidi vl' ville sit' cui' p̄sines īferi' describūt ad mēora tū. A. p̄tinuerit z p̄tineat. Tū p̄dict' re' eūdē fundū p tot ānos d̄tinuit z occupauit put tenet z occupat fructusq; q̄ ex eo p tps h̄mōi puenerūt pcepit z sibi ibur' fauit. ac pueniētes pcepit ac ibursat. Et talisimodi fūdū deoccupat. z p̄dicto. A. libez z vacuū dimitte z assignare z restituerē cū fructibz vt p̄mittit inde pceptis p̄ deū in piculū aīe sue. Quare agit z petit pcurator p̄dict' p̄fato noīe q̄ten' cognito q̄tū sufficit de p̄missis denūciatis decernatis z declarez sup̄dictū fūdū ad A. aūdictū p̄tinuisse ac p̄tinere. p̄dictuz A. eū indebite z illicite occupasse ac occupare. At ipm fūdū eidē. A. adiudican dū fore ac adiudicet. p̄dictūq; A. vt fūdū h̄mōi. A. libez z vacuū dimittat restituat z assignet ac fructus vt p̄ferz pceptos vl' eoz valorē quē ad tot libras denarioz p singul' ānis estimat. Vtā tū ac alioz q̄z interest estimatiōe salua tradat seu p̄soluat p̄dēnādū z cōpellendū eē. z p̄dēnet z cōpellat p vestrā diffinitiuaz sniam censurā ecclasticā z alia remedia oportuna. Nec petit p̄iūctim z diuisim vna cū expēsis lit. ac fructibz ide pceptis z q̄ p̄cipi p̄nt z tpe lit' p̄cipiēdis. Ad p̄batōz necessariā z nō vltra se astringens saluo nihilomin' iure addēdi mutādī minūēdi corrigēdi zc. vt ē moris. Cōfines vero sunt tales zc. Circa materiā h' libelli z ei' formā mltā subtilia z diffilia a doctoribz solēt tractari. Et mag' ē q̄o legistaz a q̄bz p̄ncipijs censet rei vendicatio. S; d̄r cōiter q̄ a dño actoris z possessione rei. Et an dño possidētī z detinētī oī ḡne detētionū p̄petat rei vēdicatio. rāgit Jo. an. in addi. spe. de cess. act. p. j. A. etiā p̄ modernos i. c. examiatā. de iudi. Itē an rei vēdicatio ē sit forma ta q̄ ex possessione rei reduci p̄t ad actū z

suppōat reū obligatū. de q̄ in spe. d̄ act. z pet. s. ij. p. s. q̄ vocat. Et no. ple. p. Li. de maio. L. de aliena. iudi. mu. cau. fa. l. vnica. in vna q̄one. Ego dicā aliq̄ q̄ p̄ claratiōe ipi' libz occurrūt. P̄io sciē dū q̄ in actiōe reali exp̄mēda ē res q̄ petit in li. de libelli ob. c. ij. Et ēt ei' q̄litas. vt cū petit terra d̄z exp̄mi an sit aratoria vl' vineata. Si petat materia infecta. puta massa. dicat q̄litate. vicz an sit aur. vl' argentū. vl' etiā exp̄mat p̄odus. Si ē sigra exp̄mat nūez. de q̄ ibi p̄ Jo. an. z Hosti. De q̄ etiā vide q̄lis debeat fieri specificatio. in spe. de li. p̄cep. s. iuxta. p. Itē non valet ī actiōe reali. Q; si fūd' vl' p̄diū h̄z p̄pū nomē exp̄mat. z duo fundi p̄rimi seu vicini. D̄z em̄ res designari p̄ p̄finia. et si necesse fuerit subijciat oculis iudicis vl' aduersarij. vt ibi no. Itē d̄r in li. q̄ l' fūd' ad. A. p̄tinuerit z p̄tineat zc. si dice ref p̄tinuerit nō addēdo p̄tineat. an sufficiat no. de cā pos. cū ecclia. in glo. de rest. spo. cū ad sedē. i. glo. Itē posset addi in libello. s. p̄tinuerit iure dñij vl' q̄si. vt i. c. abbate sane. de re iu. li. vj. Et q̄dā dicūt libellū als nō esse admittēdū. cū p̄bū p̄tinere h̄eat latissimā f̄cationē. vt in. l. p̄tinere. ff. de p̄boz sig. no. i. c. cū ecclia. d̄ cā pos. S; guil. in spe. de cā pos. z p̄rie. i. s. seq̄t videre. p̄. alie s̄t reales. admittit talē libellū. p. c. int̄ dilectos. de fi. instru. cū filibz. Et dic̄ ibi Jo. an. i addi. spe. q̄ cōiter libellarij eū admittūt. z vī q̄ i libello nō exp̄mit cā petēdi. q̄ h̄ nō optz ī reali actiōe. P̄ot tū actor si vult cām exp̄merē de re iu. abbate. li. vj. Et an tuti' sit exp̄mere cām an nō. no. de li. ob. ca. ij. de or. cog. c. fi. Et p̄ Jo. an. A. tuti' ē vno respectu exp̄mere cām. q̄ si ex ista cā agēs succūbit. p̄t eādē rē postea petere ex alia cā. Nec obstat sibi exceptio rei iudicate q̄ l' rōe dñij fiat p̄dēnatio. nō tū ḡnalr̄ sup̄ti. s; ad cām exp̄ssam l' remotā q̄ ad donationē limitati. de cā pos. c. fi. vt dic̄ Jo. cald. s. l. z Pe. in. c. ij. de li. ob. Se cus si nullā cām exp̄ssit. q̄ tūc vī oē ius suū in iudiciū deduxisse. Vñ succūbens postea nō audīt. s; alio respectu tuti' est nō exp̄mere cētā cām. de q̄ in. c. abbate sane. d̄ re iu. li. vj. ibi d̄ h̄ q̄d iur'. Si cāe q̄ erāt a p̄ncipio deserūt p̄dēte lite. vl' n̄

Forma libelli

erāt a principio. s. supuenerit. an ex causis
hmoi fieri debeat pdenatio v. absolutio
Et lz mlti s. modi acqredi dñi. vt insti.
de rez. di. s. singloz. ff. de ac. rez. do. p. to
tū. Tñ mltiū difficil ē ei? pbatio. vt i. l. cū
res. l. de pba. Vñ dato q nullā cām ex
pmat actor i libello in actōe reali. adhuc
tñ vt debeat obtere optz ostare p fessio
nē v. pbatōz de aliq mō v. cā sufficienti
ad dñiū rei acqrendū v. trāserdū p tā
to ē siliū legis. q qdiu p̄t q̄s in cā intē
tare possessorū nō agat de ppetate. vt i
lis q. ff. de rei vēdi. Et no. Bēf. in. c. cū
eccia. de cā pos. z p. Et etiā in spe. d. a cē.
z peti. s. seqt. in. s. si aut v. Videam?
exm quō difficil ē pbatio dñi. qz si ex cā
emprōis q̄s dicat dñs alicui? rei optz q̄
tuor occurrere. Prio q? cē? pcessit. Se
cūdo q? pciū nūref. v. de eo fides hēat.
seu als satisficiat. Tertio q? traditio rei
seqt. Quarto q? vēditor fuerit dñs. Ista
g oia pbari debēt qd difficile est. de q in
spe. i loco palle. Pōt tñ q̄s intētare pu
blicianā in q leuiores pbatōes sufficiūt
qz non est necesse pbare venditorē fuisse
dñm. qz publiciana ppetit ei q ex cā em
ptōis l. ciuilibz alteri? iusti tituli rē bo
na fide de aliq accepit credēs eū dñm fu
isse. lz in p̄tate nō eēt. De q in spe. de cā
pos. z p. in rubrica de p̄tate. s. nunc
dicendū restat. z in. c. abbate sane. de re.
indi. li. vj. Itē dñr in libello q reus deti
net res z occupat si h in libello nō esset
exp̄ssum. an i si. lit. reus eēt absoluēdus
Ros. tenet q nō. z rep̄hēdit iudicē q h fa
cit z distinguit. Qz aut possidet aut non
Si possidet ē pdenand? Si nō. adhuc
ex q lit. se obtulit pdenand? ē ac si possi
deret. Istud dictū Ros. ponit Jo. an. in
addi. spe. de cā pos. in rubrica de p̄tate
re. s. j. Quo ad p̄ctionē seu ad petitiōē li
bz vt pmo peti p iudicē declarari rē ad
A. p̄tinere. Itē sibi adiudicari. z A. vt
restituāt z vacuū tradat seu dimittat cō
dēnari. Verbū adiudicari exponūt Jo.
Imo. z archidi. i. c. abbate sane. de re in
di. li. vj. i. iudicat ad se spectat. Et dicūt
q adiudicatio sit p̄rie i actōibz q mixtā
hnt cām. s. res alicui? q ab aliq alio de
rines peti restituī. sed iure ciuili peti q̄s
declarare rē ad se p̄tinere. Cōclusio g lz

belli oia ista pphēdit. z ita solet fieri. Et
ita p̄bū restituī nō p̄tinet solū ad posses
soriū s. etiā ad petitoriū. vt notat de do.
z p̄tu. c. ij. in spe. de act. z peti. s. seqt. Et
ibi p Joh. an. in addi. de libel. p̄cep. s. fi.
s. h aut notādū. z in. c. int dilectos. de fi
de instru. in p̄n. Quia aliud ē restituere
rē. aliud possessionē rei. Itē peti res cuz
fructibz a tpe occupatōis p̄ceptis. Nam
bone fidei possessor lucrat fruct? añ lit.
p̄te. p̄ceptos. Vñ ista petitiō ē intelligē
da fm distinctionē iur? cōis. De q i spe.
de fructibz z interese. s. j. de h p Joh. an.
in addi. de cau. pos. in rubrica de p̄peta
te. Quō aut p̄cedit petitiō expensaz lit.
z sup h fieri debeat snia cū sit gñal icer
ta z de futuro. no. de p̄cu. audi. de libel.
obla. c. ij. de seqt. pos. c. j. cū si. In fine li
belli ponit p̄statio q ad p̄bationē ne
cessariā tantū se astringit. de iudi. exhibi
ta. de pba. licz. s. idē qz. no. in spe. de ex
cep. s. viso. s. porro. de libel. p̄cep. s. vlt.
s. Itē p̄sueuerūt fieri. Itē illa clausula.
saluo iure addendi zc. de fide instru. int
dilectos. in p̄n. Et p̄ncipalr aduocatus
circa libellos p̄cipiēdos debz aduerrere
tria. Primū q pauca z nō supflua effun
dat. si tñ ponūt ibi aliq supflua dñmō li
bellus als sit apt? nō viciat. no. de iudi.
examiat. Scdm q ponat necessaria et
vtilia. q p̄bata suā inuāt itentionē. Ter
tiū q ponat gñalia z nō se artet. vt in p
cessu plures videas z diuerticla p̄la hē
at ad fulciendā suā itentionē. De q z de
qbusdā alijs cautel? i. spe. de libel. p̄cep.
s. vlt. De cautelis p̄o circa porrectionez
z receptionē libelli hñdis. in spe. d. libel.
p̄cep. s. sequit. Itē in li. nō exp̄mit nomē
actōis. vtz vt sic dicat. z ad h p̄pono rei
v̄ndicationē. Nam h nō est necesse ma
xime fm canones. vt i. c. dilecti. de iudi.
sed sufficit p̄poni factū. Et debet tñ exp̄
mi tale qd p qd actionis natura cognō
scat. vt ibi no. in spe. de acti. z peti. s. j.
Itē nō est necesse q ps subscribat diem
porrectionū li. vt p talē subscriptionē cō
stet de die dati libelli zc. Sed h fit p ta
bellionē q subscribat diē porrectionis li.
z dilatiōz datā reo. z ita suat. De q etiā
in spe. de libel. p̄cep. s. j. s. nec p̄dicta rō
In p̄sonali actiōe format sic libellus.

Libellus actiōis psonalis

De libello in actione personali.

Dram nobis ^{zc. q. l. 3} ^{pdictus}

c Seyus pfato Titio i decē libris denarioz talis monete vel paga mēti. l' denarioz currētū. z cōit datioz in tali loco teneat ex cā mutui vl' obligatus existat. Vel sic. q. l. 3 idē Sey^o Titio mēorato teneat i tot libris denarioz. q. s. idē Titio eidē Seio mutuādo nūera uit vl' q. s. bona fide deposuit apd eū. Tū hmōi debitū l' depositū hmōi sibi redde re pdictus debitor suo creditori aūdicto soluere pdicit. Quare agit z petit pcurator pdict^o q. ten^o pcognito q. ntū suffic de pmissis pnūciatis. decernat. z declaret supdictū seyū titio pfato in expssa pecūi az sūma ex cā pdicta teneri. eūq. eidē titio in hmōi debito pdēnandū. z ad ipsi^o solutionē pcellēdū fore. ac pdēneri z cōpellatis p vram sniam diffinitiuā z censurā ecclasticā. Hec petit vna cū expens litis. Ad supflua pbatōz se nō astringēs sz ad eā solū q. sue sufficiūt intētiōi. de in re addēdi. mutādi. minūdi. corrigēdi. z alijs vt est moris prestat. In isto libello in actōe psonali expmīf cā petēdi mutuū vl' depositū vl' hmōi. z h. ē necesse. vt in. c. vl'. de libel. ob. Et q. ponit in fine libelloz saluo iure addēdi zc. vt i forma Sciēdū q. aliud ē mutare z aliud emē dare li. Et cōiter d. q. mutare ē cū subla ta veteri actiōe pponit noua. q. d. q. p. p. uie mutare sit suba remota in locū ei^o alium subrogare. Emēdare ē addere l' detrabe re q. titati petite. vt in spe. de libel. pcep. s. nūc oīdamus. Tū aliq. dicūt q. emēda re ē defectū in forma supplere. Qū s. vel vsq. ad qd tps lit^o possit mutari vl' emē dari libell^o p. t. dici q. si actor vult mutaf bodie nō p. t. q. necesse h. z p. sistere oblato libello. Si vult emēdare eo mō. q. z. petijt plus mō vult petere minus pōt vsq. ad sniam. Si p. o. alio mō. vt q. z. petijt min^o. mō vult petere maius. p. t. vsq. ad lit. p. t. postea nō sine nouo libello. De q. tū ple nius no. de li. ob. c. ij. Et in spe. de lit. p. t. s. nūc oīdamus. Et ibi p. Jo. an. i. addi. Et q. libellus p. m^o in actōe reali p. cept^o est in petitorio. Vñ q. aliud est iudiciuz possessorū seu possess. z iudiciū p. petari

seu petitorio. vt de cā pos. z p. p. p. totum Et itēat q. n. q. solū possessorū. q. n. q. v. q. s. fil. q. n. q. solū petitorio. Etā in eodē li bro z ab eadē pte. z q. n. possibil' sit pcur sus petitorioz possessorij in eo. li. no. in. c. pastoral. z. c. cū dilect^o. de cā pos. z p. p. i. Possessorij ē triplex seu possessorij sunt tres spēs. s. adipiscende. retinēde. z recu pande. s. q. plene s. cā pos. pastoral. i glo. lōga. Ho. ad itelligētiā z sup eo in spe. s. cā pos. Vñ i iterdicto recupande qd p. petir spoliato s. spoliatorē sic format libell^o

Libellus q. n. agit in causa spoliatiōis.

Corā vobis zc. q. l. 3 tpe spoliatiōis in fra scpte z p. pla tpa aū mēorato Titius fuit in possessione tal' dom^o z p. d. i. in tali loco sit. cui^o p. fines zc. Prefatus tū sey^o eū de possessione hmōi āno tali. mēse tali violent^o expulit z eiecit. z temere possessi onē dom^o vl' p. d. i. eiusdē spoliavit. Quā qdē domū idē sey^o ab eo spoliatiōis tpe detinuit z occupauit. z detinet occupatā Vel sic. Licet zc. Tū idē seyus titiū eundē possessione domus vl' p. d. i. hmōi p. talē spoliari fec. z eū de possessione ipsa deijci mādauit z expelli. Vel sic. q. l. 3 tal' sempronius noie z p. t. eplatiōe seiū supdicti pdictū titiū possessione ipsi^o dom^o zc. spo liavit. Ipse q. z. seyus eandē eodem mō z noie suo factā ratā z gratā habuit z h. z se de domus vl' p. d. i. supdicti possessione in tromittēdo. Vel sic. q. l. 3 zc. Tū cū idē titius esset possessor domus pdicte p. sempronij violent^o spoliatus z de ipa posses siōe eiectus. mēorato seyus domū hmōi ab eodē deiectore recepit. sciēs pdictū ti tiū possessione ipsi^o p. eundē sempronij vt p. mittit spoliatū. Quare agit z petit pcurator pdictus noie q. sup q. tinus cogni to q. tū sufficit de pmissis pnūciatis. des cernat. z declaret possessionē domus p. dicte seu p. d. i. zc. mihi violent^o ablatā fuisse z esse restituēdā cū fructib. exinde a tpe spoliatiōis pdicte citra pceptis z q. p. cipi potuerūt ac dānis z interesse. q. s. fru ctus singul' ānis ad tot maldra frumēti Erfordēf mēsure. Dāna p. o. z it. esse ad tot libras vl' marchas zc. estimat spolia tus supdictus. v. i. iudiciali salua estia tiōe. P. d. i. cūq. seyū ad p. missa eidē titio p. d. nandū ac cōpellēdū fore. ac p. d. e

Libellus spoliatiōis

netis et cōpellat p vīam snīam diffiniti
uā rē. vt i alijs formis. In isto libello p
mo narrať quō titi⁹ spoliat⁹ ē p seſſū pol
seſſiōe dom⁹ vť p dī. Et ita ppetit spolia
to titio p seſſū spoliatorē interdīctū vñ vi.
de reſti. ſpo. in lris. cū ad ſedē. c. gñis. cū
ſi. Scđo q titi⁹ spoliat⁹ fuit de mādā
to ſeij p aliū. Tertio q fuit spoliat⁹ noie
et pteplatōe ſeij. et ipe ſeij⁹ ſpoliationē ra
tā hūit. Vñ iſti oēs tenerēť interdīcto. vt
in. c. cū ad ſedē. s. alle. Vel qrtio q titius
fuit spoliat⁹ p ſempromiū l3 nō noie ſeij
vť mādato ei⁹. tñ ſeij⁹ rē hmōi a ſempromi
nio deiectione ſcientē recepit. Vñ tenet in
terdīcto p decre. vñ. vi. p. c. ſepe. de reſti.
ſpo. fm vñū itellectū eiusde. c. Vel fm
aliū p dīctōe ex eadē decre. etiā ſi p dīctio li.
ē cōis ad qđlibet iſtoz. Ad quālibet nar
ratōz hmōi apta ē petitio p dīctiua p dīcā
Et in hmōi interdīcto ē neceſſaria allega
tio et pbatio duoz. ſ. poſſeſſiōis et deiectionis.
de offi. dele. p ſuſtatōibz. et h qñ intē
rat interdīctū p ipm ſpoliatorē. S3 qñ p
eū q mādauit ibi cū h pbari oportz man
datū. vť qñ p eū q ratā hūit rē. tñc oport
et etiā pbari ratiſhabitionē. q ſpoliatione
ipſi⁹ noie vť pteplatōe fuit facta. qz ratū
hīe qđ nō pť qđ noie ſuo nō ē geſtū. de re
iū. l. vj. Vel ſi p eum q nō ſpoliauit nec
mādauit nec ratū hūit. ſ3 ſcienter rē rece
pit rē. Ibi oportz ēť pbari ſciāz. Vñ dic
Hoſtiē. notabl in dicta decre. ſepe. q q
ſciām allegat eā pbare d3. Et cū gñe ſit
iſtā pbare p tāto laudat ipe q pponat cō
ditio ex canone reintegrāda. iij. q. j. p qđ
auxiliū ſubuenit ei q poſſeſſionē q ltercū
q amifit. Sūt tñ diuerſi eiūsdē canonis
itellectus. vt ibi no. et in. c. cū ad ſedē. et
in. c. ſepe alle. Itē in li. petiť poſſeſſio re
ſtitui. qz meli⁹ pñūciat iudex int p dīctā
poſſeſſionē reſtituēdā qz rē reſtituēdā. de
q in ſpe. de reſtitu. ſpo. s. j. v et no. p Jo.
an. in. c. cū ad ſedē. ſepius alle. Itē petiť
res cū fructibz pceptis et q p cipi potuerť
no. i. c. gñis. de reſti. ſpo. Itē cū dānis et
intelle. vt ibi. Et etiā de iniurijs tenet vt
ibi plerq no. Et debent h caſu fructus a
tpe deiectionis. vt ibi no. Si autē quis
ſpoliat rebus mobilibz potest ſic formari
libellus.

Corā vob rē q āno tali. mēſe tali. p dī
ctus ſeij⁹ titiū p fatū in tali loco vel itine

re pſtitutū inuaſit. cūqz rebz ſuis. ſ. libris
veſtimētis. pecūijs. et alijs qđ deferebat
temere dep dāuit. res hmōi ab eo rapien
do et ſibi auferendo violent. qđ ad tot li
bras denarioz tal monete eſſiat. vñ iū
diciali ſalua taxatōe. Quare petiť et agit
pcurator p dīctus. qñius p cōgnita rē.
pñūciat. decernat et dīclaret p dīctū ſeij⁹
ſpoliatorē temerariū ad reſtōnē rez p dī
ctaz ſeu eſtimationē eaz ptaxatā teneri
titio ſup dīcto. et ad h ſibi p dēnandū et cō
pellendū fore. necnō p dēnetis et cōpella
tis p vīam diffinitiuā rē. In tali li. et cō
ſili nō optet ſpecificationē fieri et expſſio
nē ſingulariū rez. qz pbata violētia p te
ſtes. res pbanť p iuramētū violētiā paſſi
De q qđ me. cā. c. vť. de or. cog. c. ij. cū ſi.
Itē expmīt loc⁹ et tps. qz tale interdīctū i
format et icludit iniuriā. Vñ poſſz ēť ſpo
liatus petere ſatiſfactionē et emēdā p in
iuriā. vt s dīxi. Ergo illoz expſſio i libel
lo ē faciēda l3 civilī agat. s p cū. tue. Itē
qz i libello ponūt ſba gerū diua. vicz ra
piēdo. auferēdo rē. Sciēdū q qđā ad
uocati reoz excipiūt talē libellū nō pce
dere. Rō fm eos. qz gerūdiū nihil ponit
ſ3 poti⁹ determiat. ſ3 h nō ē vez. qz gerū
diā ēť aliqd ponūt. et reſolūit i ſbū indi
catiuū. vt no. ff. et. l. d. edē. ſup rub. Idē
emē dicere. dep dāuit rapiēdo. ac ſi dices
reť dep dāuit et rapuit. Itē qz i ſentētijs
ponūt gerūdiā. vt p3 d re iū. ad aplice. S
auctoritate ap. firmit inhiēdo et c. Qua
re g nō ponerent i libellis cū ſnīa debeat
eſſe pformis libello. s ſymo. l3 hely. cū ſi.
De q p Jo. an. i addi. ſpe. de libel. pcep.
s. nūc at et. Jā aut libello oblato et porre
cto iudici p actorē vť ei⁹ pcuratorē. re⁹ vť
ei⁹ pcurator petat ei⁹ copiā inherēdo pre
ſtatōi de nō pſentiēdo in iudicē rē. Si
tal eſt iudex cui⁹ iuriſdictio nō ē fūdata
et ſibi dari ſeu pcedi inducias. et vocant
hmōi inducie deliberatorie. Et de idu
cys citatoz ijs. deliberatoz ijs. et p patorijs
et iudicatoz ijs notat. iij. q. ij. in ſumma.
De iſtis et alijs viginti ſpeciebz iduciaz
i ſpe. de dila. s. j. Et iducie deliberatorie
de qbz ad pñs. xx. ſc dies a iure ſapate. iij
q. ij. offerat. nō tñ ſic ſc ſtatute in tñ nūc
ro diez qñ iudex eas abbuiare poſſit. at
tētis circūſtātijs negocij et diſtātia locoz
vť plōgať. no. s p cū. dilect⁹. s. ap. cū ſit.

Libellus spoliatiōis

romana. vt in glo. iij. z in regla indultū. de re iu. li. vj. Atq; autē iste iducie sint de suba sic libellus. no. p. Jo. an. xv. q. iij. vxor. p. In. z Host. de libel. ob. c. j. z di. cū cōiter doctores q. sint de suba si pe. tant. Qz hz iudex possit illas artare ex cā nō tñ p̄t eas reo iūto penitus denegare. vt in. c. j. de dilat. z in cle. sepe. de p. sig. i glo. cum petitio. Iudex g hz decernere z dare seu fieri mādare copiā libelli reo ex p̄sis actoris. de q. in spe. de libel. ob. Et p̄t pcedere inducias reo vt dixi. statuen do ipi reo tminū ad oēs dilatorias exce. ptiones pponēdas. Postea nō audit reum sup dilatoria exceptiōe. nisi in tribz casibz. vt in. c. pastoral. de except. Et ista oīa sūt p tabellionē scribēda in actis sub hac forma vel p̄simili.

Deinde Anno q sup die tli. tali hora cōparuit i iudicio corā iudice p̄dicto tal p̄ncipal. vl tal ei? pcurator. z libellū ei? in scriptis obtulit i f̄rascrip̄ti tenoris. Et ad uerso tal p̄ncipal vl tal ei? pcurator corā p̄dicto dño iudice eo adhuc sedēte p tri bunalī petēs p̄dicti libelli copiā decerni z tminū cōpetentē ad deliberādū sibi po stulauit p ipm dñz iudicē assignari. cui ipse iudex copiā libelli fieri z dari p me nota riū decreuit. z iducias petitas sibi pcedē do. z talē diē zc. ad pponendū oēs dilato rias exceptiōes sibi forsitan cōpetētes. Alioqn dicto libello rñdēdo p t̄mio ipa rū p̄tū vl eaz pcurator d p̄sensu pemp. assignauit. Acta sunt h̄ zc.

Corā ordinarīo tabellio breuiter sic solet subscribere diē porrecciōis libelli z dila. tionē reo datam isto modo

Exhibito h̄ libello p talē actorē vl talē ei? pcuratorē in p̄ntia tal rei vl ipsi? pcuratoris. Anno tali. die tali rñdebis p̄te ipi rei. vl pponē oēs dilatorie vl declia torie exceptiōes die vl feria tli zc. Reus accepto libello z obtētis inducijs p̄sulat aduocatū sup eo. Et quō in deliberādo debeat se reus h̄re. tradit Guil. in spe. de act. z pet. s. in anterioribz. Et si re? pue. nit in actōe reali. s. ipam rē petita ab eo nō possidet nec detinet veniat i t̄mio sta tuto corā iudice dicendo se nō possidere nec detinere rē petita in libello. z res ē ex pedita. qz tūc dimittet. ff. de rei v̄. l. in rē

de ap. ex pte. de q. de excep. c. vl. de re iu. abbate sane. li. vj. Si at possidet s. noie alieno hz patū auxiliū. in. c. qm̄ frēqnt. s. q. si sup. vt li. nō p̄t. qz hz factatē noian di dñū in iudicio z se exonerandi. vt ibi S. si possidet noie pprio. tūc offerēdo se defensiōi videat si habeat aliq̄s exceptiō nes p̄ iudicē. p̄ actorē. vl p̄ ei? pcuratorē vl p̄ libellū z ei? formā. istas in t̄mio sibi assignato oēs pponat. vt no. in alle. c. pasto ralis. Pro q. sciēdū q. exceptionū diuer se sūt sp̄es. qz alie sūt pemptorie. alie di. latorie. alie anormale. alie mixte. vt no. de excep. exceptionū. in glo. z p Hosti. i sūma. eo. ti. s. ij. Plenus in spec. e. ti. s. j. ij. z iij. z ibi in addi. rāgun̄ etiā alie di uisiōes. qz alie sūt ppetue. alie t̄pales alie psonales. alie reales. de q. ibi De pemp. torijs videbim? suo tpe. De dilatorijs ad p̄ns vidēdū. Un̄ dicū dilatorie quia cām dñt. insti. eo. ti. s. appellāt. Et dila. toriaz alia ē dilatoria iudicij alia solutō nis. Dilatoria iudicij ē m̄plex. qz alia petis rōe iudicij. alia rōe actoris. alia rōe ipi rei excipiētis. vt qz ē p̄uilegiat? vel alis hz ius reuocādi domū. vt de fo. cō. c. vl. Alia rōe pcuratoris. alia rōe resc̄pti alia rōe loci. alia rōne t̄pis. s. feriaz. alia rōe loci. qz extra dyoc. alia rōne cāe. alia rōe libelli. alia rōe fori. j. De q. in spe. de excep. s. j. p̄ dilatorie p̄o. Et iste reglarit pponēde sūt añ lit. p̄t. postea p̄o nō. nisi i certis casibz. de offi. dele. i s̄nuate. Et qn ples p̄petit q. illa z debeat p̄io p̄p̄i. no. i. c. alle. pastoral. de excep. z. c. in m̄mona steriū d re iu. Et mag ē diuersitas int̄ do ctōres z exceptiōe recusatiōis. qn illa de beat eē p̄o. Tñ Jo. an. ibi i noliella dic̄ p̄clusiue q. oīs exceptiō p quā negat iur. isdictio iudicij p̄cedit exceptiōz recusatiō nis. Un̄ tñ ē p̄testatio de tali exceptiōe recusatiōis. s. nō necessaria. Alias tñ ex. ceptiōes q. nō afficiūt iurisdictionē p̄cedat recusatio. Et h̄ dicit tenēdū p̄ fcm̄. ante factū p̄sult cū Tan. cui? op̄io ibi habet i glo. q. cūq. c. int̄ mōasteriū. Si g re? hz exceptionē iducēt nullitatē iurisdictionis puta p quā reddit resc̄ptū nullū. vl p̄sola iudicij inabil. vt si dicat resc̄ptū ip̄eratiū ab excōicato p̄t qd ē nullū reglarit. d re sc̄p. c. ip̄o iure. li. vj. vel iudicē excōicauit

Forma

fuisse tpe ipetrati recepti in quē nō cadit iurisdiction. vñ silez exceptōz istā pñō pponat. qz pñs ē mittēda securi ad radicē. s. ad iurisdictionē. vt. iij. q. vj. §. exceptio. si nō hz talē. hz tñ aliā pñsonā iudicis. actoris z pcuratoris. Tūc pñmo pponat exceptōz recusatiōis pñ iudicē. vt no. i. c. pastor. rā. z i. c. int. s. alle. Vñ meli⁹ pponat sñl distūctim seu sbalēnati. Et istā suspitiōez pñmo pponat seu pseqt. vt i dicto. c. pastor. rā. no. Quō autē recuset ordiari⁹ z corā q sit pbāda exceptio. le. z no. de fo. cōpe. si qz pñ clericū. z. c. licz. de appel. cū spēali. Quō āt delegat⁹ recuset z corā q sit pbāda recusatio. habet de off. dele. sup qōe. eo. t. si pñ vñ. li. vj. cū pñcord. Et ē recusatio a iudice vñ iurisdictionē declinatio per exceptōz suspitiōis pñposita. Et hz ex vna sola cā iudex recuset. puta qz suspectus. iij. q. v. qz suspecti. vt. li. nō pñ. accedēs. j. z. ij. de appel. cū spēali. Illi⁹ tñ suspitiōis sūt multe cāe. z. xvij. enūerant in. c. legitima. de appel. li. vj. Et pñt sic formari exceptio recusatiōis q in sēptis ē pñnenda. de q tñ in. c. qñ. de pba. z ibi in glo. sup verbo exceptiones zc.

Forma exceptionis recusationis

Corā vob dñō iudice tali zc. pñponit pcurator pcuratorio noie zc. tal z dñ pñsonā vñam excipiēdo q cū tal aduersari⁹ suus vñ sit pñsanguine⁹ domesticus vñ familiar⁹ zc. vos ex cā hñmōi sibi estis vehe ment. suspectus. Et qz piculosum ē corā suspecto iudice litigare. Jō rō dictat vt vos z iudiciū vñm recuset. Jdcirco vos tāqz sibi iuste suspectū ex cā pñdicta recusat. z cām suspitiōis hñmōi se pbatuz of fert corā arbitri. qz cōiter eligere vna cū aduersario ē pñtus. Et si in cōi cōuenire nō pñt. talē noiat z eligit pñ pte sua. z h qñ iudex recusatus ē ordinari⁹ vñ delegat⁹ vñc⁹. Si pño ē delegatus hñs collegā. z dati sūt cū clausula. q si ambo. tūc corāz collega est pbāda exceptio recusatiōis Vñ tūc dicat excipiēs z cām suspitiōis hñmōi se offert corā collega vño legitie pñbatuz. Si simplr recurrit ad arbitros. vt in. c. si pñ vñ. de off. dele. li. vj. Et ibi qñ delegat⁹ vñ officialē pñ recusat. Vñ si ē subdelegatus tūc dñ fieri pñbatio corā delegato. vt in. c. sup qñnū. de off. dele.

cū pño. z. §. si. De q plene no. i. c. cū spēali de app. Et ordiari⁹ recusat⁹ pñ cāz alteri cōmittere. de fo. pñpe. si qz pñ clericū. z. c. cū spēali. de appel. Et an h possit delegatus z qñ habet in. c. iudex. de off. dele. li. vj. Et quod dicit in forma exceptiōis q recusans offert pñbatiōes cāe recusatiōis z petit electōz arbitroz. Dic Jñ. in. c. cū spēali. s. alle. q h nō ē necesse. s. h iudex hz ab eo reqñere de q ibi. z h qñ re⁹ recusat pñt etiā actor recusare iudicē. nō tñ delegatū quē ipetravit ex veteri cā. s. ex supueniēti. de off. dele. insinuāte. z. c. sup qñnū. Ordinariū pñt recusare. vt in. c. alle. si qz pñ clericū. de fo. pñpe. Et tūc actor dñ z pñt sic formare suam recusationē.

Forma recusatiōis ordinarij

Dñe epe ego vellē pñuenire aduersariū meū talē subditū vñm. s. qz iste ē pñsanguineus vñ amicus vñ spēalis. z vos tāqz nimis fauēs eidē mibi estis ex hñmōi cā suspectus. Jō supplico qñtenuis cām hñmōi alteri cōmittatis. seu mibi detis delegatū zc. Quō autē pñcedat in articulo recusatiōis. i. suspitiōis. de off. dele. de app. cū spēali. e. t. legitia. li. vj. cū remissiōibz suis. Et de arbitris sup h eligēdis. q arbitri iure appellet in. c. de arbi. de off. dele. li. vj. Si pño reus nō hz exceptiōz pñsonā iudicis. videat an sibi pñpetant alie exceptiones. vñc⁹ pñsonā actoris. an sit minor vñ excoicatus zc. Et exceptiōes q pñt fieri pñ actorē ponit spe. ti. de actore. §. j. vel pñ forz vel locum zc. vt s. dixi.

Exceptio pñtra actorem

Potest qñ sic excipe pñ actorē. Procura tor noie pcuratorio discreti viri seip pñtitiū i iudiciū z cām vocati. corā vob dñō epo vel offi. zc. pñpñt z dñc excipiēdo q pñ fao⁹ titi⁹ ē in pupillari etate pñstitut⁹. qñre in iudicio eē z agere nō pñt. nec dñz admit ti. vt pñ se stādo in iudicio pñseqt. Jdcirco pñpetit pñ vos pñnūciari. decerni. z dñclara ri pñdictū titiū pñsonā stādi in iudicio nō hñe. Nec eū ad agendū esse admittendū. pñdenando euz pñdicto seyo in expensis. Vñ pñ libellū potest sic excipe reus

Exceptio pñtra libellum

Excipiēdo pñponit pcurator noie zc. pñpten sum libellū sibi corā vob honorabili dñō decano indi. vñ offi. pñ pñtal oblatū

Exceptionis

Et dicit qd hmoi pntensus libellus obscurus est. general. incertus. dubius. pfusus et ineptus. et alias zc. et ad eū p pte pdicti. A. mīme rīdendū zc. marie ex eo qz in eo nō expmī cā petendi cū tñ dat⁹ sit in actiōe psonali. vel ex eo qz res petita mīme specificat p pfinia vel alias. sic qz reus valeat deliberare. vel qz manifestā pntet pntaricātē et ineptitudinē. Ideo p iudicē ex officio repellēdus et reijciēd⁹ est et limitādus. Quare petit pcurator p dicto noīe qd sup qtenus pnūciat⁹ decernatis et declaratis. p asserto libello tanqz obscuro incerto et inepto. p pte pdicti. A. nō fuisse nec esse rīdendū. Ipms libellum pntensum ejiciendū et repellendū. ac pdictū reū a vīa instantia iudicij absolūendū reijciatis et absolūatis. Ipms actorē sibi in expensis ppter ea factis pdēnando. salvo iure addendi zc. Qd cā petendi in psonali actione est expmenda patz de libel. ob. c. vlti. Et in reali est res expmēda et p pfinia specificanda. vt de lib. ob. c. ij. vt s̄ dictū est. Et sciendū qd cautus est sic petere. vñ nō dz petere re⁹ qd actor declarat libellū obscurū. vel ineptū emēdet. qz sic instrueret ipm actorē. s̄ petat vt s̄. Et tūc postea fm formā hmoi petitiōis bz interloq iudex. vt no. de lib. ob. c. vlti. et in spe. de libel. pcep. s̄. sequit⁹ videri. s̄. Itē pcepto. et s̄. ad hui⁹. s̄. caut⁹ etiā. Et qd r̄ vel ex qbz cāis ipugnari possit libellus. ponit Buil. i spe. d lib. pcep. s̄. iuxta. Vel si reus vult decliare forz iudicis. vt qz ē laicus. et ē cā pphana et corā ecclīastico iudice puenit. pōt sic excipe pcurator noīe pcuratorio. talis scz rei pponit et dicit excipiēdo qd cū cā in pntenso li. pdicto reo p pte actoris. Eorā vobis honorabili dño offi. vel iudi. zc. oblata pposita cā sit ciuiliis et pphana. ipse qz re⁹ laicus existat et patus corā suo laico iudice seculari rīdere. cui⁹ forz actor sequi dz. Idcirco libello pdicto et sup cā hmoi pntensa corā vobis rīdere nō tenet. s̄ ad iudicē suū fori seclari. vīz talē. est remittendus. Quare petit p vos pnūciari. decerni et declarari pdictū reū ad rīdendū li. p asserto. vel als sup cā pdicta litigandū corā vobis nō teneri. sed ipm ad pdictū suū iudicē ppetentē seclare remittē

dū fore et remittatis pdēnando sibi actorē in expensis zc. Ista exceptio pbat p c. nouit. de iudi. et c. cū sit. de fo. ppe. et c. licz. et c. ex pte. eo. ti. Si qd in termino dato ad deliberādū reus opponit exceptiōne dilatoriā aliquā de pmissis. Vel aliā actor vlt eius pcurator petat eius copiā sibi decerni p iudicē et terminū ppetentē ad replicandū assignari. qd bz facere iudex Et h scribūt p tabellionē sub hac forma

Forma actū in actibz signādoz

Termino pdicto adueniente vīz tali die cōparuit corā pdicto dño iudice sedēte p tribunali ad ius reddēdū. talis reus vel talis eius pcurator et exceptiones in scriptis obtulit. qz tenor inferius pntet petens istas admitti. Talis pō actor vel ipsi⁹ pcurator cōparuit et a duerso. et ea rīdē exceptiōnū copiā sibi decerni et dari petiuit ac terminū cōpetentē ad replicandū et dicendū ptra exceptiōes hmoi sibi cōpetierit ptra eas ei assignari. Cui iudex pfatus copiā petita⁹ decreuit et talem diē ad replicandū et dicendū ptra exceptiōes hmoi si voluerit p termino pemptorio sibi assignauit.

Corā ordinario scribere solet tabellio breuē in fine exceptiōis isto mō. Exhibitis his exceptiōibz p talē reū vlt ei⁹ pcuratorē in pntia tal actoris vlt sui pcuratoris Anno tali. die tli rīdebit⁹ et s̄ eas repliabit p pte actoris tali die. quē terminū de vtriusqz pntu ad h duximus pfigendū. Actor qd in termino sibi ad dicendū s̄ exceptiōes statuto pōt replicando exceptiōne elidere. vīz exceptiōis replicatiōne. i. resolutiōe illo mō. Cōtra exceptiōes pntensas et oppositas p pte talis rei zc.

Forma replicatiōis cōtra exceptiōne recusatiōis iudicis.

Eorā vob honorabili dño iudice vos ex tali cā vt suspectū recusando pponit pcurator pcuratorio noīe talis actoris. et diē replicādo qd exceptiōes hmoi frivole et frustratorie nō s̄ admittēde. nec ipse reus vos et vīaz psonā poterit talē recusare Cū et si pdict⁹ actor sit p sanguine⁹ vī. tñ qz etiā ipse re⁹ est p sanguine⁹ vī. idcirco par affectiōis causa suspitiōz tollit. Vel sic. Licet ipse actor vester dicat amicus. qz tñ si aliq inter vos et eum est amicitia

Dilatoria solutio

Ista ē levis et modica. et talis nō ē ppter quas merito debeat ut suspectus recusari. cū nō oīs amicitia sufficiēs sit cā ad iudicē recusandū. q̄re p̄dict⁹ petit pcurator q̄tū p̄ assensu exceptōib⁹ nō obstantib⁹ p̄nūciatis decernat⁹ et declaret⁹ li. p̄dicti actor⁹ fuisse et esse rēndendū et in cā h̄mōi pcedendū ad vltiora. Ip̄m̄q⁹ reū ad h̄ cogendū fore atq⁹ cogatis. et eum p̄dicto actori in expensis legitime condemnatis

Hec replicatio colligit ex no. in. c. accedēs. vt lit. nō p̄t. et ex no. i. c. postremo de appel. in glo. p̄. s. v. s. ad quē gradū et c. de offi. dele. insinuante. glo. j.

Contra exceptionē declinatoriā fori pōt actor sic replicare.

Replicādo 5 exceptionēs p̄tensas talis rei pcurator pcuratorio noīe talis actoris p̄pōit et dic. q̄ exceptionēs h̄mōi p̄tense nō pcedūt nec sūt admittēde. s. tāq⁹ frustra torie et frivole repellēde. Nā l. 3. p̄uent⁹ sit laicus et cā p̄phana. loc⁹ tñ domicilij rei est de vīa iurisdictione tpali. Vel sic. d. cōsuetudie tñ lōgea et p̄scripta legitie vob iurisdictione p̄petit et cognitio i hac pte. vlt. sic. Ip̄e tñ secular⁹ iudex rei ē sepi⁹ sup̄ h̄ p̄ pte actoris instant⁹ et hūilr rēq̄situs. q̄ tñ ip̄i actori iusticiā mīstrare neglexit vlt. recusavit et c. Quare petit vt s̄ dixi i p̄ria replicatōe. Ista replicatio fūdat sup̄. c. l. 3. de fo. p̄pe. et c. si duob⁹. d. app. cū si. Et post istā replicatiōis oblationē aliqñ re⁹ petit copīā et t̄minū ad duplicandū. Vlt. si renūciat duplicatiōi et petit int̄locutorīā. totū d. 3. scribi p̄ tabellionē in act⁹. Et pōt colligi forma scribēdi ex p̄cedētib⁹. Que at̄ sit replicatio et quō debeat eē tal⁹ q̄ afficiat tollat seu elidat vlt. viciet ip̄az exceptionē sic exceptio actōz vlt. actū viciat cui opponit. plene no. p̄ Jo. an. in. c. a nob. de excep. et in. c. vlt. et d. or. cog. Et d. q̄ replicatio ē allegatio actoris p̄ quā resolvit exceptio. insti. d. repli. in p̄n. Vlt. latius sumēdo omittat⁹ p̄bū actoris. Vñ replicatio est etiā exceptio. Et d. q̄ si exceptionis exclusio. ff. e. l. penul. Et tñ de exceptionib⁹ dilatorijs iudicij et c.

Exceptio dilatoria solutionis

De dilatorijs solutionis

tionis q̄ debet añ lit. p̄t. p̄poni. et

si de ea p̄stet vic⁹ q̄ differēda est solutio. tñ impedit p̄cessum et inducie duplicabūt q̄ p̄stet plus tēpe. de plus p̄t. c. vnico. Si nō p̄stat p̄babit post lit. p̄t. p̄ Inno. et alios in. c. pastoral. d. excep. Et in spe. de excep. s. nūc vidēdū restat. in p̄n. Et formā postea videbis. Est etiā exceptio anormala. vt ē exceptio excōicationis in vim dilatorie opposita. Et d. anormala. q̄ si sine reglā. q̄ nō seq̄t normā aliaz exceptionū. q̄ in qualibet pte lit. et post li. pte. vel etiā añ sniam p̄t opponi. vt i cle mē. vnica. de excep. et c. pia. e. t. li. vj. Si tñ re⁹ omittat eā oppōere maliciose et dolose vt actor fatigēt. tal⁹ p̄dēnabit actori i expēsis. vt in. c. exceptionē. de excep. Et p̄t eadē exceptio bis oppōi. s. vlt. duos vices nō opponit. vt in. c. pia. e. t. lib. vj. Pōt 8 sic opponi et formari tal⁹ exceptio

Procurator talis rei p̄ponit excipiendo et dicit q̄ vos dñs iudex ad instantiā tal⁹ actoris in cā quā mouet seu mouere intēdit p̄dicto reo corā vob p̄cedere nō potestis nec eū ad agendū seu cām inceptā p̄ seq̄ndā debet⁹ admittere seu audire. nec ip̄e p̄t in iudicio stare tāq⁹ actor p̄ eo q̄ p̄ talē iudicē ordinariū vel delegatū. vel auctoritate talis canōis ē maioris excōicationis snia inodat⁹. Quare petit p̄dict⁹ pcurator p̄ vos p̄nūciari. decerni. et declarari p̄dictū excōicatū repellendū esse ab agendo quē et repellatis. Et in ista exceptione excōicationis d. 3. exp̄mi nomen excōicatoris. et spēs excōicationis d. 3. exp̄mi. al⁹ nō est admitenda. Et talis debet p̄bari i fra. viij. dies apertissimis documentis. Alioqñ debet excipies p̄demnari in expensis. quia frequēter maliciose p̄suevit opponi. vt in. c. pia. de excep. li. vj. vbi de ista exceptione plene. Et q̄ tā ille q̄ alie exceptionēs p̄sueverūt maliciose opponi ad litis p̄tractionem

Unde iudex pōt cogere excipientē vt p̄stet iuramētū de malicia q̄ eas maliciose nō opponat. de q̄ i spe. d. excep. s. ij. p̄. pōt etiā iudex. Nā h̄ iuramētū de malicia pōt in q̄cūq⁹ parte litis erigere iudex qñ sibi videbit expedire. vt de iura. calū. c. ij. vlt. r̄iso. li. vj. Et contra aduocatos maliciose exceptionēs tales p̄ reis p̄fingētes. vide in spe. de excep. s. vifo. p̄. Item

Exceptio pemptoria

nota *Am Uber.* circa finē. Cōtra p̄dictā
hō exceptiōez excōicationis pōt replica
re actor isto modo.

Qualiter actor replicare debet p̄tra ex
ceptionē anormalam.

Corā vobis honorabili dño iudice ta
lis pcurator tal' actoris p̄ exceptionē p
pte tal' rei sibi oppositā replicādo pponit
z dicit q̄ p̄dicta exceptio i facto nō ē va
nec admittēda. qz l3 p̄dictus actor alias
p talē iudicē fuerat excōicat⁹. ipse tñ ab
eadē snia est p ipm iudicē absolutus. Ad
qđ pbandū lras absolutōis pducit z pe
tit p vos pñuciari p̄dicta exceptiōe non
oblātē esse in cā pcedēdū z pcedi vidē
dū ad vltēriora. Vel pōt sic replicare.

Corā vobis z c. vsqz ibi. Et dicit q̄ p
asserit exceptio nō pcedit. sed frivola est
z frustratoria. nec ei⁹ p̄tetur d3 actor ab
agēdo excludi cū ip̄a excōicationis snia
p̄tensa quā allegat nulla sit z irrita ipso
iure p eo q̄ intollerabilē p̄tinet errorē. vlt'
p eo qz añ sniam eandē assertā ip̄e actor
ab ea z p̄dicto iudice eā pferēte ex cā le
gītima appellavit. vlt' qz snia est p nō suū
iudicē lata. Ite exceptiōes p̄bant de ar
bitris. c. inotuit. de sen. ex. p tuas. de cō
sue. ad nostram. cū si. de iudi. at si clerici
cum si. de concordō.

Forma duplican. actoris.

Reus aut pōt sic duplicare. dicēdo p̄
replicationē. Pro pte talis actoris p̄ ex
ceptionē talis rei oblātā z c. pponit pcur
ator ip̄i⁹ rei duplicādo. Et dicit q̄ ipsa
replicatio p̄tensa ē inutilis z invalida. nec
exceptionē ip̄i⁹ rei verā z legitimā isicer
potuit z viciare. cū ille a q̄ actor se abso
lutū asserit absolutōis tpe mīme habuit
absoluēdi p̄tatem. Quare petit pcurator
ip̄i⁹ rei p̄dictis suis exceptiōibz inheren
do p vos pñuciari z fieri put in ip̄is ex
ceptiōibz ē petitū. z actorē sibi in expēsis
p̄dēnari ppositis sic exceptiōibz. replica
tōibz. duplicatiōibz. z aliqñ triplicatiōibz
q̄druplicatiōibz. tādē ptes vltērioribz su
p b̄ altricatiōibz renūciat. petāt iterloq
sup exceptiōe vlt' replicatiōe sua. index p
suā iterlocutoriā pñuciabit sup exceptiōe
an obster vlt' nō. vlt' si sup ea iducte sint p
batōes. an sit p̄bata vlt' nō. Qz tales ex
ceptiōes dicūt emergētes z sup illis ē p̄

nūciandū. l3 sup incidēti nō sit necesse p
nūciare. De q̄ plene de or. cog. c. j. Et an
sit pñuciandū sup exceptiōe rei vlt' repli
catiōe actoris. nō. plene in. c. a nob. de ex
cep. p docto. Qz si exceptio est emergens
tunc cōtūcūqz sequat replicatio. duplica
tio. triplicatio z c. sat' erit sup exceptiōe
pñuciari. vt ibi nō. Est etiā vt dixi excep
tio mixta. vt si re⁹ dicat se debitu petitū
pmisisse sub p̄ditōe. s. si citi⁹ ascēderit ca
pitoliū. Ista vocat mixta iō qz dubiū est
an sit dilatoria an pēptoria. Iā si extabit
p̄ditō erit dilatoria si nūqz extabit p̄ditō
pēptoria. qñ q̄ sit opponēda añ lit. p̄t. vel
post. rāgit Buil. in ipe. d. excep. s. j. in fi.

De exceptionibz pemptorijs.

Exceptiōes aut pemptorie añ lit. p̄t.
regularit locū nō hnt s3 post. Exciipiunt
tres casus. vicz qñ excipit de re iud. trāsa
cta. vlt' finita. Iste tres pemp. sūt p̄ilegi
ate q̄ añ lit. p̄t. opponi pnt. z ipaz lit. p̄t.
impadiūt. vt in. c. j. de lit. p̄t. li. vj. sic hnt
naturā p̄iudicialiū qz p̄cessui p̄iudicant
Et quō q̄tuor modis d3 positio vlt' excep
tio p̄iudicial. nō. de or. cog. c. tuā. ibi d
h p Hen. insti. de acti. Et in spe. de act.
z pet. s. p̄iudiciales. z in. c. exceptiōis. d
lit. p̄t. li. vj. Aduertēdū q̄ sūt exceptio
nes pemptorie q̄ pponi pnt z p̄bari añ lit
p̄t. z post vsqz ad p̄lionē cāe. vt sunt p̄
dicte tres p̄ilegiatē. Alique tñ sūt que
nō pnt añ lit. p̄t. opponi. sic vt lit. p̄t. im
pediant. s3 solū post lit. p̄t. vsqz ad sniaz
seu p̄lionē cause. z istud ē regulare. Itē
sunt aliq̄e q̄ etiā post sniam pnt opponi
z p̄bari etiā si a snia nō fuerit appellatū.
sicut est exceptio cōpēlatōis. de q̄ de or.
cog. c. vlt. de fide instr. cū 3o. Et i spe.
de appel. s. penl. v. sed nūqd in cā. Und
exceptiōnū pemptoriāz aliq̄e sūt q̄ nō
stant p se sed stant inquantū p̄cernūt p̄n
cipales actiōes. vt exceptio pacti de non
agēdo. z p̄siles q̄ nō opponūt post sniaz.
nisi in causa applōnis. qz vis seu effect⁹
illaz tollit p sniam. Aliē sunt q̄ stant per
se sic q̄ de sui natura nō p̄cernūt p̄n
cipales actiōes. z sic vis istaz nō tollit p sen
tētiā. sic exceptio cōpēlatōis. Et ideo
opponūt etiā post sententiāz. de quo tñ
dicendū vt nō. de or. cog. c. vlt. Et casus
in q̄b opponit exceptio pemptoria post

Exceptio p*ro*iudicialis

sniam ponit Guil. in spe. de excep. §. dicto. §. Post sniaz aut. et sequenti. Et O*mn*i. in sum. c. t. §. et q*u*o. §. in casib*us* n*on*. de sen. et re iudi. sub rub. de re iudicata. §. q*u*ta. §. nec exceptio pempto. It*em* qu*o* aliq*u*o p*ro* emptoria et dicunt p*ro*p*ri*e exceptio*ne*s. aliq*u*o de fensiones. Exceptio*ne*s vocat*ur* q*u*o i*ur*e tollit obligatio*ne*m natural*em*. civil*em* n*on*. sed ista ope exceptio*ne*s elidit*ur*. V*er*o meli*us* exceptio*ne*s elisio*ne*s q*u*o pempto. vocant*ur*. q*u*o n*on* p*ro*mittit actio*ne*m. s*ed* elidit*ur*. vt exceptio*ne*s p*ro* acti de n*on* pet*en*do in p*ro*p*ri*etate et i*ur*is i*ur*ad*u*. et siles d*is*fensio*ne*s q*u*o i*ur*e tollit et p*ro*mittit o*mn*i actio*ne*m. vt solutio. acceptilatio. de q*u*o in spe. de excep. i. p*ro*n. iste l*ex* defendat reu*er*entia. n*on* t*ame*n excludit vel elidit actio*ne*m cu*m* nulla sit actio q*u*o sublata. aliq*u*o t*ame*n vt Fr*an*ciscus vercel. volunt dicere q*u*o d*is*ta p*ro*bo*rum* h*ab*it*us* respiciat sol*u*u*m* et mod*u*m duplic*em* alio qu*o*da*m* q*u*o rei vtunt*ur*. dic*en*do. excipiendo p*ro*pono. vt ad i*ur*i mei defension*em* p*ro*pono. V*er*o vt dic*en*s i*ur*e def*en*sio p*ro*ut dici q*u*o reu*er*entia p*ro*sonalit*er* defendat. exceptio q*u*o real*iter* elidit. de q*u*o per Jo. an. in dicto. c. exceptio*ne*s. de lit. p*ro*t. li. vj. i. nouella. Si q*u*o reo deficiunt dilatorie si h*ab*et aliqu*am* de pempto. p*ro*uilegiat*ur* li. p*ro*t. i. p*ro*cedenti*bus*. p*ro*ut se ad illa p*ro*uocare et op*o*ner*en*e eam ante lit. p*ro*test. Et erit tunc forma exceptionis ista.

Forma exceptionis p*ro*iudicialis

Cor*am* vobis honorabili viro d*omi*no officiali v*ost*ro iudice et. p*ro*curator no*me*n p*ro*curatorio tal*is* rei p*ro*ponit et dicit excipiendo q*u*o illa vice int*er* p*ro*dictu*m* reu*er*entia et actor*em* p*ro*fatu*m* cor*am* tali iudice ip*so* rei p*ro*petenti. et desup*er* p*ro*tenso debito p*ro* ip*so*m actor*em* ab eod*em* reo et ex ead*em* causa. etia*m* petita v*el* de et sup*er* re i*ur* p*ro*tenso ip*so*ius actoris libello petita quas actor ad se g*er*at*ur* vel ex ca*usa* tali t*u*nc etia*m* asseruit p*ro*ut extitit litigatu*m*. et ip*se* actor ab eod*em* iudice p*ro*traria sniam diffinitiu*am* reportauit p*ro* qua*m* reus ip*se* ab eius i*ur*petitione fuit absolutus. q*u*o snia appellatio*ne*m n*on* suspensa in re transiit iudicata. V*el* sic

Cor*am* vobis et. v*el* q*u*o ibi. extitit litigatu*m* Et t*u*nc p*ro*tes ip*se* sp*eci*o*se* et libere sup*er* h*ab*it*us* q*u*o*ne* p*ro*ut tr*an*sigerunt. sic q*u*o ip*sa* ca*usa* p*ro* tr*an*s action*em* sopita e*st* et extincta. V*er*o ip*se* actor n*u*nc sopita eod*em* m*o*do q*u*o stione resuscitare et refricare p*ro*sum*en*s sup*er* h*ab*it*us* ob*st*ate sibi re iudicata vel transacione p*ro*dicta audient

ius n*on* existit. Quare p*ro*dictus p*ro*curator rei petit p*ro* vos n*u*nciari decerni et d*is*clarari p*ro* p*ro*fatu*m* actor*em* sup*er* petito*ne* sua et ca*usa* h*ab*it*us* n*on* e*st* v*el*teri*us* audiendu*m*. nec ad agendu*m* fore admittendu*m* p*ro*dicto reo in exp*en*sis legit*im*is p*ro*den*er*i. Ita d*ic*it petere q*u*o iste exceptio*ne*s opponit an*te* lit. p*ro*t. Et t*u*nc etia*m* fm ista petito*ne*s forma h*ab*et iudic*is* p*ro*n*u*nciatio fieri. vt no. i. c. j. de lit. p*ro*t. li. vj. P*ro*p*ri*e q*u*o e*st* t*u*nc exceptio*ne*s t*em*p*or*es differri post lit. p*ro*t. q*u*o t*u*nc absolueret re*us* sup*er* p*ro*ncipali. vt ibi no. de q*u*o in spe. de excep. §. dicto. i. v*el* carta.

Ad h*ab*it*us* at vt ob*st*et exceptio rei iudicate pla h*ab*it*us* p*ro*currere. v*el* q*u*o id*em* sit corp*us* seu q*u*o*nt*itas. id*em* mod*o* pet*en*di. ead*em* p*ro*ditio p*ro*sona*rum*. Et q*u*o re*us* possedit t*em*p*or*e snie re p*ro*petita ab eo. vt notat in. c. p*ro*uilegiat*ur*. de excep. et i. alle. c. j. §. li. p*ro*t. It*em* ad validitate*m* et efficacia*m* exceptio*ne*s tr*an*sactio*ne*s requirit q*u*o tr*an*sactio tenuerit. V*er*o p*ro*ut actor et p*ro*dictas exceptio*ne*s replicare. sic dic*en*do. P*ro*curator tal*is* actor*is* replicado et p*ro*tesas exceptio*ne*s tal*is* rei p*ro*petit et dic*en*s q*u*o al*ia* int*er* p*ro*tes sup*er* ead*em* re v*el* eod*em* debito fuerit cor*am* tali litigatu*m*. et snia lata diffinitia ne p*ro* app*ro*ne suspensa. Q*u*o t*u*nc ille cor*am* q*u*o p*ro*tes litigabat nulla h*ab*it*us* iurisdic*ti*o*ne*m. §. snia diffinitia q*u*o p*ro* euz lata fuit e*st* nulla. Ex t*em*p*or*e ca*usa* actor t*u*nc v*el* re*us* debitu*m* petebat. ex alia ca*usa* v*el* agendi mod*o* e*st* variat*ur* q*u*o t*u*nc ad h*ab*it*us* agebat. n*u*nc agit ad illud et. V*el* tr*an*sactio p*ro*asserat dolose e*st* iudicata nulla ex t*em*p*or*e ca*usa* et. De q*u*o replicato*ne* no. i. al. c. j. §. excep. li. vj. et i. spe. §. excep. §. de co. §. h*ab*it*us* q*u*o notadu*m*. An iste exceptio*ne*s p*ro*uilegiat*ur* opponi possint p*ro* t*em*p*or*u*m* dilatoria*rum*. late tractat Jo. an. i. add. spe. §. di la. §. j. et sibi placet q*u*o sic p*ro*tes q*u*o ibi ad h*ab*it*us* adducit. Si p*ro* nec p*ro*dicte exceptio*ne*s p*ro*mp*ro*. reo p*ro*petit. s*ed* h*ab*et aliqu*am* actio*ne*m et a actor*em* p*ro*ut cor*am* eod*em* iudice recou*er*ire. si ne iudex sit ordiari*us*. siue delegat*us* d*ic*it mut*u* pet. c. j. §. resc*ri*pt*um*. disp*en*dia li. vj. Offerat q*u*o re*us* t*u*nc actori libellu*m* recou*er*itional*em* an*te* li. p*ro*t. q*u*o recou*er*itio h*ab*et fieri an*te* lit. p*ro*t. postea n*on* h*ab*et locu*m* recou*er*itio*ne*m. s*ed* p*ro* li. p*ro*t. nisi p*ro*missa an*te* lit. p*ro*t. p*ro*testat*ur* de recou*er*itio*ne*m facie da q*u*o fiat p*ro* li. p*ro*t. i. p*ro*ten*er*i fm co*mn*em op*in*ione doctoru*m*. l*ex* b*er*et. et J*u*st. videat*ur* dicere ea fieri posse et p*ro* li. p*ro*t. et an*te* p*ro*clon*em* ca*usa* q*u*o op*in*io co*mn*iter reprobat*ur*. vt notat i. alle. c. j. de mut*u*. pet. Q*u*o reconuentio v*el* dicit

Inchoatio iudicij

Jo. de lig. est sibi respectum p̄cernēs p̄uē
tionē. et respectiua sūt sūl tpe. Etā pbat
h̄ ordo rubricar. 2c. Et tūc oblato libello
recoūentionali h̄mōi cāe sic iure p̄uē
tiōis et recoūentiōis illa a te vicissim. s. mu
tuis vicibz tractāde sūt et sūl vna sūia ter
mināde. de or. cog. c. ij. s. nos aut. et in. c.
j. ita alle. ita q̄ lit. p̄te. sup libello actoris
p̄ reū. Actor etiā statim p̄testabit litē sup
libello rei. Et p̄mo iurabit sup p̄uētiōne
scōo iurabit sup recoūentiōe. et sic d̄ alijs
termis et actibz in causz h̄mōi obfuan dis
et fiendis. vt ibi no. Si tū iudex alit̄ q̄ p̄
recoūentionē esset iudex circa obfua tio
nē tal vicissitudis sibi laxior ē habēda.
de q̄ p̄ Jo. an. i. addi. spe. de recoūentiōe. s.
vidēdū. Si at̄ re^o neglexerit actorē reco
uenire an lit. p̄te. v̄l in p̄tineti post lit. p̄te.
p̄testatōe p̄us facta vt dictū est. tūc si cā
pēdet corā delegato et re^o vult actori mo
uere actionē. q̄ s̄ nō p̄t via recoūentiōis
optz cū rescriptū ad eūde iudicē ipetrare.
vt in dicto. c. dispēdia. s. reus q̄z. S3 si
cā est corā ordiario. tūc re^o p̄t actorē cor
rā eo recoūenire q̄nūq̄ ē ordiarius p̄tis
v̄tūq̄ s3 tūc cessabit vicissitudo p̄cessus
q̄ q̄libz lis tūc currit in arte sua In certis
tū casibz n̄ admittit recoūentiō. vt si actor
p̄uēit reū possessorie. s. in dicto v̄l vi. nō
poterit actor p̄ reū recoūeniri. nisi d̄ alia
spoliatiōe. vt i. c. vlt. de or. cog. Et ibi et
de spoliatiōe in modū exceptiōis opposi
ta. et in. c. ij. de or. cog. et i. c. frequē. de re.
spo. li. vj. Hoc v̄t actorē iūto. s3 eo p̄se
tiente p̄cedit recoūentio. vt de resti. spo.
c. j. Et casus in q̄b locū nō h3 recoūentio
no. de arbi. cū dilecti. et i glo. sup ea. An
at̄ actor debeat h̄re iducias deliberatori
as sup libello rei p̄uētiōnali. notatur de
mut. pet. c. j. Et d̄ q̄ sic si voluerit. Vñ
maliciosi aduocati reoz adueniēte t̄mō
q̄ debēt r̄ndere libello actoris si deficiūt
eis exceptiōes ad p̄telandū et differēduz
lit. p̄te. porrigūt libellū recoūentionalē. vt
sic nō r̄ndeat libello actoris donec actor
eoz libello se patū offerat r̄ndere. et sic si
actor velit statim r̄ndere renūciādo deli
bertoribz p̄dicta malicia nō iuuabit.

Sequit scōa p̄s p̄cessus iudiciarij.

Expedito isto mō

p̄ma p̄te p̄ncipali p̄cessus seu ordis iudi
ciarij. veniam⁹ nūc ad scōaz p̄te vicz ad
ichoationē iudicij seu lit. q̄ h3 fieri p̄ lit.
p̄te. cū ip̄a sit iudicij seu lit. fundamētū. de
lit. p̄te. c. vnico. Si s̄ reo deficiūt excepti
ones dilatorie v̄l pemptorie p̄uilegiate.
nec p̄t nec vult actorē recoūenire. d3 i ter
mō statuto libello r̄ndere. et ad h̄ vt lit.
p̄te. debite fiat. actor vel ei⁹ p̄curator h3
p̄ponere p̄tēta in libello suo. Et iudex eis
p̄positū v̄l etiā ip̄e actor d3 iterrogare reū
v̄t p̄posita in libello credat esse v̄a et p̄e
tita fieri debet. et sic reo r̄ndere fit lit. p̄te.
Et h̄ ē q̄d tex. in. c. vnico. de lit. p̄te. dic̄ q̄
p̄ petitionē in iure p̄positā et r̄nsionē secu
tā fit lit. p̄te. Vñ nō sufficit libellū esse ob
latū et r̄nsionē p̄ eū factā ad h̄ vt inducta
sit lit. p̄te. q̄z libellus nō loq̄t p̄. l. vnicam
L. de lit. p̄te. Req̄rit s̄ q̄ actor p̄tenta in
libello suo p̄ponat. si tū iuenit in actū ob
latus libellus. et scriptura sufficiēs et r̄nsio
p̄sumit p̄positionē et interrogatiōē inter
uenisse. vt no. in alle. c. vnico. de lit. p̄te.
Et q̄ interueniat p̄positio et interrogatio
raro fuit in practica. de q̄ etiā in spe. de
lit. p̄test. s. j. s. sic igit in lit. p̄te. p̄cedat.
Et est litis p̄testatio fundamētū iudicij
p̄ petitionē in iure p̄positā et congruā r̄nsio
nē secutā aio lit. p̄te. factā. Quo omisso
si in figura iudicij p̄cedat. verant inani
bus laboribz et sumptibus litigantes. Et
istā diffinitionē q̄ est Ostien. ip̄e p̄ singu
la mēbra declarat. Et ponit post cū Jo.
an. in. c. vnico. de lit. p̄te. Et fit cōmuni
ter per reum sub ista forma.

Talis p̄curator. H. rei r̄ndendo p̄ten
so libello actoris narrate put nagrant ne
gat esse vera. et dicit petita i ip̄o fieri nō
debere aio lit. p̄testadi. Et tūc scribat ta
bellio lit. p̄te. esse factā h̄ mō. Anno tali.
die tali 2c. Corā d̄no decano iudice p̄di
cto eo sedente p̄ tribunali cōparuit talis
actor v̄l talis eiusdē p̄curator. et cām ac
petitionē suā in ipsius libello p̄tentā ver
bo p̄posuit. p̄dictusq̄ d̄ns iudex v̄l actor
seu ipsius p̄curator talē reū vel talē ei⁹ p̄
curatorē sup sic p̄positis ac petitiōibz an ea
crederet fore v̄a. et petita fieri debere iter
rogauit. Qui ad interrogatōz h̄mōi r̄ndēs
narrata et p̄posita eo mō negauit esse v̄a.
et dixit petita fieri nō debere aio lit. p̄te.